

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

25 వయస్సేసలు
15-5-57

“శాంతహే, ముక్తహే, హే అనంతపుణ్య
కరుణాఘన, కరొధరణీతల కళంక శూన్య. ”
బుద్ధజయంతి: వైశాఖ పూర్ణిమ [మే13]

నంవత్సర చండా
రు. 12-0-0
విడిపత్రిక 25న.పై.

సంపుటము 51
సంచిక 97
18-5-57

స చి త్ర వా ర ప త్రి క
Founder : K. NAGESWARA RAO

హే విళంబి వైశాఖ విహార ద్వితీయ ముదవారం

వివేచనానామకము

ముఖచిత్రం:

గాత్రవికృత్య

“వేగుచు క్క”లో రాజసులోచన

1857 మే, 10	8
రూపీ లక్ష్మీకాయ	4
నా నయానైసా అనుభవం	5
భాగ్యకారిని	7
నివృత్తి	18
సమృద్ధి	18
అక్కచెల్లెళ్ళు	21
కథారం-యథారం	26
పంచతంత్రము	28
మారినలోకం	30
వనితాలోకం	35
అహారము-అహారగ్రహము	36
ప్రభావలహ	38
అమృతకల్పము	39
ఎన్ని డిగ్రీలున్నా...	40
రై కలీల	48
నెక్కురుచి మే కలు	44
మారాలజాలం	45
నీనిమా	49

డ్యూమెక్స్

వశి పిల్లలకు ప్రేమమైన
పాలు ఆహారము

తయారుచేయుట అతి సులభం
శిశు జీర్ణకారి,
మరియు మితివ్యయము కూడాను.

మీ పిల్లలకు

డ్యూమెక్స్

పాలాహారమునిచ్చి
వారు పెరుగు విధమును గమనించండి!

బుడుగు టపా!

“బ్రిడిలో వడయ్య నన్ను” అని ఓరోజు బుడుగు అడిగేసరికి, అది మూసేకంగా అన్నాడు పెద్దాడు.
ఇప్పుడు బుడుగేం చేస్తున్నాడని అడుగుతూ చాలమంది ‘బుడుగుటా’, ‘బాబాయిటా’, ‘నీకటా’ ఉత్తరాలు వ్రాస్తున్నారు.
“లేపో, చూడ్రోజాబుకో” అని బుడుగు ఇష్టానంటున్నాడు బుడుగు. ఆ అబద్ధ రాసిపెట్టడానికి ఎవరో ఒకరన్న పెద్దక్కోచారికడు
మరి: అందుకే కొంత వ్యవధి. ఈరోజుగా బుడుగ్గి ఫద్దిన ఉత్తరాలో కొన్ని వారపత్రిక పాఠకులకు పై వారంనుండి అందజేస్తాం.

వచ్చేవారమే మరొకటి!!

ప్రసిద్ధారకని కుర్రవాడూ, పెద్దకాని అడవిల్లా ఈనాడు అందరికీ బదునే అంటారు.....
నేటి సమాజంలో నిడుక్కొని స్థితి, అవివాహి స్థితి నిజానించే భావచిత్రం. పై వారం అంధ్ర వారపత్రికలో చదవండి.

“సిపాయిల తిరుగుబాటుకు ఒక ముఖ్య కారణము జెప్పము,” అని పరిశోధనలో ప్రశ్న వేస్తే,

“ఇంగ్లీషువారు మన సిపాయిలకు కుపాకీ తూటాల మొనలకు అవుకొవ్వను వంది కొవ్వను పూసి వాటిని కొరికి ఉపయోగించ వుని అడిగిరి. అందుకు సిపాయిలు ఒప్పు కొనక తిరుగుబాటు చేసిరి” అని సమాధానం రాస్తే, విద్యార్థికి మార్కులు పడేవి. ఇలా సంపాదించిన మార్కులతో భారతీయులు తెల్లదొరతనానికి క్లార్కులుగా పనిచేసే వారు.

అది సిపాయిల తిరుగుబాటు కాదనీ, భారత ప్రభువు స్వాతంత్ర్య సమరమనీ ఎవరో కొద్దిమందికి తెప్ప, ఎవరికి తెట్టనే లేదు. తమ దొరతనాన్ని సమర్థించుకోవడానికి తెల్లజాతి చరిత్రకారులు రాసిన చరిత్రనే ఆరోజుల్లో అందరూ నమ్మారు. ఇంగ్లీషువారు భారతదేశాన్ని పరిపాలించడం స్వలాభంకోసం కాదనీ, కేవలం ఐనకబడి ఉన్న భారతీయుల్ని ఉద్ధరించడానికి, నాగరికత నేర్పడానికి మాత్రమే అనీ ఇంగ్లీషు చరిత్రకారులు రాస్తే ‘అవును నిజమే’ అని ఆరోజుల్లో చాలామంది నమ్మారు. తమ పరిపాలనను సమర్థించే చరిత్ర పుస్తకాలనే బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పాఠశాలలో పఠనీయంగా చేసింది. అవి చదువుకుని అదే అసలు చరిత్ర అని మనపూర్వులు అనుకున్నారు.

అక్కర్లే మేమిటంటే, ఆరోజుల్లో అప్పటివారు అనుకుంటే అనుకున్నారు; కాని ఇప్పటికీ అదే అసలు చరిత్ర అని వాదించేవారు కొందరున్నారు. తెల్లదొరతనం ఐర్లీషు ఒక దశాబ్దమైంది. భారత ప్రభువు స్వాతంత్ర్య సమరం జరిగి శతాబ్దమైంది. ఇప్పటికీ తెల్లదొరతనం వలన కలిగిన శాశ్వతమైన వలెవేస్తూ కూర్చునే మేధావులున్నారుంటే అక్కర్లేమే. నిజానికి రెండు వందలైతే బ్రిటిష్ పరిపాలన తరవాత కూడా దానివలన బోలెడు “లాభాలు” కలిగిన తరవాత కూడా, “ఐనకబడి ఉన్న” భారత దేశం ఐనక బడే ఉంది.

ఈ కారణం చేతనే మన పూర్వచరిత్రను, ముఖ్యంగా బ్రిటిషు పరిపాలన చరిత్రను తిరుగు రాసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. కేవలం సామ్రాజ్యవాద దృక్పథంతోగాని, కేవలం జాతీయ దృక్పథంతోగాని కాకుండా, సాధ్యమైనంత యథార్థంగా చరిత్రను లిఖించవలసిన సమయమాసన్నమైంది. భారత ప్రభుత్వం ఇందుకు పూనుకోవడం ముదావహమైన విషయం.

ఈ కార్యక్రమంలో ఒక భాగంగా, నూరేళ్ళ కిందట జరిగిన ప్రభువు విప్లవాన్ని గౌరవించూ భారత ప్రభుత్వం ఈ ఏడాది

1857

మే, 10

ఆగస్టు 15 వ తేదీ నుంచి ఉత్సవాలు జరుపబోతోంది. నూరేళ్ళ కిందటి ఆ సంఘటనలను సిపాయిల తిరుగుబాటుగానే కాక, భారతజాతీయ ప్రభువు స్వాతంత్ర్య సమరంగా పరిగణించి ఆనాటి జాతీయ విరులను గౌరవించబోతోంది.

జాతీయోద్యమం

ఈ మేనెల 10 వ తేదీకి ఆ సమరం ప్రారంభమై నూరేళ్ళవుతుంది. 1857 మే 10 వ తేదీన మీరట్లో సిపాయిలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వంపై తిరుగుబాటు చేశారు. ఆ తిరుగుబాటు నెమ్మదిగా జాతీయోద్యమంగా విస్తరించింది. హిందువులు, ముస్లిములు అనే మతభేదం లేకుండా, బెంగాలీలు మహారాష్ట్రీలు, తదితరులు అనే ప్రాంతీయభేదం లేకుండా ఈ ఉద్యమం సాగింది. జాతీయోద్యమం అంటే దేశంలో ఉన్న యావన్నెందీ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నారని అర్థంకాదు. అలా అందరూ పాల్గొంటే ఆనాడే ఆ ఉద్యమం జయించి ఉండేది. అయినప్పటికీ ఉద్యమమనునదానికి తగినంత సమస్థి సంఘటనతో ఆవిర్భవం సాగిందనడంలో సందేహంలేదు కాని సుసంఘటితమైన బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయ దగినంత పటిష్టంగా, ఏకీకృతంగా ఉద్యమం కొనసాగనందున అది విఫలంకాక తప్పలేదు. విఫలమైనంత మాత్రాన అది జాతీయోద్యమం కాకపోదు.

రివరెండ్ రాబర్ట్ మిక్ అనే ఒక రచయిత రాసిన దాని ప్రకారం “తిరుగుబాటు మొదట అనుకున్నట్లు పాక్షికమూ, స్థానికమూ కాదనీ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టడానికీ, క్రైస్తవులను, క్రైస్తవమతాన్ని తరిమివేయడానికీ బాగా ఆలోచించి నమగ్రంగా విస్తృతంగా జరిపిన కుట్ర ఫలితమనీ” తెలుస్తుంది. విప్లవం జరపడానికి, యూరపియన్లను వధించడానికి ఒక ముహూర్తం నిర్ణయించబడిందనీ, కాని దానికిముందే మీరట్లో అనాలోచితంగా తిరుగుబాటు ప్రారంభం కావడంవల్ల కుట్ర అంతా బయటపడి యూరపియన్లు ముంచి

బాగ్రత్తి వడ్డారనీ, వైరచయిత రాకాడు. దీనివల్ల ఈ తిరుగుబాటు విస్తృతమైన జాతీయోద్యమమని స్పష్టమవుతుంది.

సిపాయిలు తిరుగుబాటు చేయడానికి బ్రిటిష్ చరిత్రకారులు ఎన్ని కల్పనల్ని కారణాలు చెప్పినా అసలు కారణం బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని కూలద్రోయాలనే కాంక్ష భారతీయులలో తీవ్రంగా వ్యాపించడమేనని ఎన్ని చారిత్రికాధారాలైనా చూపించవచ్చును. కనీసం ఒక బ్రిటిష్ చరిత్రకారుడు మాలిసన్ అనే అతడు ఈ యధార్థాన్ని అంగీకరించాడు: “1857 నాటి భారతీయుల తిరుగుబాటు” అనే గ్రంథంలో ఆయన ఇలా వ్రాశాడు:

“కొవ్వను పూసి తూటాలను సిపాయిల కివ్వడం అంటూ జరిగితే, ఎక్కువ మంది ఇవ్వలేదన్నది స్పష్టం. అటువంటి తూటాలను ఇంకా ఇవ్వకముందే, వాటిని సేవంగా చేసుకుని, ఎవరి తండ్రులు తాతలు ముతాతలు భారతదేశంలో బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యాన్ని నిర్మించడంలో సహాయంచేశారో వారే ఇంతభయంకరంగా తిరుగుబడడానికి ఏదో గుప్తమైన ప్రబలమైన కారణం ఉంటుంది... పరిస్థితినిబట్టి చూస్తే ఏదో ఇతరతర కారణాలవల్ల ఈ ప్రజలకు వ్యక్తిగతమైన ద్వేషంకాక జాతీయమైన ద్వేషం, క్రతుత్వం కలిగిందని నాకు తోస్తుంది...”

ఆ “ఇతరతర కారణాలను” కర్నల్ మాలిసన్ స్పష్టంగా కేర్నానబోయినప్పటికీ, వాటిని ఉపేక్షించడం కష్టంకాదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాన్ని తరిమివేయాలనే మహాసంకల్పంతోనే ఆనాటి స్వాతంత్ర్య యోధులు కత్తిపట్టి రణరంగంలోకి ఉరికాదు. ఆకాలాన్ని బట్టి, పరిస్థితులనుబట్టి సామాన్య ప్రజానీకంలో ఇప్పటింతే స్పష్టంగా జాతీయ భావాలకు ఆకారం ఏర్పడిఉండకపోవచ్చు. ఆ ఉద్యమం తాత్కాలికంగా విఫలమైనప్పటికీ, దాని ప్రభావం సమసిపోలేదు. తిరువార కాటంలో ఆస్వాతంత్ర్యోద్యమమే మరొక రూపంలో మళ్ళీ తలెత్తి, క్రమంగా విజృంభించి సామాన్య ప్రజానీకండాకావ్యాపించి విజయవంతమైనది. ఒకప్పుడు తీవ్రంగా, మరొకప్పుడు మందంగా సాగినప్పటికీ, విరాటు అనేది లేకుండా సాగిన భారత స్వాతంత్ర్య సుదీర్ఘ సమరం 1857లోనే ప్రారంభమైంది. ఆ ప్రారంభ సంరంభంలో పాల్గొన్న యోధులను ఈనాడు సంస్మరించడం ప్రతి భారతీయుని పవిత్ర కర్తవ్యం.

1857 వాటి ప్రథమ భారత స్వాతంత్ర్య సమరం గురుకురాగానే, ప్రతి ఒక్కరి హృదయంలోనూ మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి పేరు విద్యుత్తు తవలె ధగధగ మెరుగుంది!

ఆమె భారత జాతి హృదయసింహాసనాన్ని శాశ్వతంగా అధిష్టించిన దివ్య లేజో విలసిల్లె మూర్తి. ఆనాడు విప్లవోద్యమానికి ఎంతో ఉత్తేజం కల్పించిన వీరరమణి. లోక మోహనమైన రూపము; శత్రుభయంకరమైన ధైర్యసాహసాలు, వయస్సునకు మించిన అద్భుత ప్రజ్ఞ కలిగిన ఈ వీరనారిమణి, తిరుగుబాటు ప్రారంభంకాగానే డాలు, బల్లెము చేయూని, ఉత్తమాశ్వమునెక్కి యుద్ధరంగంలో ప్రవేశించింది. పురుషుల సులు ధరించి, పురుషుల సతి క్రమించేడి కార్యంతో, ఆయుధ భారాని అయి యుద్ధం జేసింది.

ఆమె పవిత్ర చరిత్ర స్ఫూరించి యుద్ధరంగంలో ఆమె అమాఘ సాహస కృత్యాలను గురుకు తెచ్చుకొని అనేకమంది వీరయువకులు, వీరయువతులు స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొన్నారు.

1835, నవంబరు 16 న ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి, మోరోపంత్ తాండే, అను మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణవీరునికి జన్మించింది. తల్లి పేరు భాగీరథీబాయి. సార్వకామ్యుడగు “బలవంధరావు” ఈమెకు తాత. వీరి వంశము లంతా పిమ్మట నెవ్వరులో గొప్పగొప్ప సరదారులుగా పనిచేసి తమ అవక్రపరాక్రమాలతో చక్రవర్తులను మెప్పించుకొಂಡే వారు.

చిన్నతనంలో ఈమె పేరు మనూబాయి. ఈమె మూడవ ఏటనే తల్లి చనిపోయింది; ఆందుచేత తండ్రివెంట తిరుగుతూండేది.

బాజీరావు దత్త పుత్రుడైన నానా సాహేబు, రావుసాహేబులు కూడా బాలుర అయినందున ఈవీరత్రయం నానావిధ వీర క్రీడలం దారి తేరుతుండేవారు. ప్రాచీన శిక్షావిధానాన్ని అనుసరించి వీరు సమస్త యుద్ధశీల సభ్యులైనారు. ఖడ్గప్రహారములో ఝాన్సీ లక్ష్మీ అసమానపండితుల

గడిరచింది. అశ్వాశోహణం, కందకాలను లంఘించడం, సైన్యవ్యూహాలను అతిచతుర తతో అర్థచంద్రాకారంలోను, ధనురాకారం లోను తియారుచేయడం మొదలగువాటిని చిన్నవయస్సులోనే నేర్చుకున్నది. ఈ సమయంలో ఝాన్సీరాజ్యంనుంచి తాతగారి డిమాండ్ ను తోటిమ్మడు బాజీరావు దర్శనమునకు వచ్చాడు.

మోరోపంత్ తనకుమార్తె జాతక చక్రాన్ని బోల్గితిమ్మనకిచ్చాడు. అతడా జాతకం జూచి “ఈమె ముందు ముందు రాజ్యలక్ష్మిని బడయగలదు” అని చెప్పాడు. ఈ సంగతి ఝాన్సీరాజ్యము ఏలుతున్న మహారాజా గంగాధరరావుకు తెలియ చేశాడు. 1842 లో మహారాజా గంగాధర రావు, మనూబాయిలకు అతివైభవంగా వివాహం జరిగింది.

ఝాన్సీరాజ్యం మొదటినుంచి వీరులకు పుట్టినిల్లు. అయినా దేశమంతటితో బాటు ఝాన్సీరాజ్యం పైన కూడా ఆంగ్లేయులకు కొంత అధికార మేర్పడింది. ఝాన్సీరాజ్యం పై సంపూర్ణాధికారం గంగాధరరావుకే వుండినప్పటికీ మహారాజా ఖచ్చుపై కొంత ఆంగ్లేయ సైన్యం ఝాన్సీరాజ్యంలో వుండాలనే ధరుతు పెట్టారు. దీనికి గంగాధర రావు కుమారు మూడులక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకించాడు.

అప్పటికి ఖజానాలోవున్న ముప్పులు లక్షల రూపాయలు, తదితర సర్వాధికారాలు గంగాధరరావుకు వశపరిచారు. గంగాధర రావుకు చలాభిషేకం అతి వైభవంగా జరిగింది. మహారాజా గంగాధరరావు బుద్ధి శాలి; పరాక్రమవంతుడు; రాజకీయ దురంధుడు. అతని పరిపాలనవల్ల త్వరలోనే ఝాన్సీలో లక్ష్మీబాయితో పాటు ధనలక్ష్మీ రాజ్యలక్ష్మి కూడా దిన దినాభివృద్ధి జెంద సాగినవి. ధనాగారాలు, రత్న భండారాలు పూర్వ వైభవంతో విలసిల్లినవి.

ఆర్థికదృఢం పెంపొందింది. మదిపు

టేసుకుల సేకం తెప్పించబడ్డాయి. చతురంగ బలాలతో రాజ్యం కట్టుదిట్టం అయింది. మరసీరంగుల తయారీకి నాలుగుకర్మాగారాలు ఏర్పడినవి.

ఇలావుండగా మహారాణి లక్ష్మీబాయికి ఒక కుమారుడు జన్మించడం, మూడు నెలలు నిండక పూర్వమే ఆ బాలుడు చని పోవడం, జరిగింది. గంగాధరరావుకు ఇదొక గొడవ పెట్టుక పరిణమించింది. పుత్రవియోగ దుఃఖం అతడు భరించలేకపోయాడు. విచారంతో మనోవ్యాధితో కృంగి, కృశించి పోయాడు. గంగాధరరావుకు బ్రతుకుమీద ఆశి సన్నగిలింది.

తన రాజ్యంలోవున్న పెద్దలందరినీ పిలిపించాడు. తనకుటుంబానికి చెందిన వాసు దేవ వల్కర్ అనువానికి ఆనందరావునే కుమారుడున్నాడు. అతడిని దత్తత చేసుకోవాలనే కోరిక తనకున్నట్లు తెలియ చేశాడు. వెంటనే దత్తతహోమానికి తగిన ఏర్పాట్లుచేశారు. ఆనందరావుక స్వయమేండ్ల వయస్సు. దత్తత సమయంలో ఆనందరావుకు దామోదరరావు అని నామకరణం చేశారు. దత్తత మహోత్సవాన్ని తిలకించడానికి ఇంగ్లీషు అధికారులుకూడా వచ్చారు.

1858 నవంబరు 21 న గంగాధరరావు స్వర్గముడయ్యాడు. అప్పటికి ఝాన్సీనయస్సు 18 సంవత్సరాలు. దామోదరరావు దత్తతను గవర్నర్ జనరల్ అంగీకరించలేదు. ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వాధికారులు 1854 మార్చి 2 న ఝాన్సీరాజ్యాన్ని బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యంలో కలిపివేసుకుంటూ ఒక ప్రకటన చేశారు.

పుత్రకోకం, భర్తృవియోగం, రాజ్య నాశనం-లక్ష్మీబాయి కన్నోకములు దాపురించాయి. ఝాన్సీ రాజ్యాన్ని బ్రిటిష్ పాలిటికల్ ఏజెంటు పరిపాలిస్తున్నాడు. పాలిటికల్ ఏజెంటు ఆజానుసారం లక్ష్మీబాయి ఝాన్సీ కోటనుండి వట్టెంలోనున్న రాజుచాళులో నివసించవలసి వచ్చింది.

ఝాన్సీ రాజ్యంలో బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదుల గండగొడవల తన పనిని ప్రారంభించింది. ఝాన్సీ సైన్యాన్ని తొలగించడం,

వారి స్థానంలో తెల్ల నైస్యాన్ని వర్షరవడం రోజులలో జరిగిపోయింది.

ఇంత జరుగుతూన్నప్పటికీ, ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి ఆంగ్లేయులు సత్కృషియాలని సీతీమంతులని మొదట నమ్మింది. తనకింకా ఏదో న్యాయం కలుగుతుందని విశ్వసించింది. అందుచేతనే ఉమేష్ చంద్ర బెనర్జీ అనే వకీలును, మరొక యూరపియన్ అధికారిని లండన్ నగరానికి పంపించింది. కొద్ది ఆఫ్ డైరెక్టర్లవద్ద, తన తిరుగుని నివేదికనిచ్చి వాదించుచున్నది. వీరికి 60,000 రూపాయలు ఇచ్చింది. కొద్ది ఆఫ్ డైరెక్టర్లకు ఝాన్సీ రాజ్యాన్ని దిగ్విమంగడానికి నిశ్చయించు కున్నారు.

ఝాన్సీ లక్ష్మీపున్న చిట్టచివరి ఆశ గూడా అడియాశ అయింది! ఇదంతా వ్యూహ-మిదంక్షాత్రం" ఆమెలో బ్రాహ్మణతేజం, ఔత్తరతేజం రెండూ దివదినాభివృద్ధి జెందుతూ వచ్చాయి. స్వరాజ్య సంపాదనా భిలష ఝాన్సీ హృదంతరళిలో రేయం బవభృష్ట జాజ్వల్యమానంగా ప్రజ్వలించ సాగింది. అట్లా అని వెంటనే తిరుగుబాటు ప్రారంభించలేదు. ఆంగ్లేయుల బలం అపారం. అందుచేత ఆమె ఔత్తరతేజాన్ని తాత్కాలికంగా తగించుకుంది.

ప్రతిరోజూ ప్రాతఃకాలం బ్రాహ్మీ ముహూర్తాన మేల్కొని నాలుగంటలయ్యే సరికి స్నానాదికాలు పూర్తిచేసుకొనేది. ఎనిమిది గంటలవరకు పూజాగృహంలో పూజలు చేసేది. తరువాతి, రాజమందిరం చేరి గుర్రపుస్వారిజేయడం, తిరిగి స్నానం, భోజనము, విశ్రమించడం, రామకోటి వ్రాయడం రాత్రి 8 గంటలవరకు పూరాణం వినడం ఇదీ కార్యక్రమం.

ఇవే నిత్యకృత్యములుగా ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి జీవితం గడిచిపోతోంది. ఇట్టి సమయంలో దత్తతపుత్రుడైన దామోదర రావుకు ఉపనయనం జేయవలసి వచ్చింది. దామోదరరావు పేరనున్న ధనంలో ఒక లక్ష రూపాయలు ఉపనయనం ఖర్చుల కిమ్మని ఆంగ్లేయాధికారుల నడిగింది. వారందుకంగీకరించలేదు. పుండుమీద కారం జల్లి నట్లుగా లక్ష్మీబాయి హృదయం భగ్గుమని మండింది.

కాలచక్రం తిరిగిపోతోంది. రెండు సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. పారతంత్ర్య బాధలనుభవించు తూన్న భారతీయులకు దీని మొక యుగంగా వుంది. డల్ హౌసీ హోత్రం రాజ్యాలు కలుపుకోడానికి కాలం చాలక పరితపిస్తున్నాడు. అతడు 1856 లో ఇంగ్లండుకు వెళ్ళిపోయాడు, గవర్నరు జనరలుగా లార్డ్ కానింగ్ వచ్చాడు.

దేశంలో అన్ని మూలలా ఆంగ్లేయుల పట్ల అసంతృప్తి ప్రజ్వలిల్లుతోంది. హిందూ-

మహమ్మదీయ సైనికులకు ఆవు కొవ్వూ, పందికొవ్వూలతో తయారు చేయబడిన తూటాల నిమూనాలు. వాటిని నోటితో కొరికి వాడవలసి వస్తున్నది.

సంస్థానాధీశులు, జమీందారులు, సైనికులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, వర్తకులు, రైతులు, చేతివృత్తుల వారు ఇత్యాది అన్ని వర్గాలలోనూ, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పై ద్వేషాన్ని ప్రజ్వరిల్ల సాగింది. బెంగాలులో విప్లవం బయలు దేరింది. ఒక దాని తరువాత మరొకటిగా సైన్య సావరాలన్నింటినీ స్వాధీన పరచుకుని దేశీయతా విప్లవ జ్వాలలను రగుల్కొల్పింది బెంగాల్ సైన్యమే. గ్వాలియరు, కొఠా, భోపాలు, మాన్యా, జోధ్ పూరు, మధ్యపరగణాలకు చెందిన సిపాయిలనేక మంది విప్లవ సైనికులుగా మారిపోయారు. ఢిల్లీ, మిరట్, రోహిల్ ఖండ్, ఆగ్రా, కాశీ, అలహాబాద్ - పాట్నా, నాగపూరు-ఆజ్మీరు మొదలుగా గల ప్రదేశాలలో సిపాయిలు - ప్రజలు స్వతంత్ర సైన్యంలో కలసిపోయారు.

స్వతంత్ర సాధనకు వివిధ ప్రాంతాలలో వున్న భారతీయ సైనికులు ఎర్రకలువ పూవులతో ప్రజలు గోధుమ రొక్కతో ప్రమాణాలు చేసి, శపథం పట్టారు. అందరూ తిరుగుబాటుకు కావలసిన ప్రయత్నాలుచేసు కున్నారు. 1857, మే 31న తిరుగుబాటు లేవదీయాలని సంకల్పించు కున్నారు. హైదరాబాదు, మైసూరు, బరోడాలోని సైనికులు మాత్రం తిరుగుబాటుకు దూరంగా వున్నారు.

తిరుగుబాటు దేశమంతటా ఒకేసారి జరగ లేదు. మిరట్ లో 1857, మే 10న తిరుగుబాటు ప్రారంభమైంది. అక్కడ విప్లవ

కారులు బ్రిటిష్ వారి నందరినీ చూత మార్చారు. వెంటనే ఢిల్లీకి బయలుదేరారు. ఆయోధ్య, రోహిల్ ఖండ్, బుందేల్ ఖండ్, సాగర్, నర్మదా రాష్ట్రాలలో ప్రజాసామాన్యమంతా విప్లవ పోరాటంలో పాల్గొన్నారు. పశ్చిమ బీహారు, పాట్నా, ఆగ్రా, మిరట్ ప్రాంతాలలో సిపాయిలు, ప్రజలంతా ఒకేసారి తిరుగుబాటు చేశారు.

ఈ విప్లవ వార్త దేశమంతటా తెలిసి పోయింది. ఝాన్సీ రాజ్యానికి గూడా తెలిసింది. అక్కడ బెంగాలు కౌల్బలదళము, ఆశ్విక దళాలు వున్నవి. ఒక ఫిరంగికాల వున్నది. ఈ సేనలకు ముఖ్యాధికారి "కెప్టెన్ డెకల్వ" అనే ఆంగ్లేయుడు. 1857 మే 30 వరకు అక్కడ ఎలాంటి విప్లవ చిహ్నాలేవు. ఆంగ్లేయాధికారులు చాలా జాగ్రత్తగా వుంటూన్నారు. అలావుండగా జూలై 4న, ఝాన్సీలో విప్లవ పోరాటం ప్రారంభమైంది. ఝాన్సీలో కూడా విప్లవ పతాక ఎగురవేయబడింది.

జూలైలో యుద్ధసామగ్రిఖజానాలో ధనం అంతా విప్లవ వీరుల స్వాధీనమైపోయింది. కొట రక్షించే సైనికులంతా విప్లవంలో చేరి పోయారు! ఆంగ్లేయులు తమ డేరాలు వదిలి వేసి పట్టణానికి పారిపోయారు. పై అధికారులకు తెలియజేసి మరొకరి తెల్ల నైస్యాన్ని తెప్పించుకున్నారు. మరుసటి రోజు ఆంగ్లేయ సైనిక ముఖ్యాధికారులు డెన్ లివ్ తో సహా కవాతు స్థలానికి వెళ్ళారు. అక్కడ వున్న 12వ పటాలం సిపాయిలు వారిని తుపాకులతో కాల్చి చంపివేశారు.

ఝాన్సీ సైన్యాధికారి డెన్ లివ్ హతుడైన తరువాత, విప్లవకారులు మరింత విజృంభించారు. అనేకమంది ఆంగ్లేయులను చంపి

జీవితంలో మహాలాసం

కాలెట్

బారెట్ డి. బేటిపాడర్ వాడకంతో

...అందుచేతనే విజృంభణ తల్లులు తమ నిర్లక్ష్య అరి మకుమార్ కిరాయి బాధకరమైన చర్మవ్యాధులు పోకుండా రక్షించడానికిగాను కాలెట్ బారెట్ డి. బేటి పాడర్ వాడతారు. అరి మన్నితమైన కిరాలను మృదువుగా, లాభిత్వంగా వుంచడానికి కాస్తమైన పద్ధతులను తయారుచేయబడింది. తాపమెక్కి, ఎండ వేడిమికి చర్మం పెట్టకుండా కాపాడుకుంటే - ...రోజంతా చల్లదమిచ్చి, నిర్లక్ష్య ముఖంగా వుండడాని తువకరిస్తుంది. దాని కమ్మని వాసన మిమ్ము, మి నిర్లక్ష్య సమ్యాపాతులను చేస్తుంది.

అదాకు జెయింట్ సైజు కొనండి

చేశారు. అంగ్లేయ సామ్రాజ్య రవి ఝాన్సీలో అసంగతుడయ్యాడు. అంగ్లేయుల ప్రభ అక్కడ అప్పటికి అంతరించింది. ఉత్సాహంతో, ఉద్దేశంతో, ఉప్పొంగిపోతున్న విప్లవకారులు ఉరుకులు - పరుగులతో ఢిల్లీ దిశగా బయలుదేరారు.

రాణీ లక్ష్మీ

మహారాణి లక్ష్మీబాయి ఝాన్సీ ప్రజేశే మంతరిణి తన స్వాధీనంలోకి తీసుకుంది. ఝాన్సీలో వున్న గొప్ప గొప్ప సరదారులను, జాగీరుదారులను తదితర పెద్దలను పిలిపించి, రాజమహిళలలో పెద్ద దర్బారు చేయించింది. దివాన్ జవాహర్ సింహ్, దివాన్ దిలీప్ సింహ్, దివాన్ ఝునాధ సింహ్ మొదలైన సరదారులంతా వచ్చి లక్ష్మీబాయికి ప్రణామం చేశారు.

బ్రిటిష్ వారు నాశనంచేసిన కోటలోని పాత ఫిరంగుల నన్నింటిని లక్ష్మీబాయి తిరిగి బాగుచేయించింది. వాటిని కోట బురుజులపై కెక్కించింది. గుండు తయారుచేసే కార్ఖానా ఒకటి ఏర్పాటు చేయించింది. ఒక నాటి ప్రాతఃకాలం మహారాణి దివాన్ జవాహర్ ను పిలిపించి, అతడి ముంజేతికి రణకంఠం కట్టి సేనాధిపతిగా నియమించింది.

లక్ష్మీబాయిగూడా యోధవేషం ధరించింది. శిరోవేషమును జుట్టి, పటకాకు కత్తి వేలాడగట్టింది. కంఠసీమలో ముత్యాల హారం ధరించింది. కోటబురుజుల పైకెక్కి

పీఠ్యుల కాలంనాటి ప్రాచీనజెండా ఎగురవేసింది. మహారాణి లక్ష్మీబాయి అతి చాకచక్యంతో ఝాన్సీరాజ్యం పరిపాలించుతోంది. రాజ్యంలో శాంతి ఏర్పడింది. రాజ్యభారం వైబడనంతవరకు ఆమె గుణగణములేవీ అంతగా బహిర్గతం కాలేదు. ఇప్పుడు ఆమె అద్భుత సమర్థుల సహకారంతో కానికీ వెలడెంది.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాధిపతీలు ఝాన్సీరాణిని ఓడించవలెనని, పాశ్చాత్య రణధూములను చేరెన్నికగన్న యుద్ధకళావిశారదుడగు "సర్ హగ్" నకు సైన్యాధిపత్యం ఇచ్చి తమ ప్రపంచ సైన్యాలను ఝాన్సీపైకి పంపించారు. బొంబాయి, హైదరాబాదు కౌల్బలదళాలు, అశ్వదళాలు, భోపాల సైన్యం, మదరాసు సైన్యం ఇవన్నీ సర్ హగ్ జేతు సాయంగా వచ్చాయి.

సర్ హగ్ జే, జనరల్ విట్టాకల నాయకత్వన బయలుదేరిన అంగ్లేయ ప్రభుత్వ సేనావాహినులు నెమ్మదిగా నర్మదానదికి ఉత్తరభాగానవున్న ప్రదేశం అంతటిసీ స్వాధీనం చేసుకున్నారు. తరువాత ఝాన్సీపైకి దండయాత్ర సాగించాయి.

1858 మార్చి 19 నాటికి ఝాన్సీకి 14 మైళ్ళ దూరంలోగల చంధనపురముగ్రామానికి అంగ్లేయ సైనికాధికారులు చేరుకున్నారు. మరుసటిరోజు ఉదయం 7 గంటలకే హగ్ జే తన సేనను తీసుకొని ఝాన్సీ సమీపానికి చేరుకున్నాడు.

ఝాన్సీ యుద్ధము

స్వజాతి విద్రోహులగు హైదరాబాద్, మైసూరు, బొంబాయి, మదరాసు రాజ్యాధికారులు, వారి సేనాయిలు ఇంతకు పూర్వం నుంచి అంగ్లేయులకు సాయం చేస్తూనే వున్నారు. ఇప్పుడు ఝాన్సీయుద్ధం వచ్చేసరికి మహారాజా సింధియా, టెహార్ టికమ్ గడ్ మొదలైనరాజులు అంగ్లేయులకు సర్వవిధాల సాయంజేయసాగారు. ఈ సమయంలో లక్ష్మీబాయి తానే సేనాధిపత్యం వహించింది. స్త్రీలవేషాలు రాణిలోబాటు నడుములు బిగించారు. 24 మార్చి ఉదయం "ఘనగర్జన" అనే ఫిరంగి కాల్పబడింది!

తరువాత భయంకరసంగ్రామం జరిగింది. ఇరువైపులావున్న యోధులంతా తమ తమ యుద్ధచాతుర్యం ప్రదర్శించారు. ముప్పయి, నలభై శేర్ల బరువున్న ఫిరంగులకు కణకణ మండుతూ అగ్నిగోళాలవలె ఝాన్సీ కోట నుంచి శత్రువులపైకి ప్రేల్చబడ్డాయి. అంగ్లేయులు లేమదగరవున్న దూరదర్శిని యంత్రముతో కోటలోని విషయాలను

ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకుంటున్నారు. కోటలోని మంచినీటివసతులపై గుండ్లవర్షం కురిపించసాగారు. ఏప్రిల్ 8-న తేదీనాటికి, ఝాన్సీని స్వాధీనంచేసుకోవాలనే కృతనిశ్చయంతో అంగ్లేయులు కోటను నాలువైపులా ముట్టడించారు. కోటపై గుండ్లవర్షాన్ని కురిపించారు. కోట ప్రధాన ద్వార రక్షకుడగు కుంబర్ ఖుదాబక్, ప్రధానఫిరంగుల కధిపతియగు గులాం గౌస్ ఖాన్ అను సర్దారులు చనిపోయారు. నెమ్మదిగా ఝాన్సీకోట శత్రువశమైంది.

మహారాణి ఝాన్సీలక్ష్మీబాయి వెంటనే పురుష వేషము ధరించింది. ఆ రాత్రి దత్త పుత్రుడైన దాహాదనుని బీభత్సకట్టుకొని, కోటగోడమీదనుంచి ఏనుగుపైకి దూకింది. తరువాత తన ప్రాణతుల్యమగు "వెల్గురం" ఎక్కి పయనం సాగించింది. ఆమె వెంట 15 మంది సేనాయిలు మాత్రమే వున్నారు. వారు "కాల్సీ" వైపు వెళ్ళారు. కాల్సీకి వెళ్ళిన తరువాత, రాణి లక్ష్మీబాయి, రావుసాహెబు తాంతియా తోపేలు కలసి మాటాడుకున్నారు. చాందానవాబు, శాహగఢరాజు బానాపూరురాజు తదితర విప్లవనాయకులు - కాల్సీలో వున్నారు.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ సేనావాహినులు కాల్సీనిముట్టడించాయి. విప్లవకారులొక్కసారిగా అంగ్లేయ సైన్యంపై బడ్డారు. ఇరుపక్షాలమధ్యా భయంకరమైన యుద్ధం జరిగింది. చివరకు విప్లవకారులకే అపజయం గలిగింది. మే 24 న కాల్సీ అంగ్లేయుల వశమైంది.

రావుసాహెబు, చాందానవాబు, తాంత్యాతోపేలు ముందు చేయవలసిన కరవ్యాళులనుగురించి దారి తెన్ను కనుపించక పోవడంతో ఏమి చేయడానికీ తోచక దీరాలోచనలతోనూ, నిరుత్సాహంతోనూ కాలాన్ని గడుపుతున్నారు. అంగ్లేయులు అజేపనిగా తరుముకువస్తున్నారు. ఈ సమయంలో కాలాన్ని కృధాచేయడం పొరబాటని గుర్తించిన లక్ష్మీబాయి వారితో ఇలా అన్నది:

"గతచరిత్రలో కార్య, ప్రతాపాలు (12-వ పేజీ చూడండి)

తెల్ల వెంట్రుకలుండవు

(GOVI REGD)

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తత్కాలికము మానువాసన "మన్ మోహిని హీర్ ఆయిర్" అనేక వనమూలికలతో ఆయర్వేద వద్దతిలో తయారైనది. 80 సం.ల వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు చల్లదనము నిచ్చును. ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానియదు. జ్ఞాపకశక్తిని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 5-0-0. 8 సీసాలు రు. 12-0-0, సగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 8-0-0. 8 సీసాలు రు. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు. 7/- లు 3 సీసాలు రు. 18/- లు వని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి సొమ్ము వాపసు చేయబడును. కోరినవారికి పూర్తి.

GENERAL LABORATORIES,
(P. W) L. O. Rajdhanwar (H. Bhag.).

"జి.ఇ.సి" మోటారు

మోనో బ్లాకు పంపు సెట్లు

రెడ్డిస్టాకునుండి

ఇవ్వగలము

తాతా - ప్రభాత

(తంతి... తత్ ప్రభ)

విజయవాడ...2

భాగ్యవాయి

66

౧

ప్రేమా! ధర్మంతే!

ప్రావీణగరంలో రత్న వర్ణ శ్రేష్ఠ భవంతి ప్రాంగణంలో నిలబడిన ఒక బిచ్చకత్తె అలాగే రెండు, మూడు మారులు గొంతెత్తి పిలిచింది.

“భోజనాలవేళ ఇవ్వకు బిచ్చం వెయ్యడానికి వీలులేదువా!”

గట్టిగా కసికొట్టాడు భవంతి బిచ్చ గుమ్మంలో నిలబడిన ద్వారపాలకుడు.

నిజానికప్పటికే రత్న వర్ణ శ్రేష్ఠ భవంతి లోని వారందరు సుఖంగా భోజనాలు ముగించారు.

శ్రేష్ఠ ప్రాసాదం పైఅంతస్తులో సుఖంగా వాంఛతోకా కయ్యకొనుమని కూర్చుని ఆ బిచ్చకత్తె వైపలనొకగా చూచాడు.

ద్వారపాలకుడు బిచ్చకత్తెపై గుడ్డరిమచూచి మళ్ళీ గట్టిగా కసిరాడు. తిరిగి ఆమె అతన్ని బలిమాలకుండు:

“మా ప్రాణాలకీ మాయ తారి కొలకం దాపరించరించడం మూలాన మేమిలాగపట్టెడన్నంతోసం పాకులాడివలసిన అవస్థపట్టింది బాబూ! లేకపోతే మేమింతగా ప్రాభేయపడతామా? మేమెప్పుడైనా మీ గుమ్మంమందు నిలబడి ఇలాగజేపురించామా? ...పోనీ ఈ పసివాళ్ళకైనా పట్టెడన్నం ఇట్టించండి!”

పసివాళ్ళనిద్దరినీ ముందుకు నెట్టి ద్వార పాలకుని వైపలికాలిగా చూసింది బిచ్చకత్తె. దానితో అతడు తన అడ్డకారానికి గట్టి చెప్పి తిగిలించి ఆహంకరించాడు:

“ఇన్ని మారులు చెప్పినా నామాట కదురు ఘటించా నిర్వాగ్యురాలు!”

అనుమని ఆమె మీదికి మీదికి వెళ్ళి విరుగు పడ్డాడు:

“నీకు కాదా! చెప్పేదీ? హా! హా!

భవంతి ద్వారం దభాలున మూసివేసి పరికి వెళ్ళిపోయాడా ద్వార పరిచారకుడు.

“పోనీలే! బాబూ! ఇంత మాత్రాని కంత కోపమెందుకు నాయనా! వెళ్ళిపోనులే! ఒక్క చిరునవ్వు నవ్వి ఆమె ఆపసివాళ్ళ నిద్దరినీ వెంట చెట్టుకొని బిట్ట మధ్యాహ్నం మండులెండలో మరి ఒకభవంతి ద్వారం దగ్గరికి వెళ్ళిపోయింది.

శ్రేష్ఠ భవంతి పైఅంతస్తులో ఆపసోపాలు పడుతూ ఆమె చిరునవ్వునవ్వి తీరు తలుచుకుని కొంచెం మృగపడ్డాడు.

సామాన్యంగా యాచకులు మెడపట్టుకుని గంటినా చూరుపట్టుకుని వేళ్ళొడతారు. ఒక పట్నాన మరి విడిచిపెట్టరు! ముష్టి వెయ్యక పోతే అనేకవిధాల కోపస్థానాలు పెట్టండి మరి అక్కడనించి కదలరు.

తీరాపీ అవి గడ్డు కరువునోజాలు. ఆపిల బిద్దు అకలితో సకనక లాడుతున్నారు. అయినా ఆబిచ్చకత్తె పరుషంగా పల్లెత్తు

ఇంకి ఎవరి ప్రారబ్ధాని కవరు కర్తలు! అంతా ఆపరమేష్వరలీల!”

మనస్సులో ఒకమారు పరమేష్వరధ్యానం చేసుకుని ఆ విధంగా సమాధాన పడ్డాడు శ్రేష్ఠ.

అయినా అతని మనస్సులో చూచాయగా కొంచెం కించ కలగకపోలేదు. సింహద్వార పాలకుణ్ణి పిలిచి నెమ్మదిగా అడిగాడు:

“ఇండాకా నీవు పంపించి వేసిన ఆ బిచ్చకత్తె నెక్కడో కొంచెం లీలగా మంచినట్టే ఉండే!”

“అవును బాబూ! ఈ అమ్మ ఈ దుస్యనే బిచ్చానికి బయలుదేరింది. పూర్వం మన పశువుల కొట్లంలో పనిచేసిన పెద్ద గొల్లకూతురు సుప్రియా. తెల్లారి లేచింది మొదలు ఊరంతా ముష్టివాళ్ళే! ఎంతమందికని ముష్టి వెయ్యగలం!”

“అవునుగాని ఆపసివాళ్ళే కరు?”

“ఎవరో దిక్కు మొక్కు లేకుండా బిడ్డలమట్ట తిరిగే పసివాళ్ళ నిద్దరినీ వెంట చెట్టు. బయలుదేరి. ఉంటుంది వస్తే ముష్టి వెయ్యరని భయమేమీ!”

“పోనీ పట్టెడన్నం పడవేయించలేక పోయావా? చేత్తో లేదంటే పోయేదిగా.”

“ఎంతమంది కని వెయ్యగలం బాబూ! తెల్లవారింది మొదలు పొద్దు సమానము ఒకటే కాకగోల!”

“నిజమే మరి! పైగా ఈ ఏడాది ఈ వల్లమాలిన కరువొకటి వచ్చిపడింది! ఎంత మందికని వెయ్యగలం!”

అంటే అంటనట్లుగా నిట్టూర్చాడు శ్రేష్ఠ. అప్పటికే తన మీద విరుచుకు పడబోయే నింద తప్పిపోయిందిగా, అని చిల్లచిల్లగా అక్కడినించి జాగుకున్నాడు పరిచారకుడు. శ్రేష్ఠ మళ్ళీ నిట్టూర్చాడు.

రత్న వర్ణుడు ప్రావీణగరంలో అంతలా బాగా పేరుమోసిన పెద్ద శ్రేష్ఠ. రత్న వ్యాపారంలో రెండుచేతులా డబ్బు గడిం

ప్రాచీన గాథాలహరి

మాటయినా అనలేదు. పైగా లీలగా ఒక్క చిరునవ్వునవ్వి అక్కడినించి వెళ్ళిపోయింది.

అధోంజి చూచి ముష్టకు కోవడం ఆమె కంఠగా అలవడలేదని శ్రేష్ఠ గ్రహించుకొన్నాడు. ఆమె వెళ్ళిపోతూ ఆపసివాళ్ళ దిరిగి పట్టెడన్నం పెట్టించాలని అనుకోలేదు. అంతలోనే పరిచారకుడు దభాలున ఆ భవంతి తలుపుమూసివెయ్యడము, ఆమె వెంటనే అక్కడినించి వెళ్ళిపోవడము జరిగిపోయాయి.

శ్రేష్ఠ ఉసూరుమని ఒక వేడి నిట్టూర్పు విడిచి పెట్టాడు:

“దేశంలో ద్వారదరి వర్తమామమే పట్టుకున్నట్టుంది, ఎంతమందికని ముష్టి వెయ్యగలం! మేము మాత్రం సంసారులంకొమా!”

పి. గణపతిశాస్త్రి

అరసి శిలాగో అలాగ ఒక చిన్న మనుషుని పట్టింది.

★ దా గు జా లి ని ★

దాడు. కలిగిన నలుగురు కొడుకులు చేరి కొండవచ్చి అరసి! చేద్దాడు వాడొడుగా ఉన్నాడు. భవంతి అంతా మనసులోను మునిమనసులోను కలకల లాడుతూంది. శ్రేష్టి అన్ని ది ధా లా అదృష్టవంతుడే! అని శిలాగోలులేదు. కాని పాపం అరసి శిల్పకు సుఖం మనోది లేదు. ఎప్పుడు ఏదో ఒక రెంగ, దిగులుపట్టుకుని పీడిస్తూంటాయి. ఆ నలుగురు మహాత్ముని తనంతటి గొప్ప వారిని చెయ్యాలని అరసిగొక రహస్యం. ఇంతా కదపడి ఆ రిం చి క్క శుభకర్తవ్యం అంతా ఏ క్షణంలో ఏ మై పోతుం దో ఇంకొక రెంగ! పైగా ఆకరువులో అలా శ్రావస్తీ సగర పరిసరాల్లో బండివాలుగోంటలు శిల్పిని దిచ్చులదిగా రియసున్నారని ఒక తడవరి వాడుకుంది. అది విని పుట్టింది.

అరసిగొక విద్రువట్టడమే గగనమైపోయింది. ఒక వేళ శిల్ప శిల్పి వారే వేళ కొంచెం కొడి మనుషులట్టివా బండివాలు దొంగలు భవం తిలో పడి తనద త్తా లన్నీ దోచుకుపోతున్నట్లే కలకచ్చేడి! గడిచిన రాత్రి అంతా అరసిగొక్క మనుషు పట్టలేదు. ఆ దిగులుతో శనిహాని ఆచీద శివో ఆలా చిన్నా సతమరమైపోతున్న శ్రేష్టి! సుప్రియ పెదవులపై మెరిసిన చిరునవ్వు వినిచిత్రింగా స్ఫురించింది. "ఇంత ఉన్న వాళ్ళే ఈ దిగుల్లోన్నీని! శనివా శిలాగోటి వాళ్ళెవనా చూచి పోలు నగా నవ్వుకుంటాడో! వాళ్ళేం!" అలాగ ఏదో ఆలా చిన్నా ఏదో మధుకలో పుట్టాడు. శ్రేష్టి. ఆ చింత భారంలా

౨

మిటమధ్యాహ్నం వాటింది. శ్రేష్టి పనివారిని వెంటపెట్టుకొని తన రాని తిరిగివచ్చింది. - అది శ్రావస్తీ సగర పరిసరంలో ఒక మురిసిపోతూ కట్టిన ముట్టరం, సుప్రియ ఆమట్టరంలో ప్రవేశిస్తూనే రెండ్రీ, వాళ్ళు ఇంత అన్నంపెట్టి మిగిలించి తామరిని మురిసిపోతూ రాతన పండ్లలో మునుపూర్వీ దోచుగా నిక్షిప్తం ఆమె రెండ్రీ అంతమపూర్వమే ఒకమాట మనిషాల్లు పడుతున్నాడు. పనివారిని ముట్టినట్టుగా యువేస్తున్న ఘోరిలలో చాలా దాదాం మొదలు శిలాగోటి శిల్పిని. ముట్టినట్టుగా

అతడంతకు పూర్వం రత్న వర్ణుని గోష్ఠంలో పనిచేస్తూ తనకున్న చిన్న కొండ కాస్తా దున్నుకుంటూ కాలక్షేపం చేసేవాడు. క్రమంగా పెదతనం పెరిగినకొద్దీ అతనికొక కొట్లంలో పనిచెయ్యడం బాగా బరువనిపించింది. కొంతకాలంనంచీ ఆ పని మానేసి తనకున్న కొండ దున్నుకుంటూ కాలక్షేపం చేశాడు. కాని అనావృష్టితో ఆ కొండ కూడా బీడుపడిపోయింది.

ఇక గత్యంతరం లేకతత్వలు పాడుకుంటూ శ్రావస్తీ నగరవిభుల్లో యాయ వారిం ప్రారంభించాడు. మండు వేసగి చంద్ర నిష్ఠలు చేరగడం ప్రారంభించేసరి కతని శరీరంలో మిగిలిన జవసత్వలన్నీ ఉడిగిపోయాయి. క్రమక్రమంగా కాలు కదపలేని స్థితి గూడా ఏర్పడింది. ఆ పరిస్థితులలో ఇక సుప్రియ ఒకత్రే అతనికండగా నిలిచింది.

ఆమె కప్పటికి పడనిమిదేళ్ళు నిండాయి. ఆ పిల్ల నొక అయ్యచేతుల్లో పెట్టి సుఖంగా ఈ లోకయాత్ర చాలించాలనే తండ్రి సంకల్పం. కాని అప్పటి కాటకం వల్ల అతని కాళ్ళూ గడవడమే గగనమే పోయింది. పెళ్ళిమాల తలపెట్టడానికి వ్యవధి ఎక్కడిది? అతడు మంచం పట్టడాని కదికూడా ఒక కారణమే.

కాని చిన్నప్పటి నించీ సుప్రియకా చింతలేని పట్టనేలేదు. తల్లి ఆమెకు బాగా చిన్న తనంలోనే ఇహ లోకయాత్ర చాలించింది. అప్పటి నించీ తండ్రి ఆమె నల్లరుముద్దగా పెంచి పెద్దదాన్ని చేశాడు.

సుప్రియ ఎప్పుడు కలకలలాడుతూ నవ్వుతూ నేలుతూంటుంది. ఎప్పుడైనా ఒకప్పుడైతే భగభగాల్లులు చవి చూచిన వారికి తమ భవిష్యత్తును గురించిన మథన బయలుదేరడం సహజం. నిత్య ద్విద్రుల కటువంటి చింతకే ఆస్కారంలేదు. వారొక విధమైన కష్ట భూయష్ట శీ వి తాల కల వడతారు. అందు చేత ఉన్నంతలోనే కొంత తృప్తి పడడం వారికలవడుతుంది. భవిష్యత్తులో ఎదుర్కోబోయే ఆపదల భీతివల వారికి వర్తమానమే సుఖంగా ఉన్నటు సుస్థిగిస్తుంది.

నిత్య సంక్షోషిత్యము, ఇరుగు పొరుగుల మీద ఒకింతజాలి సుప్రియకు సహజంగా అలవడాయి. శ్రావస్తీ నగరంలోను, ఆ పరిసరాలలోను ఊమడివత వికట తాండవం విజృంభించినా ఆమె ఎన్నడు వెంగటిల్లి పోలేదు.

ఒకనాడామె భిక్షులనానికెళ్ళి తిరిగి వస్తూంటే మధ్యే మార్గంలో దిక్కు మొక్కులేని ఇరువురనాథ బాలకులు తిలస్థ పడ్డారు. వారిని చూడగానే ఆమె ఎంతో ఆప్యాయంగా తనతోకూడా లోడుకు పోయింది. కన్న తల్లిలా కాపా

డింది. తనకు దొరికినంతలో కొంత తండ్రికి ఆ పనివారికి పెట్టి, మిగిలిన దానితోనే తృప్తి పడింది.

శ్రావస్తీలో ఆనాటి కానాటి కరు వెక్కువై పట్టణ పరిసరాలన్నీ శృశాన ప్రాయంగా మారిపోయాయి. అయినా సుప్రియ గుండెధైర్యం కోలుపోలేదు. భిక్షు కుల ముఖాలలో దర్శిదదేవత నిత్యము తాండ విస్తూంటుంది. కొంచెం పెట్టి పుట్టినవారు వారిని మాన్తూనే దూరదూరంగా తొలగి పోవడాని కిదీ ఒక కారణమే! సుప్రియముఖ మెప్పుడు చిరునవ్వులు చిలకరిస్తూండడం వల్ల ఏదోవిధంగా ఆమెకు కొంచెం భిక్షాన్నం దొరికేది. అసలు పేరేమయినా నిత్యము కల కల లాడుతూండడం వల్లనే ఆమెకు సుప్రియ అనే పేరేర్పడింది. క్రమక్రమంగా అదే ఆమె పేరుగా స్థిరపడింది.

వేసవి బాగా విజృంభించినకొద్దీ శ్రావస్తీ లో అన్నాతురుల హాహాకారాలెక్కువై నాయి. ఆ మండుపైండి ధాటికి తాళలేక చేటమీద పట్టులూగే ఎండుటాకుల్లా నేల మీద రాలి పడ్డాయి.

ఆ భీకర ఊమంలో బంధుప్రేమ కూడా విడిచి అందరూ ఆత్మప్రాణ సంరక్షణ తాప త్రయంలో పడ్డారు.

ఇక ఆ సమయంలో దిక్కు మొక్కులేని దీనుల మాట పట్టించుకునే వారెవరంటారు.

శ్రావస్తీలో కొందరు క్రమంతులు, దర్భా త్యులు కలిసి కొంతకాలంవరకు అన్నా రుల హాహాకారాలెగించారు. కాని ఊమ పీడతతగే నూచన లేవీ కనిపించలేదు. ఆకలి బాధ కొరవ్వలేక కొందరు ప్రాణాలరచేత బట్టుకుని దేశాంతరాలనెళ్ళి పోయారు. మరి కొందరు మధ్యేమార్గంలోనే ప్రాణాలు విడిచారు. మిగిలినవారు జీవచ్ఛవాలుగా జీవించారు. క్రమక్రమంగా ఆ దుర్భర ఊమపీడ ఇరుగుపొరుగు రాజ్యాలుకు కూడా పాకింది.

ఆ విషమఘట్టంలో ప్రాణాలరచేత పెట్టు కొని తుణమొక యుగంగా గడుపుతున్న శ్రావస్తీనగర పౌరులొక చల్లనివార్త చెవిని పడింది. కాక్యసింహుడు, గొతమబుద్ధుడు శిష్యసమేతంగా శ్రావస్తీకి విచ్చేయనున్నా డన్న వార్త చల్లని జల్లులా పట్టణం అంతటా వ్యాపించింది.

ఆ మహామహుని పాదధూరి సోకి నంతనే శ్రావస్తీలో సకలారిష్టులు వాటంతట అవే తొలగిపోగలవని కొంద రెంతో సంతోషించారు. మరి కొందరు 'దైవకృతాని కం తటివారయితే మాత్రం ఏమి చెయ్యగలరు!' అని చప్పరించేవారు.

అనోట అనోట 3 వ్యాపించిన బుద్ధజేవుని ఆగమన ఆవార్త వినగానే సుప్రియముఖం లో ఒక్కమారుగా వేయి చిరునవ్వులు విరిశాయి.

అంతవరకు ఆమెకా మహాపురుషుని పేరు మాత్రమే చెవినిపడింది. అంతేగాని సందర్భన భాగ్యం ఎన్నడు లభించలేదు. శ్రావస్తీ నగ రంలో గొతముని రాకనుగురించిన వింత వింత గాథ లెన్నో వ్యాపించాయి. చివరి కొక నాడు గొతముడు శ్రావస్తీ కనతి దూరంలో ఉన్న పంచవర్షిచ్చాయలో విడిచిచేశాడన్న వార్త సుప్రియ చెవిని పడింది.

ఆనాటి సాయంకాలం శ్రావస్తీ శ్రావస్తీ అంతా పంచవర్షిచ్చే నడిచిపోతున్నట్లే కని పించింది. రాజులు, రాజబంధువులు రథాల మీద, గజాందోళికాది వాహనాల మీద తేకాగతుని సందర్శనభాగ్యం పొందాలనే తహతహతో తొందర తొందరగా నెళ్ళి పోతున్నారు. కొందర మహావ్యక్తి కర్పించాలని చిత్రచిత్రమైన కానుక లెన్నో తీసుకు పోతున్నారు. వాహన భాగ్యంలేని సామాన్యజనం కేవలం కాలినడకనే పొగి పోతున్నారు.

వారందరినీ చూస్తూంటే సుప్రియ తాను కూడా బుద్ధుని సందర్శనభాగ్యం పొందాలని ఎంతో ఉబలాటపడింది. తనతోబాటెలా గైనా తండ్రినికూడా తీసుకు పోవాలని ప్రయత్నించింది. కాని అతని రుగ్మతవల్ల అది కొనసాగలేదు.

ఇక మిగిలినవారు పసిపిల్లు. సుప్రియ వారిదరికి ఆ మాట చెప్పింది. పిల్లలిద్దరు ఏదో ఉత్సవం చూడబోతున్నామనే ఉత్సాహంతో ఎగిరి గంటేకారు.

సుప్రియ ఎంతో కష్టపడి ఎక్కడో ఒక బోకదొన్నె సంపాదించింది. దానినిండా మేకపాలు పిండి దానిమీద లేత లేత ముగ్గి ఆకొకటి మూతవేసింది. ఆ దొన్నె ఎంతో జాగ్రత్తగా చేత్తోపట్టుకుని నెమ్మది నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ పంచవర్షిచ్చే బయలుదేరింది. ఆ పసిపిల్ల లిద్దరు ఆమె అడుగులలో అడుగులు వేసుకుంటూ వెంట వెంటనే నడిచివెళ్ళారు.

దారిలో సుప్రియ కొకటే మథన! తానిచ్చిన ఆమేకపాలాయన ఆప్యాయంగా స్వీకరిస్తాడా? అసలా జనసమృద్ధిలో తా నాయన పాదసన్నిధికి చేగుకోగలదా?

అసలు నిరుత్సాహపడడమనేది ఆమె కల వాటేలేదు. గుండెధైర్యంచిక్కబట్టి అలాగే మున్ముందుకు సాగిపోయింది.

సుప్రియ కెదురుగా జనం తండ్రోప తండాలుగా మూగి ఒక రోకరిని తోసు కుంటున్నారు. ఆమెకిక అడుగే పడలేదు!

భాగ్యశాలిని

ఆ పిల్లల నిధిని పెంట పెట్టుకుని ఆయన నా క్లబ్బు మారు సందర్శించడం మెలాగ కి ఉత్సాహంతో సుప్రియకు కళ్ళమట్ట నీళ్ళ వర్షంతో అయింది.

అప్పటికి సూర్యాస్తమానం అయింది. సందర్శనానికి వచ్చినవారంతా మల్లీ తిరుగు ముఖాలు పట్టారు. క్రమక్రమంగా జనం కలచబడ్డారు.

కొంచెం చీకటి పడింది. నల్లనల్లని మురి నీడలో పండువెన్నెల పాలవెలువలా ప్రభ హించింది. అప్పుడు బుద్ధజీవుని చుట్టూ పరి తేడ్చింది మార్పుపూవారంతా చాలావరకు కలచబడిపోయారు. అంతా కలిసి పెండు మూడు వంద మంది కంటే ఎక్కువ ఉండరు.

అంతవరకు ఎక్కడో ఒక మారుమూల నిలుచున్న సుప్రియ పసివారి నిధిని పెంట పెట్టుకొని సెమ్మడిగా బుద్ధజీవుని సమీపా నికి వెళ్ళి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసింది.

పసివారిధిని చేత సాష్టాంగ నమస్కారాలు చేయించింది. తానెంతో భద్రంగా పోక దొన్నెలో నీకరించి న మేకపాలెంతో భక్తిగా ఆయన పాదాలమోల సమర్పించింది.

గౌతమబుద్ధుడని స్వీకరించినట్లుగా కొంచెం తల పంకించి చిన్న చిరునవ్వు మెరిసింపాడు. సుప్రియ కంఠటితో పూర్తిగా సంతృప్తి కలిగింది. బుద్ధ జీవుని పాదాల కనలి మారంగా మార్పుని నిశ్చల దృష్టితో ఆ రేఖోయూర్తి వైశే చూచింది. ఆక్షణంలో ఆమె హృదయం లోని ఆనంద సాగర తరంగాలానంద బాష్పాలలో వెలువలై ప్రవహించాయి.

సుప్రయబుద్ధజీవుని కెదురుగా మార్పున్న పౌరవర్ణుల సందరిని పరిశీలించి చూచింది. వారిలో చాలా మంది ఆమెకు చిర పరిచితులే! మొట్ట మొదటగా రత్న వర్ణ శ్రేష్ఠి ముఖం ప్రత్యక్షమయింది. ఇంకా

కొంచెం దూరంలో బ్రాహ్మణీలో గొప్ప కృషివల స్యామిగా ప్రసిద్ధి కెక్కిన షీర స్యామి ప్రత్యక్షమయ్యాడు. అటువిమ్మట బుద్ధనిజీవుని కెదురుగా బ్రాహ్మణీ నగర వండ్ల నాయకుడు చండసేనుని ముఖం కనిపించింది. ఇంకా సుప్రియ గుర్రెగిసి బ్రాహ్మణీనగర పౌరులెందరందరో తలవని తలంపుగా అక్కడ ప్రత్యక్షమయ్యారు.

ఏదేనా ధర్మ ప్రసంగం ఉపక్రమించే ముందోక అరగడియ వరకు గౌతమ బుద్ధుడు కేవలం మానమే అవలంబించడం ఒకపరిపాటి. ఆ విషయం బ్రాహ్మణీనాగులందరూ అంతకు పూర్వమే విన్నారు. అందుచేత సదస్యులంతా తథాగతుని ధర్మ ప్రసంగాని కెదురు చూస్తూ నిశ్చల దృష్టులతో బుద్ధజీవుని సేద వులా కదలిక నిరీక్షిస్తూ మార్పున్నారు.

అంతవరకు ఆకలాడని మురిగొమ్మలో పక్షుల కలకల రవాల్పడవ్వడే మేల్కొన్నాయి. పాలవెన్నెల చల్లని ప్రవాహంలో పరిసరమంతా అపూర్వానంద దోలికలలో కీలలాడింది.

ఆక్షణంలో సదస్యుల హృదయాలలో

చల్లనైన, తెల్లని

బ్రీల్ క్రీమ్ BRYLCREEM

బ్రీల్ క్రీమ్ వాడి మీ కేశములను ఎక్కువ నిగనిగలాడుచు నలుపుగా ఉంచుకొనండి

★ బ్రీల్ క్రీమ్ ను ముగ్గురైన పేదకున్న హాని మీ కేశముల కహం వర్ధదమును, తరతర పెరువు కవవదెలాగ చేయును.

★ ముగ్గురైన, తెల్లని బ్రీల్ క్రీమ్ ను ప్రతిరోజు మీ కెరువునకు వాడండి. ఇది చురుకు రాకుండా మీ కేశములను మృదుముగ మరయు అరోగ్య కరముగా మారుతు.

★ బ్రీల్ క్రీమ్ కొద్దిగా రాచుకుంటేనే రాదు! అంది నంద పొడుపు చేయకను. వేరే ఒక పిపాకు కొని మీకు మీరే విధురగా వరుచుకొండి.

కీర్తి మిర్లర్ — ఈ ప్రకృతి గాంచిన అస్త్రేరియా డెప్ డ్రెజర్, ఏదైన మరయు అరోగ్యమైన కేశములకు అదర్భ కేశ్యుంగార పార విమగు బ్రీల్ క్రీమ్ వాడును.

నిహ ఉన్నతి పొందిన వారు వాడేది

బ్రీల్ క్రీమ్

జేవుల జననమరణాలను గురించి, దైవదీని ధర్మాధర్మాలను గురించి, చిత్ర విచిత్రమయిన స్వర్గాది లోకాలను గురించి ఎన్నెన్నో జ్ఞానలావిర్భవించాయి. గౌతమ బుద్ధుడందరియూ ఓకేక్షణం సేపతిని కి తింగా పరిశీలించి చూచాడు.

ఇంకొకక్షణంలో గౌతమబుద్ధుని పెదవుల నోకగా విడివడ్డాయి.

“నాయనలారా! నాకీవేళ శ్రావస్తీలో అంతటా అన్నార్తుల హాహాకారాలే వినిపిస్తున్నాయి!”

గౌతమబుద్ధుని పెదవులనుండి ఒకవేడి నిట్టూర్పు వెలువడింది. స ■ స్వల్పం దరు శ్రావస్తీవైపు దృష్టులుసారించి చెవులురిక్కించి శ్రద్ధగా విన్నారుకాని వారికి శ్రావస్తీలో అన్నార్తుల హాహాకారాలేవి వినిపించలేదు. మరి గౌతమబుద్ధు జేవుని కెలాగ వినిపించాయి! ఆయన కేవల దివ్య దృష్టి ఉన్న జేవానిని వారంతా ఎంతో ఆశ్చర్య పడ్డారు! తిరిగి గౌతమ ముని గభీర వాణి మారు మోగింది:

“మీరంతా వారందరికీ పట్టడన్నం పెట్టించే మార్గమేదైనా ఆలోచించండి! పాపం! ఎంతమంది క్షుధార్తులకలి బాధ కోర్వలేక అల్లలాడి పోతున్నారో! నాయనా! ఈ విషయమేమైనా ఆలోచించారా?”

సదస్యులలో శ్రద్ధాశువుల నేకులు గౌతమ జేవుని పాదధూళి సోకగానే శ్రావస్తీలో వ్యాపించిన క్షమపీడ అంతా ఒక్కక్షణంలో హరించుకుపోగలదని అనుకున్నారు!

అసలావిషయమే తలపెట్టి శ్రమంతులు కొందరారుహాత్ముని ముఖతః ధర్మసూక్ష్మాలేవో తనివితీరావని తరించాలని నిరీక్షిస్తూ కూర్చున్నారు!

అంతేగాని అక్కడ కూర్చున్నవారెవరికీ అంత తరకు ఆ జ్ఞానే బయలు జేరలేదు! అందుచేత వారెవరికీ ఆ ప్రశ్న కేమని సమాధానం చెప్పాలో తెలియలేదు. అందుకు ఒకరోకరి ముఖాలకెని చూస్తూ కూచున్నారు. అంతలో బుద్ధజేవుని గభీర వాణి వచ్చి ప్రతిస్పందించింది.

“నేనింత దూరంనుంచి ఇక్కడికి వచ్చి నది ప్రత్యేకం దీనిసోపమే!”

తిరిగి ఆ కరుణామూరి పెదవులనుండి ఇంకొక వేడి నిట్టూర్పు వెలువడింది. కొంత మంది శ్రమంతు లిక ఆనాడు తమ తత్త్వ జ్ఞానం తెలుపుడు చేసుకునే అవకాశమే లేదని చల్లచల్లగా తమ భవంతులకు జారుకున్నారు.

మరి కొంతమంది సభామధ్యంలో నించి లేచి వెళ్ళడానికి నిలుచేక, మరి గత్యంతరం లేక, ఆవరిస్తూ చిటికెలువేస్తూ అలాగే

కూర్చుండిపోయారు.

రత్న వర్షను డా సభామధ్యంలోనే కూర్చున్నాడు. అతనికి కలు పోవడానికి దారి కనబడలేదు. అంతలో గౌతమముని దృష్టి అతనిపై పడింది. శ్రేష్టి కొంచెం తల వంచుకొని తన గోడు వెళ్ళబోతున్నాడు. ఆతగాడు రెక్కలు కట్టడంలో గట్టిదిట్ట:

“ఈ విషయం నేను కొంచెం సావధానంగానే ఆలోచించాను. మన మహాసగరంలో అనావృష్టిదోషంవల్ల అయిదారు వేల మంది దాకా ఆ గతికులయినారు. కాటకం కాస్త ముక్కు ముఖం పట్టేదాకా వీరందరికీ ఇంత అన్నం పెట్టి, ఆదరించాలంటే అధమం పూటకు కోక వంద గుడిగల అన్న మైనా వార్చాలి!”

ప్రస్తుతం నా ధాన్యాగారంలో ఉన్న ధాన్యం వీరందరికీ ఒక్కపూట పట్టేడన్నం పెట్టించడానికి కూడా చాలనేమో నని భయ పడుతున్నాను.”

శ్రేష్టి ఆప్తైన వంచిన తల మరి పెకల్లేసే లేదు! ఆప్తైన సదస్యులందరి చూపులు తీర స్వామిమీద పడ్డాయి. అతడు తన బుజంమీద ఉత్తరియం ఒకమారు సవరించుకొన్నాడు:

“ఒక్క చుక్కేనా వరం పడక ఈ ఏడాది నా పొలాలన్నీ వట్టి ప్లేగుగా మారి పోయాయి. నా ధాన్యం పురులలో ఉన్న ధాన్యం అంతా కలిపితే ఈ ఏటి కేడాది మాకుటుంబ గ్రాసానికి సరిపోజేమో నని భయపడుతున్నాను. నాకున్న బలగం మీ కందరికీ తెలిసిందే గదా! ఏమైనా ఇంకొ

ళ్ళలాగు గింజలు మిగిలితే అవి విత్తనాలకైనా పనికివస్తాయని అట్టే బట్టించాను. నా దగ్గర మిగిలిన ధాన్యం అంతా అంతే! ఆప్తైన

తమరందరు ఎలాగ నెలవిస్తే అలాగే చేస్తాను! సెలవియ్యండి!”

ఇంకా అతడలాగే ఏదో ఘోష ప్రారంభించబోయాడు.

అంతలో చండసేనుడు తన ఒరలోని బాకు పెకిలాగి సగర్వంగా లేచినిలబడ్డాడు: “నే నీ క్షణంలో నానైనాల్లను, ఈ అన్నార్తులను నెంట్లెట్టుకుని పరరాజస్యుల రాజ్యాలమీదికి దండెత్తిపోతాను! శత్రువులందరినీ క్షణంలో సంహరించివేస్తాను! పదివారాలలో ప్రజలందరికీ పదిసంవత్సరాల వరకు సరిపోయే ధాన్యరాసులు తరలించుకొని వస్తాను! సెలవిప్పించండి! నెంట్ల నే బయలుదేరి వెళ్ళిపోతాను!”

అతని మాటలు విన్న సదస్యులందరికీ ముచ్చెనుటలు పోయాయి. కాని ప్రస్తుతం అంతికం టె గత్యంతర మేమీలేదని వారిలో చాలామంది నిశ్చయించారు! కొందరు జెను నెంట్ల నే సాధునాదాలు చేశారు! అంతలో గౌతమముని పెదవులు విడివడ్డాయి:

“నాయనా! నీవువెళ్ళి తిరిగివచ్చేవరకు శ్రావస్తీలోని అన్నార్తులందరు మల మల మాడిపోవలసిందేనా! కొంచెం కాంతించి సావధానంగా ఆలోచించుకో!”

చండసేనుని ఏమనాలో తెలియలేదు. అతడలాగే దిగాలుపడి ముచ్చెనుటలు కక్కుతూ కూర్చున్నాడు.

గౌతమముని మరికొంతసేపటివరకు మానముద్ర వహించి కూర్చున్నాడు. ఎంతసేపటికీ ఎవరు ఇంకొకమార్గం చూపించలేక పోయారు.

గౌతమమునిమారుమని నిట్టూర్పు లేచి నిలుచున్నాడు. ఇక ఆయన అక్కడినుంచి (వీరి-వ పేజీ చూడండి)

శ్రేణ సంపదకు

ఈటా కుడికృత బలమునిచ్చి, విగవిగిలాడి నిడుపాటే వెండ్రుకంను పెంచుచితి అద్భుతమైన హెయిర్ టానిక్. తల వెండ్రుకల రాలుట, వెరయుట, దుండ్రు, బిట్టతల, నేనుకొడుగు, ఇంకను తలవెండ్రుకలకు సంబంధించిన వనున వ్యాధులకు ఈటా అమోఘముగ వనిచేయును. చేనకునేలు వాడి గుణమును బొందియున్నాడు. మీరుకూడా వేరనుండియీ ఈటా వాడుడు.

ఈటా

హెయిర్ టానిక్

(6-వ పేజీ తరువాయి)

జూబి చరిత్ర పురుషులుగా ప్రసిద్ధి చెందిన వీరయోధులందరూ ఏదో ఒక ఆశ్చర్యమైన కోటను ఆక్రమించి తీసుకునే పోరాడారు. గత అనుభవాన్ని బట్టి బలమయిన కోట లేకుండా యుద్ధంచేయడం వృధా అని ధృవపరుస్తోంది. కనుక మన మిష్టాదౌక ప్రచండ దురాన్ని పట్టుకోవడం ముఖ్యమనవలసింది. దీనికి గ్వాలియర్ కోటను ముట్టడించడం మంచిది."

రావుసాహేబ్ పీష్వా, చాందా నవాబు, తాంత్రాతోపేలు మహారాణి లక్ష్మీబాయిని అనేకవిధాల ప్రశంసించారు. పీష్వా సైన్యం లోని సరదారులకు కూడా ఉత్సాహం కలిగింది. మహారాణి సలహాను అనుసరించి జయభిలాషతో వారంతా గ్వాలియరు వైపు నడిచారు.

గ్వాలియర్ మహారాజాపేరు జయాజీ రావు పేరిధియూ. ఇతడు బుద్ధిమంతుడు; పరాక్రమవంతుడు. ఇంతకు పూర్వమే ఇంగ్లీషు వారిచేత ఓడింపబడ్డాడు. ఇంగ్లీషు వారిచే యుద్ధాటం చేయబడిన రెసిడెంటు ఆజ్ఞలకు లోబడి పేరుకు తానే రాజ్యం చేస్తున్నాడు. మహారాజా జయాజీరావు, ఆయన దివాకర్ దినకరరావులు అన్నివిధాలా ఆంగ్లేయుల కనుకూలంగా ప్రవర్తించు తున్నారు. సిపాయిలకు మాత్రం ఇది సహింసరాకుండా వుంది.

ఈ సమయంలో తాంత్రాతోపే ఒకటి రెండుసార్లు రహస్యంగా గ్వాలియరుకు వెళ్లి అక్కడి సర్దారులతో మాట్లాడి వచ్చాడు. సహాయం చేయడానికి సంసిద్ధులముగా వున్నామని వారిచేత వాగ్దానం చేయించుకున్నాడు. ఈ విధంగా గ్వాలియర్ లో ఒక అగ్నివర్షతం లోలోన ప్రజ్వలిల్లుతోంది. ఝాన్సీ సైనికులు రావడం గమనించిన జయాజీరావు వారిని ప్రతిఘటించవలసినదిగా తన సేనలను హెచ్చరించాడు. ఆయనగూడా స్వయంగా యుద్ధం చేయడానికి పూనుకున్నాడు. జయాజీరావు పరప్రభుత్వ భక్తి తత్పరతతో పోరాడు తున్నాడు. లక్ష్మీబాయి స్వరాజ్య, స్వధర్మ ములకోరకు పోరాడుతోంది. జయాజీరావు పరాజతుడై, ఆంగ్లేయాధికారులవద్దకు పారిపోయాడు. గ్వాలియరు విప్లవ వీరుల వశమయింది.

రావుసాహేబు పీష్వా రాజదుస్తులు ధరించాడు. రత్నకీరీటముదాల్చి, మణి - కంకణ వారవిధాపీతుడై ఖభ్రముహూర్తాన సింహాసనానీడయ్యాడు. తాంత్రాతోపే సేనాధిపతిగా నియమితుడైనాడు. అతడికి రత్నఖచిత్రఖండం బహూకరించారు.

దండయాత్ర

ఈవిధంగా ధనాన్ని, కాలాన్ని వృధా

చేయడం లక్ష్మీబాయి కిష్టంలేదు. ఆమె రావుసాహేబు పీష్వాతో ఈవిధంగా చెప్పింది:

"ఆనందంతోనూ, ఉత్సాహంతోనూ కాలాన్ని వృధాచేయడానికి ఇది సమయం కాదు. రణభేరులతోనూ, సమర సన్నాహాలతోనూ కత్తువుల నెదుర్కొనవలసిన తరుణమిది. గ్వాలియర్ ఖజానా - సేనలన్నీ మీ ఆధీనంలోనే వున్నవి. మనం వీటిని సరిగా వినియోగించుకోవాలి."

సింహాసనారూఢుడైన రావుసాహేబు పీష్వాగారి కీమతులు నచ్చలేదు. చెవిటి వానిమందు కంఠాదిసల్పయింది. పీష్వాయధాప్రకారం ఉత్సాహంతోనూ, సంతృప్తితోనూ సంతృప్తి పడుతున్నాడు.

గ్వాలియర్ విప్లవకారుల వశంగావడంతోనే సర్ మాగ్రోజ్ ఆశ్చర్యపడితే డయ్యాడు. వెంటనే దండయాత్రకు తగిన సన్నాహాలు ప్రారంభించాడు. రావుసాహేబు పీష్వా కివుడు తెలివవచ్చింది. మహారాణి లక్ష్మీబాయిని సమాపించి, ఆమె ఎదుట వినమ్రుడై నిలచి, తల్లీ! మా కి యుద్ధంలో సాయం జేయ్యి." అన్నాడు.

మహారాణి లక్ష్మీబాయి ఇదే తన అంతిమ యుద్ధమని గ్రహించింది. అద్వితీయ సమరోత్సాహంతో తన సేనల సత్తవీరితంగా రణోన్ముఖం చేసింది. యోధవేషం ధరించి ఉత్తమాశ్వాన్ని అధిరోపించింది. సైనికులను ఉత్సాహపరుస్తూ వారికి శిక్షణ ఇస్తోంది. తాంత్రాతోపేకు నూతనోత్సాహం గలింది. ఆయన లక్ష్మీబాయి ఆజ్ఞల ననుసరించి పనిజేస్తున్నాడు. మహారాణి లక్ష్మీబాయి గ్వాలియరు తూర్పు భాగమును రక్షించేభారం వహించింది.

అటు ఆంగ్లేయ సైన్యాధికారి అయిన సర్ మాగ్రోజ్ ఆజ్ఞానుసారం బ్రిగేడ్ సైన్యం, మేజరువర్ లెనెడివారు గ్వాలియర్ కు అయిదు మైళ్ళ దూరంలోవున్న "కోట సరాయి" అనే గ్రామం చేరుకున్నారు. వీరక్కడనుంచి గ్వాలియర్ సేనల వ్యూహారచనలను పరిశీలించుతున్నారు. జూన్ 16 న బ్రిగేడ్ సైన్యం దండయాత్ర ప్రారంభించాడు.

మరణశయ్య

ఆంగ్లేయుల సుద్రపుడ కేం మహారాణి సైన్యంపై అతి ఆవేశంతో పడింది. ఇరు పక్షాలవారు తమ తమ పరాక్రమాన్ని చూపుతున్నారు. కలనలో రేన్సు, కలనలో పేలిలు తమ సైన్యాలను తీసుకొని మరొక వైపునుంచి మహారాణి సైన్యంపై విరుచుకు పడ్డారు. లక్ష్మీబాయి తన అశ్వము నటు నిటు ఉరికించుతూ కరవాలాన్ని గిరగిర త్రిప్పుతూ సైన్యమున కగ్రభాగమున నిలచింది. మేఘ గంభీరస్వరముతో తన సైనికులను ప్రోత్సహించింది.

లక్ష్మీబాయి పన్నిన దుర్భేద్య మైన వ్యూహాన్ని చేదించడం దుర్లభమని గ్రహించిన వెంటనే, ఆంగ్లేయులు యుద్ధం మాని నేరారు.

వరుసెనిమిదవ కేదిన మరల యుద్ధం ప్రారంభమైంది. సర్ మాగ్రోజ్ ఒకవైపు నుంచి, బ్రిగేడ్ సైన్యం మరొకవైపునుంచి మహారాణి సైన్యాన్ని ముట్టడించారు. బయట నుంచి ఆంగ్లేయులకు కావలసినంత సహాయం వస్తోంది. భారతీయ సైనికులు లోపలనుంచే పోరాడవలసినవస్తోంది. లక్ష్మీబాయి మేఘ మండలమును భేదించుకొని మెరయు మెరపు తీగవలె యుద్ధరంగంలో మెరుస్తోంది.

ఆంగ్లేయ సైనికు లపారంగా వచ్చిపడు తున్నారు. రావుసాహేబు పీష్వా ఫిరంగులు ధ్వంసం చేయబడ్డాయి. అక్కడ కాల నిలుపుకునేందుకు ఆంగ్లేయులకు బలం చిక్కింది.

శత్రుబలం నిమిషమిమిషానికి అధికౌధిక మవుతోంది. అయినప్పటికీ రాణి ధైర్యం వీడలేదు. ఆమె హుటాహుటి తన సైన్యాన్ని అడిలించుచు శత్రు సైన్యమును చీల్చి చెండాడుతోంది.

చుట్టూ శత్రు సైన్యం! మధ్య మహారాణి లక్ష్మీబాయి! తన కరవాలంతో అందరినీ ప్రతిఘటించుతోంది. "ప్రాణాలతో శత్రువు చేత జక్కరాదు", అనే పట్టుదలతో ఆమె పోరాడుతోంది. ఇట్టిస్థితిలో శత్రు సైనికుడు ఒకడు వెనుకగావచ్చి తలపై బలంగా కొట్టాడు. ఆఠెబ్బతో ఆమె శిరము వడి. భాగ మెగిరిపోయింది! వడికన్న కింద పడి పోయింది!! రక్తధారలు ప్రవహించు తున్నాయి. అయినప్పటికీ, ఆమె యధా రీతిని యుద్ధంచేస్తూనే వుంది. మరి ఒక ఆంగ్లేయ సైనికుడు ఆమె ఛాతిపై కత్తితో పాడిచాడు! ఆమె దబ్బలిస్తూ బెబ్బలివలె విజృంభించింది. తొక తొక్కిన కోడె త్రాచువలె బుసలుకొట్టింది. ఇనుమడించిన ఉత్సాహంతో తనను కొట్టిన ఆంగ్లేయ సైనికుని, అతని వెంటనున్న మరొక సైనికుని యముపదనానికి పంపించింది. లక్ష్మీబాయి చేతిలో చిట్టచివరిసారిగా హతమయింది వీరదత్త.

వారిద్దరినీ హతమార్చిన రాణి గన్యునాన నిర్ణయం లేకుండా పోతోంది. ఆవిధంగా ఎంతోదూరం వెళ్లి లేకపోయింది. స్వహదస్పి పడిపోయింది. సమీపంలోనే గంగాదాసు బాబా కుటీరమున్నది. రాణికి కొంచెం మంచినీళ్లు త్రాగించి పరుండబెట్టారు. కొన్ని నిమిషాలలోనే మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయివేరేరం చల్లబడింది. 1858 జూన్ 19 న ఆమెను మృత్యు దేవత కబళించింది.

✱ ✱ ✱

13

ఒక్క దెబ్బతో రెండుపట్లల్ని కొట్టానని గర్వపడ్డావు. కాని నన్ను మర్చిపోయావు. 'S' లాంటి గాయాలు కల్పించే కత్తులు ఈ ప్రపంచంలో రెండేవున్నాయని, దాంట్లో ఒకటి నీది, రెండోది నా వదనూ ఉన్న పంగలి మర్చిపోయావు. 'S' మార్కు గాయమూ, చాత్యాయుఃం చొరక్కపోవడమూ నిన్ను నాకు సట్టించి ఇచ్చాయి. ఇప్పుడేమంటావ్? అన్నాను.

ఈ నాటకాల్ని మాటల్లోకి పెట్టడంలో నేను కొంచెం పరధ్యానంగా ఉండడంవల్ల రంగయ్య మెరుపులాగా తన పరుపుక్రింద నించి కత్తినితీసి నాపైకి ఉరికొడు. ఒక్క రెప్పపాటులో నేను దెబ్బని తప్పించుకుని రంగయ్య నెత్తిమీద దండంతో ఒక్కటి వేసాను. నేలమీదపడినవాణ్ణి, వాడి పక్క గుడ్డల్లో కాళ్ళూచేతులూ కట్టేసి, ఒక గజం దూరంలో పడినకత్తిని చాలా బాగ్గా విమాత్రం నేలునుడ్రలంపడకుండా తీసి పరీక్షించాను. అనంతరం త్రిఅంచులమీద ఇంకా ఉన్న ఎండిపోయిన రక్తపుమరకల్ని చూడ

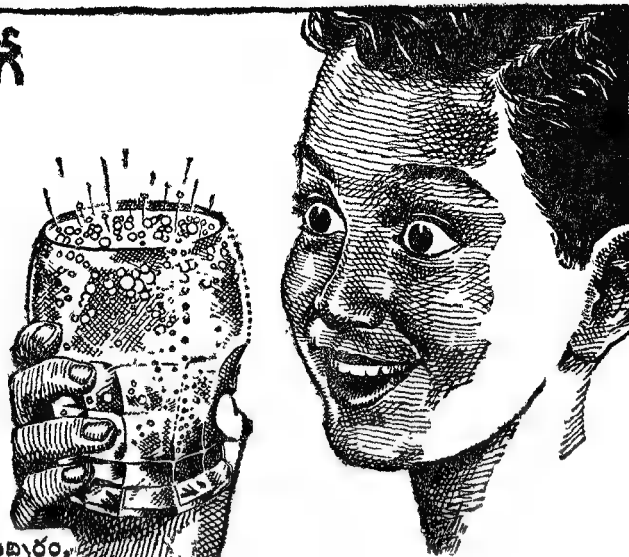
గా నే చాలా సంతోషం వేసింది. ఆ కత్తిని బాగ్గా నాజీలలో వేసుకొని, అప్పుడే కదలడం మొదలుపెట్టిన రంగయ్య కోచూపాను. వాడు తన కట్టబడిన రెండు చేతుల్ని జోడించి 'కోటయ్యో, నీ కంఠకావాలి నే అంతా ఇస్తాను. నన్ను వదిలెయ్. నేనే ఈ చాత్యచేసిన విషయం నిజమే. నీదగ్గర దాచలేను. ఈ విషయం నీవు దాచావంటే ఎంత కావాలి నే అంతా ఇస్తాను' అన్నాడు నీరసంగా.

'అలా దారికివచ్చావు బాబుండి. అందిలే జుట్టు అందకపోతేకాట్లాను. పరేడబైక్కు దుందో చెప్ప నాకు కావల్సింది తీసుకు పోతాను' అన్నాను. తనకట్టు విప్పితే తానే ఇస్తానన్నాడు, కాని నేను ససేమిరా ఒప్పుకోక బెదిరించేసరికి అసలే అదిరిన గుండె చెదిరిపోయి డబ్బూ, నగలూ దాచిన నేల మందపాన్ని చూపించాడు. దాంట్లోంచి నా కమండలం, జోలే పట్టిసంతడబ్బు తీసుకుని, ఎందుకైనా మంచిదని వాడినోట్లో

నాలుగు గుడ్డలుకుక్కి ఇవతలికి కచ్చాను ఒకసారి విధంతా కలియచూసి, ఎవరూలేని విషయాన్ని నిరారణ చేసికొని, తేలికగా నేనుమాత్రం గుర్తు చేసుకోగలిగవోట, ఇంటిచూడటలో రంగడి కత్తిని వాచి, కంభానికి కొడుచ్చుకున్నాను.

దాదాపు రెండుగంటలకి నిర్మానుష్య మైన పుంతవారిలో మినుకుమినుకుమంటున్న నక్షత్రాల కాంతిక్రింద నడుచూ ఉంటే నా నానాసకృత్యం ఇంత చక్కగా ఫలించినందుకు నాలో నేనే చాలా గర్వ పడ్డాను. నా కోటయ్య పాత్ర పాతకులని చకితుల్ని చేసిఉంటుందికాని దీనిల్లో గొప్పేమీ లేదు. వారంతాజలక్రితం గుంత కల్లనుంచి ద్రోణాచలం వనూంటే నేనెక్కిన నెకండు క్రౌనులో నాప్రక్క కూర్చున్న నూటువ్యక్తి నాజేబులో చేయి పెట్టి నాచేతుల్లో పట్టుబడడం, తననిమించిన దొంగ ఐన నాతో తనపేరు కోటయ్య అనీ, నెమ్మదిగా తన విషాదగాథ చెప్పకోవడం జరిగాయి. తను బల్లారిలో జైల్లోపడ్డట్లు,

మెరయుచు పొంగే ఈనో కడుపులోని అస్వస్థతలను ఎనిమిది సెకెండ్లలో పోగొట్టును!

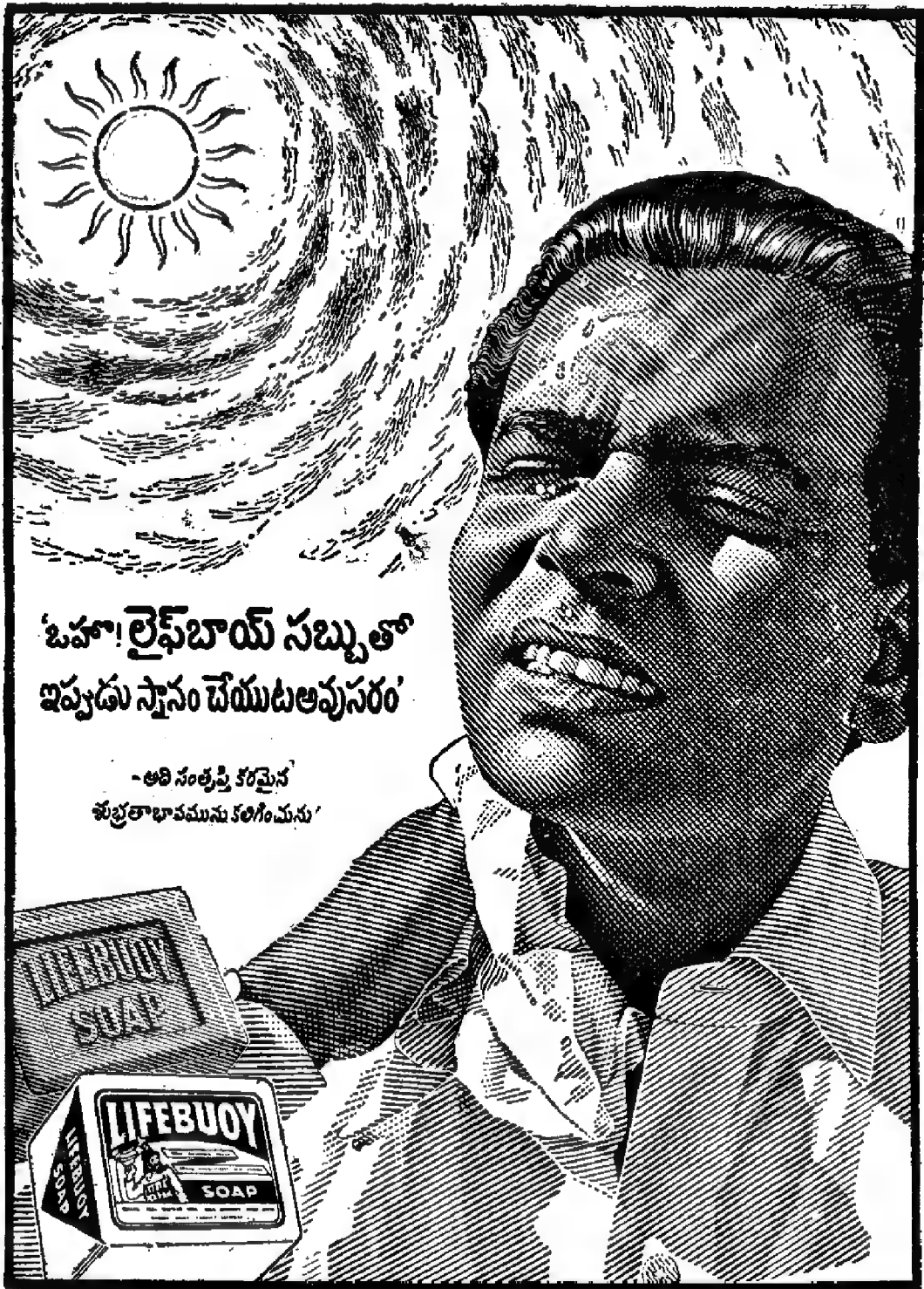

అజీర్ణము, గుండెమంటి లేక కడుపు ఉబ్బరం, ఏదయినా దీనితో ఉపశమనము కలుగును! ఒక గ్లాసు మెరయుచు పొంగే ఈనో ఫ్రూట్ సాల్ట్ మీద పచ్చకుంకే ఎనిమిది సెకెండ్లలో కడుపులోని అస్వస్థత నయమగును మీరు నరకదువున కొంచెము ఎక్కువ మోతాదు త్రాగుతే, ఈనో హెచ్చుముగ, నిశ్చయమైన గుణము కలిగించే విశేషముల మందుగా వనిచేయును ఎల్లప్పుడూ ఈనో ఒక సిసా మీ యింట్లో ఉంచుకోండి.

ఈనో 'ఫ్రూట్ సాల్ట్'
అప్లు నిరోధకమైన మెరయుచు పొంగే పానీయము 'ఈనో' మరియు 'ఫ్రూట్ సాల్ట్' అను మాదిరి రిజిస్టర్ చేయబడిన ప్రేమ మార్కులు

ఈనో
ఈ కీతోష్ణస్థితికి నిజంగా దివ్యమైనది

(2 సెకెండ్ల సిసాండ్ అమృతదున్నది)

Q. 259-X52 TL/

వారక దేశం వయోదయోదయోదయో

శిష్టరక్షణ

ఒక ఏడాది తర్వాత తెలుసుంచి తప్పించుకొని పరారి అయి నాలాగ అజాతవాసం చేస్తున్నట్లు చెప్పాడు. పెంజేకట్ల స్టేషన్లో గోరెపూడి వాస్తవ్యుడూ, రంగయ్య మిత్రుడూ అయిన నురుటి మచ్చువున్న తెల్లటి పొట్టి వ్యక్తి కోటయ్యను గుర్తుపట్టడం జరిగింది. దీనివలన ప్రమాదం వస్తుందేమనని బాధపడిన కోటయ్యకి, నేను వేపాలు మార్పు కోవడం మంచిదని చెప్పాను. నా బుష్కోటూ పాంటూ అతనికిచ్చి అతనినూటు నేను తీసుకున్నాను. ఆ సమయంలో అతని మొలనుంచి తమాషాగా ఉన్న వంకరకల్లి కనిపించడం, అలాంటివి తమా రంగయ్య స్వేషల్ గా చేయించుకొని వాటిమీద పేరువేయించుకొన్నట్లు, ఖైదులో పడవ్వకుండా తాను దానిని వివిధంగా దాచగలిగిందీ గొప్పగా వుంటే చెప్పాడు కోటయ్య. అతను ఇలాగ నాతో మనసిచ్చి మాట్లాడాడేగాని నామనసులోని విషాన్ని తెలుసుకోలేక పోయాడు. నేను హుబ్లీలో ఒక ఘరానా రంగతనం చేసి వస్తున్నట్లు తెలిసంతా వాకోసం కొపలా ఉన్నట్లు అతనికి నేను చెప్పలేదు. గ్రోజాచలంలో రైలాగ వాసే పోలీసులు ఒక్కపెట్టిన రైల్వే పడడమూ, 'నాంగరాముడు' అని అరుస్తూ నాదుస్తుల్లో ఉన్న కోటయ్యని పోలీసులమీదకి త్రోసి నేను తప్పించుకోడమూ లిప్రలో జరిగాయి. పోలీసులు తమతప్ప తెలుసుకునేలాగా నేను నూటు విప్పి పారేసి, వైజమా గొక్కతో, నున్నటి ముఖంతో (అంతకు ముందు వంకర మీసాలున్నాయి లెండి) ఖంగారుగా కొట్టేసిన ముస్లిం టోపీతో సంద్యాల బస్సులో ఉన్నాను.

కోటయ్యకూడా న్యాయాన్ని తప్పించుకొని తిరుగుతున్నాడు. కాబట్టి పోలీసులు నాణ్ణి ఎలాగో ఎరస్తుచేసివుంటారు. ఇది అతి త్వరగా జరిగింది కాబట్టి నుదురుమీద మచ్చవున్న తెల్లటి పొట్టి వ్యక్తికి ఈ విషయము తెలిసి వుండదు కాబట్టి, కోటయ్య కనున్నాడు జాగ్రత్త అని రంగయ్యకు వార్షింగు ఇచ్చే వుంటాడు. కోటయ్య

చెప్పినదాన్ని బట్టి చలమయ్య యోగ్యుడూ, తాగుదూ జూదం తెలియనివాడు, అని తెలుసుకున్నాను. వీటిని బట్టి హత్య చలమయ్య చేయలేదనీ, కల్లిగాయాన్ని బట్టి, నెత్తురు మరకల కాడినుంచి జాగ్రత్తపడ్డ కోటయ్య హత్యాయుధం దొరక్క పోవడం బట్టి (దానిమీద రంగయ్య పేరుంటుందిగా మరి) ఈ హత్య రంగయ్యే చేసి ఉంటాడనీ ఊహించాను. నుదురుమీద మచ్చవున్న తెల్లటి పొట్టి వ్యక్తి కోటయ్య విషయం రంగయ్యకు వార్షింగిస్తే, విశ్లేషణుండి చూడకపోవడంవల్ల, మారువేషంలో ఎవరైనా సరే వచ్చి కోటయ్య గొంతుకతో కోటయ్య మాత్రమే మాట్లాడగలిగిన విషయాలు చెప్పగలిగితే అతనే కోటయ్య అని రంగయ్య అనుకోక తప్పదని అనుకున్నాను. వార్షింగు రంగయ్యకు చేరినట్లు గోరెపూడి పాలిమేరలోనే తెలిసింది. నేనుకున్న కనుక హత్య జరిగివుంటే (కారణం ఊహించడం కష్టం కాదునుకోండి) స్పృహ తప్పిన చలమయ్యను తాటితోపులోకి ఎవరైనా చేర్చివుండాలి. ఇది రంగయ్య ఒక్కడివల్లా అయేది కాదు కాబట్టి ఎవరో సాయం అడిగి వుండాలి. రంగయ్యకి నూకడనే పాశేగాడు న్నుట్లు, వాడి ద్వారా నేతనను చంపించడానికి ప్రయత్నించినట్లు కోటయ్య చెప్పడంవల్ల దాంట్లో నూకడికి గూడా చెయ్యి ఉండొచ్చు అనుకున్నాను. ఎవరైనా ఒక తప్పపనిచేసి దాన్నే ఇంకొకరి నోటివెంబడి వినిపప్పుడు వారికి తెలియకుండానే మనసులో ఒక తుఫాను రేగుతుంది.

ఇది అతిస్వల్పచలనాలద్వారా బయటకు కనిపిస్తుంది. కొంచెం నూత్న దృష్టితో చూస్తే ఇవి కనబడిపోతాయి. దీన్నిబట్టి పాశేగాళ్ల నుడినెలదగర నా ఉపన్యాసమూ, నూకడిపడకలో మార్పు నేను కనిపెట్టడం జరిగాయి. అందుకే నా రెండో నిటూర్పు. రంగయ్య ముంగు కోటయ్యలాగానే నటిస్తూ నేను ఊహించిన హత్యవిధానం అంతా చెప్పేయడంతో రంగయ్య ఆటకట్టిందనుకోవచ్చు. ఈవిధంగా నా వినికడినీ, ఊహాజ్ఞానాన్నీ వినియోగించి కార్యరంగంలోకి దిగడమూ, నూటికి నూరుపాళ్లూ కృతార్థుడి నవడం నాకు చాలాసంతోషమూ, గర్వమూ కలిగించాయి.

నేను మధుఇల్లా చేరేసరికి రింగంటుల కావసాంది. ఇటుచేరగానే దుస్తులు అప్లి విప్పేసే, ఒక తెల్లకాగితం తీసుకుని డివై. ఎస్. పి. కి ఉత్తరం వ్రాసాను. దాన్ని తెల్లవారగానే రైల్వే నరసరావుపేటవెళ్లి

పోస్తుచేయవలసిందిగా మధుకి చెప్పి, నిద్రకు ఉపక్రమించాను. డివై. ఎస్. పి. కి నేను వ్రాసిన ఉత్తరం ఇది.

డివై. ఎస్. పి. గారి దివ్యసముఖమునకు, ఆయ్యా,

ఫలనాతేదిన గోరెపూడిలో జరిగిన సీత హత్య నందర్బంబలో చలమయ్యను నాంతకుడుగా ఎరస్తుచేసారు. అతను తప్పతాని భార్యను హత్యచేసి పారిపోతూ మైకంవల్ల తాటితోపులో పడిఉన్నాడని ఆరోపించారు. అతను హత్యచేయడానికి కారణం విషయం అలావుంచి, అతనిమీద రక్తపు మరకలుండడమే సాక్ష్యంగా భావించారు. కాని సీతగాయం ఆకృతినబట్టి అహత్య ఒక ప్రత్యేకమైన కత్తితో జరుపబడిందనీ, ఆకత్తి దొరక్కపోడానికి కారణం చలమయ్య విసిరివేయడం కాకపోవచ్చునీ ఊహించలేదు. చలమయ్య నిగోపి. అసలు నాంతకుడు రంగయ్య. అతన్ని ఎరస్తు చేయండి.

అతను హత్యచేయడానికి కారణాలూ, హత్యచేసిన విధానమూ, అతను హత్యచేసినట్లు నిదర్శనాలు చేనివ్వగలను. కాని మన గలిసి మీ నోటోపెడితే మింగడం ఏకవం? ఇవన్నీ మీరే నిరూపించడానికి ప్రయత్నించండి. ముఖ్య విషయాలు నేను చెప్పాను. గోరెపూడి జమిందారుగారివలన ఆయన సీతకు కామకలుగా ఆభరణాలు ఇచ్చినట్లూ వాటిని ఆమె రంగయ్యవద్ద దాచుకున్నట్లూ కూపీతీసి, హత్యకు కారణాలు నిర్ణయించండి. రంగయ్య నాఖరు నూకడిద్వారా నయాన్నో, భయాన్నో అతను రాత్రి స్పృహతప్పిన చలమయ్యను రంగయ్య సహాయంతో తాటితోపులో పడవేసినట్లు తెలుసుకొనండి. చివరి ముఖ్యసాక్ష్యంగా రంగయ్య పెంకుటింటి ఈశాన్య మూల చూరులో వెదురువెనుక దాచబడిన హత్యాయుధాన్ని సంపాదించండి. నాని మీద రంగయ్య పేరు, వేలు ముద్రలు, ఎండిన రక్తపుమరకలు (అవి సీతవేసని నిరూపించవచ్చు) ఉన్నాయి.

రంగయ్య నేలమందసంలో ఉన్న డబ్బులో సగం నేను పడినకట్టలకు కానుకగా తీసుకున్నాను. తిక్కినది చలమయ్యకు అందజేయండి (అదంతా సీతదే). ఇంతే సంగతులు. మరొక్క విషయం, రంగయ్య ఎంతకీ నేరం ఒప్పుకోకపోతే కోటయ్య మీకు అన్ని విషయాలు చెప్పివేసినట్లు కోటయ్య మీ రిమాండులో ఉన్నాడని చెప్తే చాలు, రంగయ్య మీ చేతిలో వెన్ను విపోతాడు. ఇంక ఉంటాను.

ఇట్లు,

విధేయుడూ

దొంగరాముడు. ★

దాంపత్య రహస్యములు

అను కోక్కుకము పటములతో 284 పుటలు గలది. రూ. 2.00 కామకృతరంగము అను కోకోకము పటములతో రూ. 1.25 కామకృతక కోకోకము పటములతో రూ. 1.00 పోస్టేజీ వేరు. D. S. మిత్రా & కో, 26 బీట (BEAT) సాకారుపేట, మద్రాసు - 1.

ప్రేమనీడు

దేవయ్య 'రైలు దిగి వచ్చాడు చందం. అది అత్తవారి పల్లెటూరు. అందునల్ల మాంచి డాబు, దర్పంతో ఉన్నాడు.

చంద్రం మామగారు ఊళ్లో లేరు. త్వర త్వరగా భోజనం ముగించి మధ్యాహ్నపు పేండలో—ఊరు విడిచి, రేవు దాటి... రైలుకట్టకు అడ్డంపడి, రాతిభూముల్ని దాటుకుంటూ, సిగరెట్టుమీద సిగరెట్టు ముట్టించి, తలవేస్తూ, ఆ కాకం వంక చూస్తూ, దూరాన ఉన్న దిబ్బవద్ద పోలానికి జేబుకొన్నాడు, చంద్రం. అతని చేలో ఆ రోజు కుప్పమార్పిడి. పనులు కుంకుమ క్రింద తన పెళ్లికి మామగారిచ్చిన చేనది.

పడుగుమీది కెక్కి బ్రాక్టరు తిరుగు తోంది. తిరగలి తిరిగినట్టు. అసిరిగాడు ఎదురై "ఎప్పుడొచ్చావు వోరో!" అంటూ మందంగా నవ్వాడు. చిటునవ్వు సమాధానంగా ఇచ్చి కడిమిలోకి పాగాడు, చంద్రం. ముఖంమీదికి గడ్డిదూగర పడ్తోంది. కడిమిలోపల 'కాండ్స్' కొట్టాడు. పడుగు లాగుతూ మితాయి రామయ్య పరుగునవచ్చి జనుము చేలో X ట్టు మీద గడ్డిపరచి 'కూర్చోండి'న్నాడు, వినయంతో ప్రక్క కొదిగి. "ఉదయ మొచ్చారా! ఈ ఎండలో పడి తమరు రావాలా?—నే నున్నానుగా" అన్నాడు. నవ్వి ఊరుకున్నాడు, చంద్రం.

చంద్రం కూర్చుంటూ గడ్డియారం వంక చూశాడు. ఒంటిగంటా యేటై విసుపా లయింది. ఎండ మండిపోతోంది. బ్రాక్టరు వేగంగా తిరుగుతోంది. మితాయి రామయ్య కూలీలను అదిల్చున్నాడు—"పడుగు త్వరగా లాగం"డంటూ—బ్రాక్టరు వేగం తగి ఒక ప్రక్కకొచ్చి ఆగింది. అసిరిగాడు తలతల వెపున కొంతో గడ్డిలాగి కడిమి మీదకు విసురుతున్నాడు. ఇవతలవైపున కూర్చున్న చంద్రం "వోవ! దొంగనాటకం వాడూనూ—నేనొచ్చానని పనిలోపూనుకున్నాడు" అను కున్నాడు. జరిగిన వరబుతువులో...చేలో ఊర్పుకు ముప్పుయిమంది కూలీలను తీసుకు రమ్మంటే—వాడు ముప్పుయి ఇదర్ని తీసుకు వచ్చాడు. అక్కడేతనకూవాడికితగివోచ్చింది పొగగులోతు వెళవ! ఎదురుగావున్న బ్రాక్టరు దైవరు తనను చూస్తున్నాడు!... తన తీవి, సంస్కారము...అందానికి తనే

సిగ్గుపోయాడు. తెలుటి నానాకైన, వెలగల, పలుచని లాల్చీ ఆ ఎండలో తన అందాన్ని మరింగ ప్పవ్వరుస్తోంది. మరి వాడు చూస్తున్నాడంటే—ఎందుకు చూడడూ? పల్లెటూరి మొహం! అనుకుని వెక్కిరింతగా చూశాడు. బ్రాక్టరుతోలే మనిషి ముఖం తప్పించుకున్నాడు. నవ్వుకున్నాడు, చంద్రం. పోవం! వాడి కేం తెలుసు మరి? అని జాలిపడ్డాడు. వాడేకాదు, చాలామంది ఆలాంటివాళ్లు ఉన్నారని సమాధానపడ్డాడు.

కళ్ళంలో కలలుపగుస్తున్నారు. చుటుగా ప్రతికూలి రొమ్మునిలిచి పనిచేస్తున్నాడు. "రైలువచ్చాడని గ్రహించుకున్నారు;" అని ఊహించిన చంద్రం విజయ గర్వంతో లేచి నుంచున్నాడు. బ్రాక్టరు ఒక్కసారి విడిలించుకుని మదపుటేసుకులా మళ్ళీ కుప్ప మీదికెక్కింది. గద్ద ఒకటి కడిమిమీదుగా

దండమూడి బాలగంగాధరరావు

ఎగురుతోంది. తన కెత్తిమీద తన్నిపోతుం దేమానని విత్తరపోయి కూర్చున్నాడు చంద్రం. గద్ద ఆ కాకంలాకి ఎగిరిపోయింది. అసిరిగాడు దానివంక నిక్కినిక్కిచూస్తున్నాడు. 'దొంగవెడవ! వాడిచూపేవేరు,' అనుకున్నాడు చంద్రం. మితాయిరామయ్య ఆలాపనిలో సతమతమాతుంటే. పిడు ఊరికే కూర్చోటం చంద్రానికి మందు కొచ్చింది. బివా, వాడిమీద అధికారం చెలాయించే ధైర్యంలేదు. కాని, ఊరుకోలేకపోయాడు. "అసిరిగా! కూర్చున్నావేరా," మెత్తిగా తిట్టేధోరిణిలో అన్నాడు కాని ఆధ్వని పేలవంగా జాలిగా వినిపించింది ఆతనికే. అంతలోనే అసిరిగాడు "ఎందుకీ దూగరలో కొత్తారు? దూరానపోయి కూకోక"—అని కసిరి పనిలోజొరబడాడు. చివుక్కుమంది చంద్రం ప్రాణం. ఈపడింపు ధ్వని అతన్ని కుంగడిసింది. "పిడిదగర్బన్మోగమేయిది" అనుకున్నాడు. మనస్సులో అసిరిని తిట్లు కుంటూ, వెకిమాత్రం ఏమిజరగనట్లు గట్టు మీదికెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

అసిరిగాడు చంద్రం మామ రామయ్య

గారిపాలేరు. రామయ్యగారి తండ్రికొలం నుంచీ వాడు ఉంటున్నాడు. పూర్ణవృద్ధు. దైవా, వాడికింకా పిక్కిబలం చావలేదు. ఆపాలంమీద పడి ఉంటున్నాడు. అతినిక్కిచ్చి, గడుసుస్వభావంకల మనిషి వాడు. ఎదుట మనిషి అపార్థంచేసుకునే వాలకం అసిరిగాడిది. కాని చెడ్డవాడుకాదు. చంద్రానికి అసిరిగాడంటే అనుమానము, భయమాను. తలదెగుసుగా అగుపిస్తాడు అసిరి. అందుకు చంద్రానికి తట్టుమంట. కనుక నే, మితాయి రామయ్య అనే ఆప్తారి కొవుని తనపొలంమీద నిగామానుగా మామ గారితోచెప్పి మరీవేయించుకున్నాడు.

బ్రాక్టరు దిగివెళ్ళిపోయింది. పడుగులాగి, వడ్డకల్లిం ఒకదరికి జేరుస్తున్నాడు. నాలుగు గంటలు కావచ్చింది. తూరుపుగాలి విసురుతోంది. కొందరు పోతపోస్తున్నారు. కొందరు కల్లిం తుడుస్తున్నారు. చీకటిపడక ముందే పనిపూరిచేయాలని అసిరిగాడు తొందరచేస్తున్నాడు.

ఇంటివద్దనుంచి చంద్రానికి ప్లాస్కులో టీ, ఫలహారం వచ్చింది. దూగరపడుతోందని దూరంగా జోడగట్టుపై X డి పరచాడు మితాయి రామయ్య. వాడి నేవకు ముగ్గుడై గడ్డిమీద కూర్చుంటూ చంద్రం, మితాయి రామయ్యను కూడా కూర్చోమన్నాడు. తాను కొంత తిని, మిగిలినది కాపువైపు త్రోశాడు.

పగపడి పోత అయింది. 'టీ' మిగిలించి గుట్టక వేస్తూ "తమ రిప్పడు రాజమండ్రీలో నేనా ఉండటం?" అని అడిగాడు రామయ్య. "అవును" అన్నట్లు పకిలించాడు, చంద్రం. దూరాన అసిరిగాడు తనవంకే చూస్తుంటే, మనస్సులో చంద్రం తిట్టుకున్నాడు. "అక్కడ తమకు పోలేడు వ్యాపార మటగా!" "కాదుమరీ! అక్కడ పెట్టాల పెల్చున్నీ దిరిదాపూ చూవేగా" "చిరించి త్రిం" అంటూ "తమరు రెండురోజు లంటారా?" అన్నాడు మితాయి రామయ్య. "అత్తే! నాక్కడోయ్ తీరుబడి. మామ గారు ఉత్తరాలమీద ఉత్తరాల వ్రాసుంటే రాక తప్పింది కాదు. ఒక్క సో నా నేనక్కడలేకపోతే అన్ని పనులూ అగిపోతని" అన్నాడు చంద్రం.

మొత్తంమీద అసిరిగాడు పోత అయిం

దనిపించాడు. మితాయి రామయ్య రైతువద్ద నుంచి లేచి రాసివద్దకు వెళ్ళాడు. కూలీలు వెళ్ళిపోయే తొందరలో తొమ్మిది బిలుచుకు పనిచేస్తున్నారు. వాళ్ళకు "అబ్బాడు కాస్త అవతలకు జరపండి" - "ఇదుగో! రాసిమీద మరీంట గడి వేయండి" అంటూ రామయ్య పురమాయిస్తున్నాడు.

పళ్ళిమూకొకాన నూర్యబింబం పెద్దదై - ఎంతైనా బింబమరంగుతో సముద్రగర్భంలో అదృశ్యమయింది. చంద్రానికి ఇంటివద్ద నుండి కబురు వచ్చింది. చీకటి రాకముంజే ఇంటికి విచ్చేయమని. అది అర్ధాంగి పంపిన నీటికబురు! "అమాయకురాలు! అని నవ్వుకున్నాడు చంద్రం. "వెళ్ళిండి బాబూ!" అంటూ మితాయిరామయ్య ప్రాణేయ పడ్డాడు "రాత్రికి మరెవరో ఇక్కడ?" ప్రశ్నించాడు అసిరిగాడు చంకన కట్టబెట్టి, బొడ్డి నుంచి పుగాకుతీస్తూ, వాడికిదంతో మంట. వాడి హయాములో రైతు ఎవ్వడూ పాలాని కొచ్చిన లోకా జ్ఞాపకంలేదు. "ఎవరేమిటి, నేనులేనా?... నీవు రావు?" తాగి పడుకుందామనుకుంటున్నావా?" అన్నాడు తొందరలోందరగా మితాయిరామయ్య. అది వినిపించుకోకుండా అసిరి కూనిరాగం తీస్తున్నాడు. చంద్రం ఆశ్చర్యంతో "త్రాగు తాజేమిటి నీడు?" అన్నాడు. "సరిగా ముంతవుండారీ-గాడిదకోడుక్కి" అంటూ మితాయిరామయ్య నవ్వాడు. అసిరిగాడు రుస, రు:చూస్తూ "దోరుకోవయ్యా నీకబుర్ల కేటిగాని" అంటూ చంద్రంవంక చూసి 'తమరు పదండి దొర!' నేనుంటా నిక్కడ" అన్నాడు. "ఏదావులే" అనుకున్నాడు స్వకఠంగా చంద్రం.

చంద్రానికి సమస్య అయింది. అసలే అనునానపు మనిషి. రాత్రిగడిస్తే మర్నీ సంతర్పించవరకూ ఏ బాధా ఉండదు. 'ఓపికపడండి' అనుకున్నాడు. మితాయి రామయ్యతో "నువ్వెళ్ళి అన్నం తీసుకురా మేముంటాం ఇక్కడ" అన్నాడు. "కొంచం ప్రొద్దుపోతుంది మరి. తెల్లవాడు ఝాముకు బళ్ళివాళ్ళను రమ్మనొడూ" అన్నాడు రామయ్య. "అలాగేలే" అన్నాడు చంద్రం. "కొడి కూసేతరీక బిలు వచ్చేమాదిరి చూడ వయ్యా రామయ్యా" అన్నాడు అసిరి గాడు. మితాయి రామయ్య ముందుకు పోగాడు.

కూలీ లవ్వజే, రైలు కట్టడాటి శేవులలో బల్లకట్టుకోసం నుంచున్నాడు. మితాయి రామయ్య కట్ట సేలకు మోగినూ తీరిగా దిబ్బడాటి చింతిపెట్టు గుబురలో నీడీ ముట్టించాడు. సంధ్యపోయి చీకటి విచ్చేసింది. చలి గాలి రివ్వమంటూ చెవుల్లో దూడతోంది. అసిరిగాడు కడిమిద సంచి పరచి రైతుని కూర్చోమన్నాడు. తనూ, ఎడంగా కడిమిలో

ఇప్పుడు మెక్లీస్ ను యింతకు ముందుకంటే పళ్లను తెల్లగా శుభ్రపరుచును

గావ్వబార్! మీ వద్ద ఇంతమీదమీదే కన్న కుర్రమగాను, తెల్లగాను చేయగల మెక్లీస్ ను గ్రాత వదాడు చేర్చుదినది. అంత ఇంకా ఆరోగ్యవంశముగ కూడ చేయగలది. మెక్లీస్ నుచేడి వద్ద ఎంత తెల్లందో చూడకొనుడు.

**మెక్లీస్ నుతో తెలుపుచేయబడిన పళ్లు
చాలా ఆరోగ్యవంతమైనవి - దంతక్షయమును
నుండి సురక్షితము**

మీవద్దను మెక్లీస్ నుతో రోముకొంది. మెదంబులగాను, అనందదాయకమైన మనసక మీదపడుచూరెడకు కడుచాక మీ వద్ద ఎంత తెల్లగానున్నారో చూడండి. దీనివల్ల మీ వద్ద వూర్తిగా కుర్రవదినవన్న చంగతి తెలుపుదీ అవుతుంది. మీ వద్ద మీద పిర్వడు చూడకపోతే 'రైచాయిర్స్' అను వదాడు ఉంటుంది. ఈ 'రైచాయిర్స్' ఎప్పుడోకప్పుడు తినితేయక పోయిన, దీనిలోని అద్భుతముల వల్ల మీరే ఉండే ఏనాదినన తినితేడి కీబర

మెదంబులందును. 'రైచాయిర్స్' కన్నక తరిగింపేయాలి. మెక్లీస్ నుతో ఉండే గ్రేడ్స్ 'రైచాయిర్ - సార్వెంటు' 'రైచాయిర్స్' వివరమున్నికముగాను... మరకీరముగాను... కీర్తముగాను తొలగిండును. అదే వల్ల కీబరను అరికట్టగల అక్కడ గ్రహవలెనది. మెక్లీస్ ను మోస్తూడు టాకీగేనునే గ్రహ దినము ఉడయము, రాత్రివారి కుర్రమైన ఆరోగ్యవంశమైన తెల్లని వర్షకు తరిగి యుంతుంది.

మెక్లీస్ ను వర్షను అతికుర్రముగా పరికుర్రవదరును.

MTY 43 TEL

నమ్మకస్తుడు

కూర్చున్నాడు. చంద్రం సిగరెట్లు నోట్లో పెట్టి అగ్గిపుల్ వెలిగించాడు. అసిరిగాడికి అరిపోయిన చుట్టముక్క గుర్తుకొచ్చింది. వెంటనే చెవులోనుంచి దాన్ని తీసి అగ్గిపెట్టె అందుకుని ముట్టిస్తూ “అక్కడి తమకు పనేటి దొరా!” అన్నాడు అసిరి. “పెట్టెలోరా” అన్నాడు చంద్రం. “అంతే!” అసిరిగాడి ముఖం ముడతలు పడింది. “నీముఖం” అన్నాడు చంద్రం, వినిపించకుండా. “యెంట్లో” అంటూ గొణుక్కున్నాడు అసిరిగాడు.

అసిరిగాడి మనస్సు మనస్సులో లేదు. నోరు ఎండిపోతోంది వాడికి. రోజూ ఆవేశం కడుపులో సారా దండిగా పడేది-అలవాటుపడిన ప్రాణం కనుక దిగజారిపోతున్నాడు. చరచరా కడిందిగి “అలా చూస్తావు బాబూ” అన్నాడు. ఉలిక్కిపడి “ఎక్కడికిరా” అన్నాడు చంద్రం. “ఈడకే—దిబ్బకొడ దొంగనాయకుల్ని కేరతారు దొరా! వాళ్లను అదిరించొస్తాను” అన్నాడు. చంద్రం వణికిపోతున్నాడు. “దొంగలెక్కువేరా, ఇక్కడ?” అన్నాడు. “దొంగలేటండీ, యెదవగాడిద కొడుకులు, మనోశే! తాగి తిరుగుతూ చేతుంటారు. మొన్నగా కలగరోరి కుప్ప

దాసి కాపలాలో ను కూడింది!” అన్నాడు అసిరిగాడు. “నిజమేనంటరా?” వణికిపోతూ అడిగాడు చంద్రం. “అలా పిరికిడి పోతావేం దొరా! అలాటోడివి కొంపకు పోక యెందు కిక్కడా?” కన్నులున్నాడు, వాడు. చంద్రం తెలుసుఖం వేశాడు. వెళ్ళి మూత్రం, “ఛా! నాకేంభయంరా. నీవు పోయిరా. నా దగ్గర సామగ్రి లేదనా? సురి పెట్టానంటే... గుండుకు నలుగురు ‘హా!’ అసాల్సిందే. ఎక్కడికొచ్చినా దాన్ని మూత్రం మరవను” అన్నాడు. “ఆ! అలాగుండాది మరి మనిసంటే. ఇప్పుడే వస్తాను.” అంటూ మానిరాగంతో అసిరిగాడు వెళ్ళిపోయాడు.

చంద్రం వెళ్ళి అన్నాడేగాని, భయంతో నలిగిపోతున్నాడు. అంతా చీకటిమయం. ప్రకృతి కీమరాళ్ళ ప్రతిలో నిద్రిస్తోంది. దూరంగా డొంగమీద తాడిచెట్టు నల్లనై మరింత చీకటిని మ్రొగుతున్నాయో. చంద్రం వాటి వంక చూడ లేక పోతున్నాడు. అతనికి చచ్చే భయం మరి. దిబ్బకొడ ఆవల డొంగలో కాపుసారా కాస్తారు. రాత్రికు కొంతభాగాన్ని దగ్గరలోని పల్లెలకు తరలిస్తారు; మరికొంత సారాని దిబ్బ మడుగులో దాస్తారు. అసిరి

గాడు అక్కడికి వెళ్ళాడు—వాడినిచూసి కొందరు చాటుగా తప్పుకున్నారు.

చంద్రానికి దెయ్యం అంటే చచ్చేభయం. చిన్నవాటి నాయనముక్కల గుర్తుకొస్తున్నాయో. దిబ్బకొచ్చే అక్కా చూశాడు. అటునుంచి కొన్ని ఆకారాలు తనచెవు వస్తున్నాయో. ఉలిక్కిపడి చంద్రం గడ్డిలో ఇరుక్కుపోయాడు. చివరకు మిణుకు మిణుకుమనే నత్తత్రంలో ప్రాణం పెట్టుకు ఉన్నాడు. నిశ్చలం భగ్గుమైంది. క్రిందికి చూశాడు. మానవాకారాలు! గుంపులుగా వచ్చి-చీలినయ్యే. కడిమిని చుట్టుముట్టినయ్యే. అతనిప్రాణం ఒక్కసారి ఎగిరిపోతుండేమాననిపించింది. కళ్ళు మూసుకున్నాడు. శ్వాసకూడా పీల్చుకోటలేదు. కుక్కిన పేనెల్లే గడ్డిలో అతుక్కుపోయాడు.

ధాన్యం రాసిమీద గడ్డితీస్తున్న చక్కడైంది. “అసిరిగా” అని కేకకూడా వేయలేక పోతున్నాడు. అంతలోనే అసిరిగాడు తూలుతూ నిషలో క్రాంతి చప్పుడు చేసుకుంటూ వస్తున్నాడు. “అయ్యగోరూ” అని కేకవేశాడు. చంద్రం నోరు మెదపలేదు. అప్పుడే, అసిరిగాడి తలమీద మలంగా మ్రోతమోగిన చప్పుడైంది. చంద్రం మరి లోనికి దూరిపోతున్నాడు. అసిరి నేలకొరిగి తన్నుకుంటున్నాడు. దొంగలు వడుముటలు కట్టున్నారు. అసిరిగాడు నుంచోటానికి సర్వప్రయత్నం చేస్తున్నాడు; చివరికి ఒక్కసారిగా ఊసిరిపీల్చుకుని లేచి-ఎదురుగా వచ్చేవాడిని కర్రతో కత్తికిమించి విసిరాడు. “అబ్బా!” అని నాడు నెత్తురు కమ్మకుంటూ వెనక్కు దాడు తీశాడు. దొంగ కేకస్వరం గ్రహించి, “ఓరి మితాయి రామయ్యా!... నవ్వంటయ్యా” అని అసిరిగాడు వెంటడించాడు. చంద్రం గతుక్కుమన్నాడు. ఎక్కడి దొంగలు అక్కడ పారిపోయారు.

చంద్రం కడిమిలోంచి గడ్డి తప్పించుకుని కళ్ళలోకి ఉరికాడు. అసిరిగాడు తలమీద నుంచి కారేరకొన్ని చేతుల్లో అపుకుంటూ వెనక్కుదిరిగాడు. చంద్రం వణికిపోతూ అసిరినొచ్చి కావించుకున్నాడు. విడిరించి “ఊర్కోవయ్యా, మొగాడివి” అంటూ కసురుకున్నాడు అసిరిగాడు. ★

రాజా

(REGD)

టాల్కం పాడర్

మీ ముఖంపై మృదువైన, మృదువైన ఆకర్షణకరంగా వుంచును.

రాజా

(REGD)

ఆమ్లా హేర్ ఆయిల్

కేశగుణవంతు, సరిమగ్గమునకు పెంపుదలకు, చల్లదనమునకు

Use **RAJA KASTURI SOAP** for luxury Bath,
RAJA BAR SOAP for easy washing.
MANYAM & CO.,
Raja Snow Buildings, Bangalore-3
Branches:
Bombay, Madras, Madurai.

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేసినది మేహము, నిక్షాక, నిస్సత్తున వగైరా హరించి. బలము రక్తవృద్ధి కల్పించును. 20కు. డబ్బీరు 3-4-0. పోస్టేజీ రు. 1-0-0.

సి. సి. సి. అండ్ కో, (ఆయుర్వేద సమాజం) పెరిదేపి (పోస్టు) — నెల్లూరుజిల్లా.

బక్కా చెవ్వెళ్లు

66

బిల్జా, జలజా! రావే టైముయింది పోదాం," పద్మ (డ్రెస్ చేసుకొని చెల్లు జలజను విలుస్తూ అమెగదిలో కలిసింది.

"వస్తున్నా నుండు. అక్కా అప్పుడే కొమ్మిదిన్నెర అయిపోయిందా?" కుర్చీ మీదనుంచి లేస్తూ తన చేతిలోని వుత్తరాన్ని మడత పెట్టేస్తూ అంది జలజ.

"ఏమిటే నీ చేతిలో కాగితం? ఎవరి దగ్గర నుంచి? అదేదో ఉత్తరంలాగుంది, నాకు కొంచెం చూపగూడదా?"

"అయ్యో! అయ్యో! ఈ జాబు ను చూచింది కాబోలు అక్క, ఎలాగో? అంటూ కొంగారు పడింది జలజ.

"అనా ఏమీలేదు. మా క్లాస్ మేట్ జగతి రాసిందిలే."

"ఎవరా జగతి? ఏం రాసింది జేమిటి? కన్ను కొంచెం చూడని." పద్మ జలజ చేతిలోని ఉత్తరాన్ని లాక్కుంది.

"అక్కా అక్కా ఇచ్చేయవే! నాన్న గారు చూసే కోప్పడతారు," అంటూ ప్రాధేయపడుతోంది జలజ.

"పరవాలేదు. మీ స్నేహితురాలు రాసిందేగా! ఎందుకంత కంగారు పడతావు!"

జలజ మాటలు లెక్కచెయ్యకుండా పద్మ

■ ఉత్తరాన్ని చదివేసింది.

"జలజకు ఈ మధ్య నాలుగైదు రోజులు నించి నీ బస్సులో నేను రాలేకపోతున్నాను. నేనూ స్టాపింగుకు వచ్చే టైముకు నువ్వెళ్లి పోతున్నావు. ఈ రోజు మధ్యాహ్నం కాకే తక్కి కలవు పెట్టేసి వచ్చేయి. నేను మిడ్ లాండ్ సినిమా దగ్గర నీకోసం ఎదురు చూస్తూ వుంటాను. తప్పకుండా రావాలి నుమా-మరింత కలవు.

ఇట్లు నీ,
జగతి."

జగతి! ఎవరే జగతి? దీనికింత రహస్యం ఎందుకే జలజా? నాకు చూపెడితే ఏం ప్రమాదం వచ్చిపడుతుంది?" అ ఉత్తరాన్ని తిరిగి జలజకు ఇచ్చేసింది పద్మ.

"అమ్మ, బతికి బయటపడ్డాంరా" అనుకుంది జలజ.

సరేలే, రా పోదాం. ఆ... టైము గాని యీ రోజు నేనూ ఏదో నా పిక్చర్ కు పోదామనుకుంటున్నాను. నేనూ వస్తా మిడ్ లాం

దుకు." పద్మ మాటలకు గుండెలో రాయి పడింది జలజకు. "మీకు ఆఫీస్ వుందిగా మధ్యాహ్నం. నువ్వెలావస్తావు?"

"నీలాగే నేనూ కలవు పెడతాను మధ్యాహ్నం."

"మరి నీకు కలవిస్తారా? అయినా అనవసరంగా కలవు పెట్టడం ఎందుకే?"

పాపం జలజ పద్మబాగు కోరి చెప్పి నట్లు మాట్లాడింది.

"నాగురించి నువ్వేమీ బాధపడ నక్కర లేదులే. మాతోకూడా రావద్దంటే మా నేస్తా, అంతేకాని నువ్వు నాకేమీ సలహాలు చెప్ప నక్కరలేదు." పద్మ కోపంగా అంది.

“క్రా వ బి”

"అది కాదక్కా, అంత కోపమెందుకు? ఈ రోజు జగతిరమ్మనమని రాసింది. నేను నెడతానో, వెళ్లినో నమ్మకంలేదు. మాకు మాత్రం సెలవు దొరకొద్దూ."

"సరేలే. నాగురించి మీరు మా నెయ్యిడ మెందుకు? నేను రానులే, మీరే వెళ్లిరండి" పద్మ గంభీరంగా జేసింది.

* * *

క్రీనివాసరావుగారు మద్రాసులో పేరు పొందిన డాక్టర్. ఆయనకు పద్మ, జలజతప్ప తప్పే మిగ సంతానం, ఆడసంతానం లేదు. ఆయన భార్య పోయి రెండు నెలల తర్వాత రోలింది. ఆయన ఇంటి గొడవలేమీ పట్టించుకోడు. తన ప్రాక్షీనూ, తనూ, తీరు బడి సమయంలో స్నేహితులు, క్లబ్బు, ఇంటే. ఇంట్లో వంటలక్క మాత్రం వుంది. ఆమె అన్ని వండి అమర్చి పెడితే అక్క చెల్లెలిదర్బారు పెపనులు చేసుకుని వాళ్ళ వాళ్ళ కార్యక్రమాలకు పోతారు. పద్మకు ఇరవై సంవత్సరముల వయస్సుంటుంది. ఆమెకు వయస్సు మీరినప్పటికీ ఆమె నిజంగా అందగత్తే అని చెప్పాలి. కాని ఆమె యెడో దెబ్బతిన్న పక్షిలా కుమిలిపోతూ వుంటుంది. ఏదో గవర్న మెంటు ఉద్యోగం కాబోలు చేస్తోంది.

జలజ చాలా చలాకి అయిన అమ్మాయి. వయస్సు 18 సం|| లుంటాయి. గుండ్రమైన ముఖము, అందమైన కళ్ళు, పొడుగైన వాలు బడలు ఆమె చోట ఆకర్షణ వంతంగా

వుంటుంది. రోజూ తనూ, పద్మ కలిసి బస్ స్టాపింగుకు వచ్చి అక్కడ నుండి ఎవరూ దారిని పారు వెళ్లిపోతారు. రోజూ జలజ వెళ్ళే బస్సులోనే జగదిక్ అనే అబ్బాయి కూడా వస్తూంటాడు. జలజ క్లీన్ మేరిన్ కాలేజీ దగ్గర డిగ్రీపోతూవుంటుంది. జగదిక్ అజేదస్సులో ఇంకా పైకి పెడతాడు. యువకుడు, అందగాడు అయిన జగదిక్ నుంచి మాటకారి.

ఒకరోజు ఏంజరిగిందంటే, బస్సు నిండి పోయింది. ఆడవాళ్ళ నీటు లో మాత్రం ఇద్దరు మనుషులకు కౌలీ వుంది. అప్పుడే వచ్చిన జగదిక్ ఆడవాళ్ళ నీటులో వదిలిబ టాడు. ఇంతలో చేతినిండా పుస్తకాలతో చక్కెరవచ్చిందిజలజ. ఆడవాళ్ళ నీటులో కూర్చు న్న జగదిక్ వైపు ఒకసారిచూచి వూరుకుంది. ■ అమ్మాయి నిలబడేవుంటే కండక్టరు తనని లేచి పొమ్మనమంటాడేమో అనుకున్నాడు కాబోలు "ఇంకా మీకు ఇక్కడ ఒక నీటు కాలీగా వుందండీ" తను లేవకుండానే తన ప్రక్కనీటులోకి ఆహ్వానించేడు జలజను.

"మీరు ఆసీటులోంచి లేస్తేనే, నేను అక్కడ కూర్చుంటాను." జలజచాల మొరటుగా సమాధానం చెప్పింది.

జగదిక్ లేవడం తప్పనిసరి అయింది. అతను లేవగానే వచ్చేలున గెలుపు తనదే అన్నట్లుగా జలజ ఆసీటు ఆక్రమించింది. రెండో రోజు పాపం జలజకు బస్సులో కూర్చోడానికి కాలీ లేకపోయింది. జగదిక్ వెనకాలే ఆమెకుడ నిలబడవలసి వచ్చింది. "పాపం మీకేలే నీటుకాలీచేసి ఇవ్వడానికి నేను ఆదాళ్ళ నీటులో కూర్చోలేదండీ!" ఎంతానిగా అంటించేడు జగదిక్.

"పరవాలేదు లేండి నిలబడతా" జలజ కలుపుగా సమాధానం చెప్పింది. ఈ విధంగా చిన్న చిన్న సంఘర్షణలతో ప్రారంభమై నెమ్మదిగా ప్రణయంలోకి దారితీసింది. ఖర్యజాలక ఏ వొళ్ళురోజైనా జగదిక్ రాకపోయినట్లయితే ప్రాణం చివుక్కు మనేది జలజకు. జగదిక్ మాత్రం జలజ మీద ఆమె అనుకున్నంతవ్యాపాసంతోషున్నట్లు కనిపించడంలేదు.

ఆరోజు అనుకున్న ప్రకారం మధ్యాహ్నం సెలవుపెట్టేసి మిడ్ లాండ్ సినిమా దగ్గరకు వచ్చేసి నిలబడింది జలజ. కళ్ళు కాయలుకాచిచూచేట్లు వెళ్లేమనుషుల్ని,

“అక్క పుంటుంది, నాన్నగారు నే వెడ
తాను. నాకేం తొందరలేదు పెళ్లికి.”

“అవును నీకు తొందరలేదు. నాకుందిగా
తొందర. అంగుచేత మాటాడకుండా పడు
కోండి. నేను ఇన్నాళ్ళుబట్టి పెళ్లి గొడవ
పట్టించుకోలేదు. ఇప్పుడేదో శ్రద్ధ కలిగింది”
అంటూ వల్లిపోయాడు శ్రీనివాసరావుగారు.

* * *
“రండి బావగారూ” అంటూ టాక్సీ
లోంచి దిగుతున్న సీతారామయ్యగార్ని
ఆయన భార్యను పోలకు ఆహ్వానించేరు
శ్రీనివాస రావుగారు.

పద్య, జలజ కాఫీ టిపికల్సు తయారు
చేయించి అందించేరు.

“ఇదిగో బావగారూ, నాకిద్దరమ్మాయిలు.
ఒకటి రెండు సంవత్సరాల అటూఇటూలో

ఇద్దరూ పెళ్లిడుకొచ్చివున్నారు. ఇద్దరిలో
ఎవర్ని మీరు కోడలుగా చేసుకున్నా
నాకభ్యంతరంలేదు.”

“దానికేంలేండి! ప్రస్తుతం అమ్మాయి
లిద్దరూ ఏం చేస్తున్నాడు?”

“ఒకమ్మాయి చదువుకుంటోంది. ఒక
మ్మాయి ఉద్యోగం చేస్తోంది. ఇద్దరూకూడా
ఏదో పాడతారు. అబ్బాయికి కూడ కబు
రంపిస్తే మనం ఏదో తరవాతి వ్యవహారం
మాట్లాడుకోవచ్చు ననుకుంటా.” ఎందు
కొలెస్ట్రం అన్నట్లుగా చెప్పేరు శ్రీనివాస
రావుగారు.

“మాకు నచ్చితే అబ్బాయికి నచ్చినట్లే.
నాడికి రమ్మని కలుసుచేసేం. మా మాటకు
అగు నెప్పడులేండి” ముందు మాకు చూ
చెట్టండి మీఅమ్మాయిల్ని అన్నట్లుగా అవి

పించేయి సీతారామయ్యగారి మాటలు.

“అబ్బాయి చేరేమిటన్నాడు?”

“జగ్గమోహన్ లేండి.”

“అయితే అమ్మాయిల్ని పీలిపించి
మన్నారా? అమ్మపక్కా! నవ్వురాఅమ్మాకి
పెద్దమ్మాయిని పిల్చేరు శ్రీనివాసరావుగారు.

“నువ్వెళ్లి నే జలజా ముందు” అంది పద్య

“పెద్దదానివి ముందు నువ్వే వెళ్లాల్సి”

అంటూ తిప్పించుకుంది చిన్నది. వాళ్ళ

మాటల ధోరణిచూస్తే ఇద్దరికీ వెళ్లాల్సి

లేనట్లుంది. ఎవరిమిట్టావాళ్ళే తమ వృద్ధ

యాల్లో అప్పుడే ఎవరోవున్నట్లు, ‘అయిన

కెలా ద్రోహం చేయనా?’ అని బాధపడు

తున్నట్లు కనిపించింది. ఇద్దరూ కూడ నన్ను

ఒప్పుకోకపోతే బాగుండును. నేను వర్తక

పోతే బాగుండును; అనుకుంటున్నాను.

నాలుగు మందులుగల 'అనాసిన్' కంటే ఎక్కువ శీఘ్రముగా పనిచేయునది ఇంకేదీ లేదు

1. క్విన్లెన్ సల్ఫేట్
2. పినాటిన్
3. కఫెన్
4. అసిటల్ సాలిసిలిక్ ఎసిడ్

‘అనాసిన్’ - గొప్ప ఔషధివారిణి - వైద్యులకంటే జాగ్రత్తపడ
వాలుగుమందును గలిగియున్నది, అది వరమంతువునావము
అందు పండుక వర్షను జరిపి, తంపావ్వులు, జలుబులు,
జ్వరము, కంఠజ్వర, కండ వాపులనుండి దూరిగా,
మరకక మైన శీఘ్రముకీచి గలిగించును. ఔషధివారిణి
‘అనాసిన్’ కంటే అతివేగముగా పనిచేయునట్టిది మరేదీ
లేదు. పేదించుటకు ‘అనాసిన్’ కంటే అతిమరకక
మైనట్టిది మరేదీ లేదు. శ్వాసకమందు కొనుడు!
‘అనాసిన్’ వైద్యుని కొవ్వయోగము వంటిది. అది
గుండెలకు హానిగాని కడుగు! ఉబ్బరముగాని
కలిగించదు. ‘అనాసిన్’ ఒకలాది జనులకు
ఔషధివారిణి ఎందుకవగా ప్రతివాడున్న
‘అనాసిన్’ ను కొనగలరు.
ఒక ప్యాకెట్ తర 2 అణాలు మాత్రమే.

నాలుగు మందుల
సూత్రమైన
'అనాసిన్'
వాడుడు

చెమట దుర్గంధమునకు, సామాన్య చర్మ వ్యాధులకు
వైజ్ఞానికంగా సరి క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది

ఎక్టమర్

ఇప్పుడు భారతదేశమందు, సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బులో నున్నది

చర్మ క్రిములను చంపునట్టి బొషరములు, మందివి, చెడ్డవి, చాలా కాలమునుండియు తెలిసియున్నవే...క్రొత్త దేమిటనగా, చాలా కాలము నిలవుండునట్టి గుణము గలది. అట్టి కనిపెట్టబడినది, మాన్ సెన్ బొవారి 'ఎక్టమర్' (వైట్ ట్యూబ్)

ఈనాడు, మీరు భారతదేశమందు 'ఎక్టమర్'తోగూడిన ట్యూబ్ లెట్ సబ్బును కొన గలరు; అది బ్రిష్: ఆల్ఫోనించండి — మీరు వ్రతి రోజూ ఉపయోగించుచు. బ్రిష్ ను 3 బిగ్గలవరకూ మాత్రమే వాడిన తరువాత మీ చర్మము దాదాపుగా క్రిమిరహితమైన దగును. మీరు క్రిమిరహితమైన చర్మమువల్ల ఏమి లాభమును పొందెదరో దిగువ వివరింపబడినది.

- * చెమట దుర్గంధము తొలగింపబడును — చర్మ క్రిములు దానిని కలిగించును
- * చర్మ వ్యాధులనుండి రక్షణ — ఈ క్రిములు సామాన్యమైనట్టి అనేక చర్మ వ్యాధులను గలిగించును

మీరు బ్రిష్ ను ఇష్టపడెదరు — దీని విషయంలో కొంత ఎక్కువ ప్రత్యేకత గలదు. ఇది పరిమళమైనట్టి, శమనకరమైన, సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు. ఇది చర్మమును కాపాడునట్టి 'ఎక్టమర్'ను గలిగియున్నది. బ్రిష్ ఇతర సబ్బులకంటె కొంచెమే ఎక్కువ ఖరీదుండును. మీరు దీనిని చాలా కాలము వరకూ ఉపయోగించుకొనవచ్చును.

నేడే బ్రిష్ ను కొనుడు

బ్రిష్

ట్యూబ్ లెట్ సబ్బు

'ఎక్టమర్'ను గలిగియున్నది

ఈ సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు ప్రత్యేకమైనది — అది బ్రిష్

ఇంటర్మిక్ కంపెనీ లిమిటెడ్: బందన, వారి శరవన భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది

82, 4-502 TL

అక్క చెల్లెళ్లు

“ఏమమ్మా రావటంలేదా?” తిరిగి నడవ లోంచి కేకేసేరు శ్రీనివాసరావుగారు.

“ఎవర్ని రమ్మంటారు నాన్న గారు?” పద్య అడిగింది.

“ఇద్దరూ రమ్మమ్మా.”

అంటూ సమస్యని సాల్పుచేశారు ఆయన. పద్య, జలజ మహానీమిద కూర్చున్నారు. సీతారామయ్యగారి భార్య చాలా జాగ్రత్తిగా పరిశీలించుకున్నారు ఆ అమ్మాయి లిద్దరినీ. భార్య, భర్తా ఏదో కూడబలుక్కుని మొత్తానికి జలజను నిర్ణయించుకున్నారు.

“బావగారు మీ రెండోమ్మాయి జలజను నిర్ణయించుకున్నారు. మా అబ్బాయి ఇంకా రాలేదు. వాడిబసకల్లి మధ్యాహ్నం మూడు గంటలకు ముగ్గురం కలిసి వస్తాం” అంటూ నిష్క్రమించారు. సీతారామయ్య, ఆయన భార్య. పద్య బతికేమరా అన్నట్లు కనిపిస్తోంది. జలజ తన జగదీశ్వర్ మామేమిటి? అన్నట్లుగా బాధపడుతోంది.

* * *

“నాయనా, మోహన్! మేం ఒక అమ్మాయిని చూశాం. నీక్కూడా నచ్చితే త్వరలోనే వివాహం కానిచ్చేదా మనకుంటున్నాం.”

“ఎక్కడండి నాన్నగారూ? ఎవరూ?”

“ఈవూరులోనే. అమ్మాయి ఏదో చదువుకుంటోందికూడాను. మీ అమ్మకు, నాకు ఇష్టమైంది. మూడుగంటలకి నిన్ను తీసుకునివస్తామని చెప్పేను.” సీతారామయ్యగారు కోతుకును బుజ్జగిస్తూ నవ్వుశాపేరు.

“నాన్నగారూ! నా చెల్లికి తొందరలే శ్మించింది? అయినా నేనిప్పుడే ఒక అమ్మాయిని వివాహం చేసుకుందామని నిశ్చయించుకున్నాను. మీ రింతలో ఏదో సంబంధం నన్ను చూసి రమ్మనడం ఏమీ బాగులేదు.” మోహన్ తన కేసంబంధంలో యే మాత్రం ఆసక్తిలేదని తండ్రికి తలికి నవ్వుశాపేరు. కాని తలిదండ్రులు అంతిటితో వదిలక “అబ్బాయి! పిల్ల బంగారంబొమ్మ అనుకో! నవ్వు చూస్తే వదిలిపెట్టవు. నీకంటే పెద్దవాళ్ళమో, కుట్టువాళ్ళమో చెబుకున్నాం. వాళ్ళకు మూడుగంటలకు వస్తామని మాట కూడ ఇచ్చేం. నవ్వు త్వరగా లేవాలి.” మోహన్ ఏదో విరక్తి చెందినవాడివలె తిప్పుదురా భగవంతుడా అని బయలుదేరెను.

* * *

సీతారామయ్యగారి కోరిక ప్రకారం శ్రీనివాసరావుగారు చిన్నమ్మాయి జలజను తీసుకొచ్చి పెళ్ళిచూపులకు కూర్చోబెట్టారు. పెళ్ళికొడుకు ఎవరో చూడమని కాజోలుకర్రన పక్కనించి చూస్తోంది

పద్య. పద్య మొహంలోను, జలజ మోహంలోనుగూడ ఒక్కసారి ఆశ్చర్యం, ఆనందం వెల్లివిరిశాయి. తన ప్రేమించిన జగదీష్ ఈ మోహనేనని అతి తేనె తనకు దక్కబోతున్నాడని సంతోషించింది జలజ.

తన ప్రేమించిన జగన్ మోహన్ యీ మోహనేనా! అయ్యో! తన చెల్లెలు తనకి వాటిదారైందే అని విచారిస్తోంది. పద్య, కర్రన పక్కనున్న పద్యను, ఎదురుగుండా కూర్చున్న జలజను తనచిరునవ్వుతో వుక్కిరిచిక్కిరిచేసేడు మోహన్.

“సరే మీ అమ్మాయిని లోపలికి తీసుకెళ్ళిపోవద్దండి” అంటూ మోహన్ తలిదండ్రుల్ని, శ్రీనివాసరావుగార్ని పిలిచి తన ఉద్దేశాన్ని తెలియపర్చాడు.

పద్య ఏకధాటిగా మందంమీద బోర్లా పడుతుని దుఃఖిస్తోంది. జలజ సంతోషంతో ఒక గంటేసి అక్కగదిలోకి వెళ్ళింది. “ఇతే సేసే సేసు ప్రేమించిన అబ్బాయి. సేసే జగదీష్ అని చెప్పేకు నాతోటి”..... అంటూ ఇంకా ఏదో చెప్పబోతూ కన్నీరు కారుస్తున్న అక్కను చూసి ఆశ్చర్యపోయింది జలజ.

“ఏం అక్క... ఏమవుతున్నా సే?”

“ఏమీ లేదు.”

“నాతో చెప్పతూ?”

“ఏం చెప్పను జలజా? నువ్వే అదృష్టవంతురాలివి. నేను ప్రేమించిన జగన్ మోహన్ ఇతేనే. కాని నేనెప్పుడూ నీవలె ప్రేకి నేలలేదు. అందుకే భగవంతుడు నాకే శాస్త్రించేశాడు.” అంటూ కళ్ళనీళ్ళుకుడుచుకుంది పద్య. జలజ ఏమీ మాటాడలేదు.

“అమ్మా! పద్యా! ఏదీ పేకే హెండ్ ఇయ్యి. ఆ అబ్బాయి తలిదండ్రులు జలజను తెల్పుచేస్తే అతను నిన్ను చేసుకుంటా నంటున్నాడు. మీ మామగారు, అత్తగారు కూడ ఒప్పుకున్నారు.”

“అదేమిటి?... కళ్ళలో నీళ్ళే విటి?” అంటూ ఆడగా నేనెప్పుడుముఖంలో చిరునవ్వు తండవించింది. ఒక్కసారిగా తండ్రి మీద వాలిపోయింది. “అమ్మా జలజా! నుండు మీ అక్కకి అయితోందే! ఏదేది మీ బావగార్ని తాంబూలం ఇచ్చిరా.” అంటూ పక్కగదిలో నున్న జలజదగ్గర కళ్ళకు. ఇప్పుడు జలజవంతు, కన్నీళ్ళు కాలవకట్టాయి. డాక్టరు శ్రీనివాసరావుగారికి ఇదేమీ అర్థం కావటంలేదు. గడ్డంమీద చెయ్యి వేసుకుని తెల్లబోయి చూస్తున్నాడు. ఇంతలో మోహన్ గదిలోకొచ్చి నవ్వుతున్న పద్యకేసి, ఏడు

నున్న జలజకేసి, ఆలోచిస్తున్న శ్రీనివాసరావుగారి వైపుమాసి ఒక్కసారి నవ్వెడు.

“జలజా? నువ్వేవలసిన పనేమీ లేదు.

మొదటినుంచి మీ అక్క పద్యయే, నా మృదయంలో స్థానాన్ని ఆక్రమించుకుంది. కాని ఆమె చాలా తెలివితేటలుగా తన మనోభావం పైకి తెలియకుండా ప్రవరించింది. నేను ఒకటి రెండుసార్లు పలకరిస్తే సరిగ్గా సమాధానంకూడా చెప్పలేదు. ఆ ముఖావేమే నన్ను ఆకరించింది. మీరిద్దరూ అక్కచెల్లెల్లిని నాకు తెలుసు. కాని కొలది నాకుగా మీ అక్క నేను ఒకరినొకరు చూసుకొనడానికేనా వీలుపడలేదు. అందుకే నిన్ను మంచి చేసుకుని బీదకి, నీనీమాకి రమ్మనమన్నాను. కాని నేను అనుకున్నట్లుగా మీ అక్క నీతోరాలేదు. అందుచేతే రెండుసార్లు నేను నిన్ను చూసంచేసే కలుసుకోలేదు,” నవ్వుతూ తన వుపస్య సాన్ని ముగించేడు జగన్ మోహన్.

“చాలేండి సంతోషించేం, తెలివి తేల లక” జలజ కోపంగా ఒక్క విసురు విసిరింది.

“అయితే మా అమ్మాయిలు భలే అమ్మాయిలే!” అన్నారు నవ్వుతూ శ్రీనివాసరావు గారు.

కుట్టుపని స్వబోధిని

నవీన పదతులలో ఏయే దుసులకు కొలతలు యేయే విధముగా తీసుకొనవలయునో, కుట్టుపనియందు తీసికొనవలసిన జాగ్రత్తలేవో, నూతనపదతులలో దుసులుకుట విధానములు చక్కగా తెలియునట్లు అనేక చిత్రపటములునహా చేర్చి వివరముగా వ్రాయబడినది. దీనితో సమానమైన గ్రంథము యంతవరకు తెలుగులో లేదు. చక్కని బైండు గ్రంథము. ధర: 2-0-0.

ఎన్. వి. గోపాల్ & కో.,
63, కృష్ణప్పనాయకన్ గుంటుపిడి
మద్రాసు - 1.

RATNAM'S 'N' OIL

నేవించిన పూర్తి సంతోష సౌఖ్యము లనుభవించగలరు. 1 సీసా రూ. 11-4-0.
ఎడ్రాస్సుతో జూబు వ్రాయండి.
డాక్టర్. రత్నం నెన్సెస్,
మలకపేట బిల్డింగ్స్, హైదరాబాదు - 2.

కథార్థం-యథార్థం

ప్రతి నియమాల ప్రకారం కథలో రెండు వేల మాటలకన్నా ఎక్కువ ఉండకూడదు. కొట్టితిన్నగా చెప్పేస్తున్నా “ఏ అక్షరాలేకుండా దొంగ ఇంట్లో ప్రవేశించాడు” అని.

నాచేత ఇంకా మాటలు ఖర్చుపెట్టించకుండా దొంగ, వంటింట్లోంచి ద్రావించు దూములోకి దారి తీశాడు. ఎదురుగా గొడలో అమర్చబడ్డ ఇనప్పెట్టిమీద అతని లూర్చిలైటు లైటు పడింది. వెంటనే దగ్గరకెళ్ళి దానిని పరీక్షగా చూశాడు. అనుభవమున్న అతని కళ్ళకి వెంటనే దాని తాళం కనపడి బోయింది.

సరిగా అప్పుడే ఒక్కమాటుగా ‘క్లిక్’ మని చప్పుడయింది. ఎవరో ఎల్ఫ్విక్ దివం స్విచ్ నొక్కారు. తీక్షణమైన విద్యుత్ కౌంతి ఆగదిలోకి ఒక్కమారుగా వచ్చి అప్పటివరకు కనపడని గది ఒక్కక్షణలో ప్రతిక్షణమైనట్లు అనిపించింది. వెలుతురు ద్వారంమీద పడి ఆసిల్లొక్కరైన్ కదలి కలను సృష్టించేస్తున్నది. కర్రన పక్క తొలగి, నీలిహొక్కా, కాకి నిక్కరూ తొడుక్కున్న ఏడేనిమిడల్ల బాలుకు గదిలో ప్రవేశించాడు. మృదువైన సస్వరంతో, ముద్దొచ్చేమాటలతో అతనిడిగాడు. “నువ్వు దొంగవా?”

బొంబుబొయిన గొంతుతో దొంగ తనలో తనే గొణుక్కున్నాడు... “చాగా నేవుంది! ఈవంత చూడు! నేను దొంగ నేనా, అని అడుగుతున్నాను. వెధవన్నర వెధవ! చూడుకోజాలనుంచి పెరుగుతున్న నాగడ్డం, ఆకలితో వెన్నుకంటుకుపోతున్న కడుపు, నిప్పులాంటి నాకళ్ళూ కనిపించడంలేదా?” - “కాని ప్రేకిమాత్రం” “వెళ్ళి, ఇక్కడించి వెళ్ళి, చల్లగా మీ అమ్మదగిరి నిద్దాకో. ఎవళ్ళు నేనా లేవడానికి ప్రయత్నించావంటే కాగ్రత్త” అంటూ బెదిరించాడు.

“ఇంట్లో నన్ను తప్పించి మరెవ్వరూ లేరు, పని మనిషి కి అప్పగించి అమ్మా నాన్నా నీనిమాకి వెళ్ళారు. పనిమనిషి మరో నాకడుగో వెన్నెల పీకాయకి బయలు దేరింది.”

“అయితే మరీ మంచిది! కాని గోలచేస్తే పిల్లిపీక నులి వేసినట్లుగా నీపీక నులి మేస్తాను.”

“పిల్లిపీక నులి పెయ్యట మేమిటి, కొళ్ళని పీకనులిపేస్తారు కాని? ఇంత దొంగవై ఉండీ ఈ చిన్న విషయం తెలిగూ?”

“నన్ను చూసే నీకు భయం వెయ్యటం లేదా, అబ్బాయ్?” అడిగాడు దొంగ.

“మానూనే ఉన్నావుగా! నేను కథలో ఒక పాత్రవని నాకు తెలియదా? నిజంగా జీవితంలో జరిగే సంఘటనే అయితే నేను బోరుగా అరుస్తును. నే నేనుపు లంకించు గోగానే నువ్వు కాళ్ళకి బుద్ధిచెప్పి పరిగెడు దువు.”

“ఓహో! అదా సంగతి. నువ్వు కథలో ఒక పాత్రవన్నమాట... ఇతే నడవనీ కథని.”

అబ్బాయి దొంగ ముంగున్న కుర్చీలో కూర్చుని మొదలెట్టాడు—“తప్పుర మహా శయా! నువ్వు దొంగతనం ఎందుకు చేస్తున్నావు? నీకు ప్రపంచంలో సానుభూతి చూపించే మిత్రులవరూ లేం?”

‘సో మే స్వ ర్’

దొంగ ముఖకవళిలు ఒక్కమారుగా మారిపోయాయి. ‘ఓహో! ఇంతేనా’ అన్న భావం అతని ముఖంమీద రాసినట్లుగా కనిపించింది.

“ఇదా, నీ ఉద్దేశం. కాని అబ్బాయ్! ఇది పాత్ర పోలే! దొంగతనానికిని, ఇంట్లో కొక దొంగ ప్రవేశిస్తాడు. అక్కడతనికి కనిపించిన ఒక చిన్న పిల్లిడి నిర్భలమైనమనస్సు చూసి అతని మనస్సు మారి పోతుంది. అతను మళ్ళీ న్యాయబద్ధమైన ఒక నాగరిక వ్యక్తిలా జీవితం మొదలెడతాడు. అంతేనా? కాని నేనంత పిచ్చివాడి నమకున్నా వేమా! ఉహూ! నీ వల్లో నేను పడనులే.”

“ఒక క్షణం ఇక్కడే ఉండు, నీకు ఆకలిగా ఉండేమా-తినడానికిమేనా తెస్తాను” అని బయలు దేరాడు ఆ పిల్లిడు. దొంగ అలాగే నిలబడ్డాడు. అబ్బాయి తీసుకొచ్చిన పూరీలు, మిరాయి తిని, నీళ్ళు తాగి, తేస్తుకొండగా అబ్బాయి మళ్ళీ అడిగాడు—

“అవును కానీ, నువ్వు దొంగతనం ఎందుకు చేస్తున్నావో చెప్పలేదే?”

బొంగివస్తున్నట్లున్న దుఃఖాన్ని మంగ

తున్నట్లున్న గొంతుతో దొంగ జవాబిచ్చాడు. “నాయనా! నాకుకూడా నీలాంటి వాడే కొడుకొకడున్నాడు. వాడు ఎన్నాని నుంచో ఆకలితో మాడిపోతున్నాడు.”

“అదుగో మళ్ళీ పప్పుల్నూ కాలేసున్నావ్” అన్న తగ్గింపువచ్చింది. “ఇంతే వేగం అదంతా చెప్పేస్తే కథకి కావలసిన 2000 మాటలూ ఎలా వస్తాయో!”

“ఏనే విను. నేనుకూడా ఒక ఆఫీసులో గుమాస్తాగా పనిచేస్తూ ఉండేవాణ్ణి. మా ఆఫీసురు ఒకనాడు ఇనప్పెట్టిలోంచి కొంత తీసుకుని ఆ సేరం నా మీదకి నెట్టేశాడు. నామాట వినేవాళ్ళవరూ లేకపోయారు. ఉద్యోగం పోయింది—కాళ్ళరిగిపోయేటట్లు తిరిగినా కానీ చేతికొచ్చేదికాదు. చూసేదిమృతే జబ్బుతోఉన్న నా భార్య చచ్చిపోయింది. ఒక్కడే ఒక్కడైన ముగ్గు కొడుకు ఆకలికి అలరుచిస్తూ చావనిస్థితిగా ఉన్నాడు.”

“అది సరేలే. అదప్పుడే విన్నాను—కాని వచ్చిన సమస్యమిటుంటే, ఇంక కథని ఎలా నడిపించడమా అని.”

“అచంతవని. నాపిల్లి డిగుసితిని నీమనస్సు కరిగి పోతుందనుకో. అప్పుడు నువ్వు లోపలికలి, మీ అమ్మ నెక్లెసు తీసుకొచ్చి ఆనందంతో నా కిచ్చేస్తావన్నమాట. ప్రవహిస్తున్న కన్నీళ్ళతో నిన్ను ఆశీర్వదించి నా దారిన నే పోతాను. ఎలా ఉంది కథ?” అడిగాడు దొంగ.

“ఆహో! చాలా బావుంది. నే నేమంత వెర్రివెధవ నమకున్నావా?” అన్నాడు దొంగకుడు, ఈసడింపుగా.

దొంగకి కోపం వచ్చివచ్చింది. పట్ల పట పట కొరుకుతూ హాంకరించాడు—“నీ నోట్లో గుడ్డలా కుక్కని కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి పారేదామనిపిస్తూంది. గట్టిగా మాట్లాడితే చేసేస్తాను కూడా!”

విసుగుదలతో, బోధపరుస్తున్నట్లుగా, అన్నాడు అబ్బాయి: “అలాగే ఈ కథకి ఏ సంపాదకుడూ తన పత్రకలో జాగా ఇవ్వకు.

“అయితే మరేంచేసేది? నాలాంటి పేద వాడిమీద దయ రావడంలేదా? నువ్వు చాలా మంచివాడివి, వప్పుబాబూ, వెళ్ళి మీఅమ్మ నెక్లెసు తీసుకొచ్చి ఇచ్చేయ్. ఇంకా ఆబోచిస్తున్నావేం?”

“నా ఉద్దేశం ఈపాటికి కథలోకి పోలిపోయాను.”

“ఓబిల్లుకాత్తో” చెయ్యి కుదుచుకొని దొంగ లేచాడు. “అచ్చా!—ఇంక నేను వెళ్ళతానబ్బాయ్. భగవంతుడు నీకు మేలు చేస్తాడులే. ఇవాళ ఒక అపరాధం చేయ బోతున్న నన్ను నివారించావు. ఇవాళ నుంచీ, నేను దొంగతనం చేయ్యడం మానేద్దా మనుకుంటున్నాను. చేసి నా నాపాపలేదీ లేదనుకో. కథకుడు నడిపి నట్లుగా నడుచుకునే పాత్రల మేకగా నునం.”

అవలిస్తూ బరువెక్కిన కళ్ళతో నిలడన్నాడు. “నాక్కూడా నిద్రపోద్దనుకో, కాని ఈకథ ఇంకా రక్తికట్టలేదే. టెంపో, క్రమాన్నూ, లేకుండా కథేమిటి!”

“కథలోకి ‘ఇంటరెస్టు’ తెప్పించాలంటే ఇప్పుడు నేను నీటికి పిసికేసి, మాంచి లేదరు నూటుకేసులో నిన్ను కుక్కి తాళంవేసి, సినిమాపాట ఈలచేసుకుంటూ, నూటుకేసు ఊపుకుంటూ ముందరిద్వారంలోంచి దాటేయ్యాలి. కాని ఇలాంటి కథ అమెరికా లోని ‘క్రైము’ పత్రికల్లో తప్ప మరెవరూ చేసుకోరు.”

సానుభూతి కనిపిస్తూ అబ్బాయి అన్నాడు వెంటనే: “అవునవును. అది నిజమే! ఇలాంటికథలు మన పత్రికల్లో తప్పక చేసుకుంటారనుకో? కాని ఫరవాలేదులే— మనవాళ్ళుకూడా ముందకుగు వేస్తున్నారు. ఈమా రొచ్చినపుడు వాప్రాణం తీసి మరీ వెళ్తావు కాబోను.”

తనసంతో సరుకుంటూ దొంగలేచి నిలబడాడు. “చూడబ్బాయ్!—కథకి కావలసివే రెండుచేలమాటలూ పూరి కావ న్నాయ్. ఇంక నేను నెలపు తీసుకోవాలి.”

“ఉండుండు—పాపం, అకలితోపడున్న నీకొడుక్కి మితాయి పొట్టాం కట్టిఇస్తాను.”

దొంగ ఘక్కున నవ్వాడు. “నాకొడుకు అకలితో చూడిపోతూ ఉండడం కథలో మాత్రమే. ఇప్పటికీ నాడు ఒకటో రఖమైన కారు నేను కొని ప్లీ కార్లు కొడుతూ ఉంటాడులే.”

“అయినే పద, ముందరితలుపు తీస్తాను.”

“అహా! హా—అలామాత్రం చెయ్యవద్దు. ద్వారం తెరుచుకోగానే చిరునవ్వుతో పోలీసువాడు ప్రత్యక్షమవుతాడు. కథల్లో పోలీసుకి అదిఒక అలవాటు కథలో దొంగ పట్టుబడి తీరుతాడుకదా!”

“మరి...చిత్రేకి?”

“ఇంకేం! నేనిక్కడ నిలబడటంగానే మాయమైపోతాను. చదువరుల కళ్ళల్లో ముక్కుకొట్టడం ఏమంత కష్టం?”

అన్నట్లుగానే దొంగ, అక్కడిక్కడే గాలిలో తీనమయి పోయాడు. ★

ఆంధ్ర - వారపత్రిక

వేడిగాగాని చల్లగాగాని ఎట్లాగైనా అది మంచిది!

వెలి రుతువులోనూ మీరు ‘ఓవల్ టైన్’ వం ప్రయోజనం పొందుతారు. ఎందు వల్ల ననగా, ఉదాకరమైన ఈ ఆహార పోషకము వాయు స్థితి ననుసరించి వర్షాగాని, వేడిగాగాని తీసుకొనవచ్చును. మీకు వేడిగా వేన్నప్పుడు వేడి ‘ఓవల్ టైన్’ తీసుకుంటే అది వేదదీప్తి వర్ణనరచును. ‘ఓవల్ టైన్’ ప్రకృతి వర్ణమైన మంచి ఆహార ప్రవృత్తులతో చేయబడినది. అది, విటమినులు కూడా చేర్చబడి వేడిగా తీసుకొన్ననూ, వర్షా తీసుకొన్ననూ ఒకే

మాదిరి వృద్ధి
వర్షావృత్తు
చేపొచ్చును.

విరోన్ లేడియో మీద
ఓవల్ టైన్ అమెచూర్ కాంపేషన్
వివరం: (పాండి - 41.72 మీటర్లు)
కనివారములు రాత్రి 8 నుండి
8.30 గం. (ఇంగ్లీషు -
9520 కిలో వైట్ - 31 మీటర్లు)
అది వారములు రా. 8 నుండి
8.30 గం. అ.

వెలి రుతువులో ఆహార గ్రహణం చేస్తుండే
ఓవల్ టైన్

దిష్టిబాహుళ్యం:
గ్రాహ్యు (లేడింగ్ కంపెనీ (ఇండియా)
వైశేష రిమిటెడ్

IV. 302

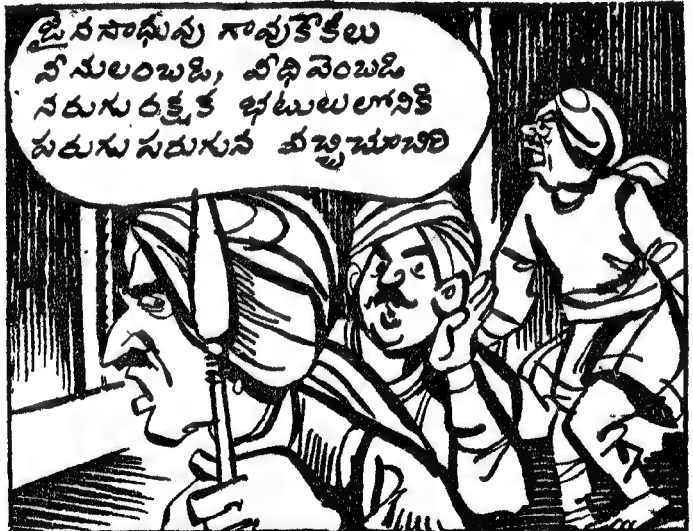
అసంప్రక్యకారిత్యము... పంచతంత్రము

...అదుదవభాగము

ప్రాణవాయువు లనంతములగా
లేననూయెను నిమేషములగా

జైనసాధువు గావుకొకలు
వీనులంబడి, వీధివెంబడి
నడుగురక్తక భటులులానికి
పడుగుపడుగున వచ్చిపూనిరి

మంగలినిగని, - సంగతిదియని
మది నెరింగిన - భటులు వెంటనె
ఒక్క ధూకున, - మీదబడి పెడు
రెక్కలకు సం - కెళ్ళువైచిరి -

న్యాయమూర్తులు హంతకునితో
"బియ్యమంకలి! జైనసాధువు
నెల నంపితి" వనగ జరిగిన
దెల్ల తెల్లము చొసెనాతడు

వైశ్యుడంతట తానుచూచున
స్వప్నవిషయము తెలియజెప్పెను
స్వప్నగతుడును మైనుడె ఆ
స్వర్ణరాకిగ చూడెననియెను -

తెల్లవాయిన న్యాయమూర్తులు
కల్ల నిజములు తెలియగాలిరి
తాడనె మఱి భప్పుననటలికి
తాసి తెచ్చుదిరాజపురుషులు

ఎంతచిత్ర మెంతచిత్ర
మెన్నపెరుగ సంతనింత!

మిత్రమిటి? దైవమాయ!
లంతమరి! సహజముగా
కాన్తికలలు నిజములగును
కాన్తికలలు కల్లలగును!

మహాభక్తుడు కాట్టినయతి
ధనరూపము పొందినాడు,
మనమరిగరి కాట్టినయతి
చనిపోయెను గాన నిపుడె

చని తాడ్డాని పోయి కారతను
వెయుపని న్నాయానికొడులు

ఆనతయగ, రాజుపైనికే
లతనిగాని చనిరూరియిటికి

ఘంటువెనుకలు నిజారింతుక
మూడుపై పనిచేయు మనుజుడు
ముంగి శుంపిన బ్రాహ్మణాంగన
భంగి భంగము నాండుగాదె!

నివర బ్రాహ్మణా?
విమాకధ!

మౌన పాఠశాల

[గతనందిక తరువాయి]

నిద్రలేచి చూసేసరికి ఆ పర్వతంబున
పర్వతంబున పడుచు ఉన్నాడు
కొని మునుముచి చుట్టూ చూచాడు. నిద్ర
లేచిగా పొద్దున్నును లేచి ఉదయం.
చుట్టూప్రక్కల పొదలలో పక్షులు గంటలు
తూర్పు గుట్టా లేచున్నాయి ఆకాశంలో ఒక
గడ్డ విడుదలైతే కొండగాలి ఎరువీరు
తూండి. "తెల్లపక్షి ఇక్కడ నిద్రపోయి
ఉంటావా? ఉండదు," అనుకున్నాడు చికి.
నిద్రపోయేముందు జరిగిన సంఘటనల్ని
క్లుపంగా తెచ్చుకున్నాడు. చాలాకాలం
తూర్పున ఉన్నాడు వింతమిది... కొరాల
కుప్పలన్న పర్వత ప్రదేశం, నిద్ర
వివేకంగా కలిసింది ఆ రహస్యస్థలం,
తూర్పును దిగియున్న ఆ విచిత్రకర్మల
జంటలకు, ఆ చాలాకాలం... "ఓ! అరే!
అ, చాలా మందే, ఆ మాయచారి మందే
ఇంతటి చేశాం. ఏం మూఢాం చెప్పి
వదిలెనా మా అమ్మ!?" అనుకున్నాడు

కుటాకోసం చుట్టూ కలహించాడు.
కాని, ఎప్పుడోపప్పుకు మూడే రాక్షసంశల్ల
విగ్రహాలకుమూలకే తన కుటానిరులు
వివాదకోలాక కలిపి మూడేలావలలో ఉన్న
కుటా ఒకటి అతని కొంటుడింది. ఇవన
గొప్పమంతా ముప్పవలపోయింది. చూచి
కూర్చిగా ముప్పవల, ఇందు ముందు చారి

పోయి కిరిలో ఉంది. కిడి చాలా భాగం
మొదలయింది ఆ పర్వతంలోని రాక్ష
ములు తనను మండ్రించి, ఆ పాగాతో
స్పృశించుచుండే సేసి, తన కుటా! కా
కాని రిక అమూలం. పైగా, తన స్వార్
కుడా కలిపించడంలేదు. "ఉదయో,
పక్షి! తిరుమగిని పోయింది అని ఈ
లేచి చూచాడు "స్వార్!" అని గట్టిగా
తేగతాడు. ఆ కళ ఆ కొండలో ప్రతి
ధ్వనించి మూడుపార్లు వినిపించింది. స్వార్
మాత్రం వాడతేడు.

కొండటి పాయంతలం కాదు చూసిన
లోతులో! ఇది వాడేకరెనా కలిపి తన
కుక్కను, మహాని ఇచ్చి తేలుతుంది అడగా
ని నిక్కయింతుకున్నాడు కాని తేలుతు
యే! కిక్కిరిస్తూ పట్టుకుపోయాయి. కంట్లో
మామూలు ఓడ లేచి గుహించాడు. "ఈ
రాతలేయిన పడవో! కళ్ళంతా తెప్పలు
చేసింది, అనుకున్నాడు. "ఈ నేల కుక్కాడ
ఏ కిక్కిరాని మేళా కచ్చి మంచమేక్కానా
నా అవ్వడం వండితే! మా ఇంటికి వచ్చి
కొన్నా క్క పాట కాని పర్వతంబుగా
చూడొచ్చు," అనుకున్నాడు. కొంత
కొంతమీద ఎలాగో కాని గుక్క లేకుండా
కొద్దనం లేకుమని నిమగ్నంగా అలోయ
లో దిగాడు. కొండటి పాయంతలం
కాదు, తన అమరయూ కొండగాలి
పెట్టినింప వాగురాని వారి కలిపించింది

కాని, అక్కరం! నిన్ను కిడియక్కరం
వాగు ఇప్పుడు మరగలు కట్టుకు, మాలియ
పెడుకు ప్రకటిస్తూంది కాని అందు
జంటే చుట్టులూ, తుప్పలూ పట్టుకొని పై
పాదుకూ, ఒక్కొక్కరాల పాతెగూతు
లూగ చెట్టులను! ముప్ప చుట్టంగా అలలొని
పోయిన చామకీగర్ని తెంచినారే వారి
చేతుకుంటూ పోయాడు.

చివరికి ఆ వాగు ముక్కువలయం కాంటి
ప్రదేశంలో! ములపు తిరిగిపోటి వెళ్ళాడు.
కాని, అక్కడ గరిరాని కలిపించిన చారి!
అదేగా ఎత్తైన పెద్దగోడ పెట్టడంబుంది.
కానిమీదుగా మరగలు కట్టుకు అ కొండ
వాగు ప్రవహించిపోయి, నిద్రం మైక,
లోతైక, చుట్టూ మూడుకొని ఉన్న అదేది
ప్రూకుల నిద్రయో రికట్టుగట్టుకున్నా
ఒక రెండువల పడుతుంది. కామం రిప్ప
అక్కడ అనిరావలకి ఉచ్చింది. అతేదనతో
మర్రి తనకుక్కకోసం గట్టిగా కులకేగాడు.
గొంతరి కలిపాడు. ఆ కొండగాలిలో
కొంచెం ఎండకలికేటోల ఉన్న ఆకులేది
మొండిరెలించాడ గుంపులు గుంపులుగా
మూడు కొలాకాలంవేస్తున్న కామకం
గోత అతని! లభించిన అబాయి. నిద్రగా
ఎందలో మూడున్న అది అతని దురదనకు
యూ కలిగేమొట్టుబుంది. ఇక కర్తవ్యం
ఏమిటి! క్రమం గా పొద్దున్ను తూండి
ఉదయం అనిరావలకి తనకొకడంతో

నిన్ను తప్పగా ఉంది. తన కుక్క, తుపాకీ బోవడం అతనికి మనస్సు మనస్సులో లేదు. మరొకవంక, ఇంటికిపోయి భార్య ఎడల పడడానికి ధైర్యం చాలడం లేదు. అలా అని ఇంటికి వెళ్ళకండా ఈ కొండల మధ్య ఆకలితోనూడి చచ్చిపోవడమేలాగు. తల ఉపాదు, తుప్ప పట్టిన తుపాకీ తీసి బుజాన పెట్టాడు. ఆందోళనతో, ఆవేదనతో అదిరిపోతున్న హృదయంతో ఇంటి దారిపట్టాడు.

ఊరు సమీపించిన కొద్దీ అతనికి ఎవరో చాలామంది ఎదురవుతున్నాడు. కాని, వారిలో పరిచితుడొక్కడూ కనిపించక బోవడం ఆశ్చర్యం వేసింది. నిజానికి ఆచూకీ ప్రక్కల అతనికి పరిచయం లేని వ్యక్తే అదని రివ్వ నమ్మకం. వీళ్ళిద్దరులూ కూడా ఏమిటో కోతగా వింతగా ఉన్నాయి. ఎదురైన ప్రతి వ్యక్తినవంక ఆశ్చర్యంగా అగాధిగా మామూలు గిడ్డాన్ని నిమురుకుంటూ తొలిగి తొలిగి పోతున్నాడు. అంతా ఇలా చేస్తూండడంలో ఆ ప్రయత్నంగా రివ్వ కూడా చెయ్యి గడ్డం మీదికిపోయింది. దాంతో తనకు బారెడు పొడుగున పెద్దగడ్డం పెరిగిందని గ్రహించాడు. అతని ఆశ్చర్యానికి మేరలేదు.

అప్పటికి ఊరి పోలిమేరలలోకి వచ్చేశాడు. ఏవో వింతవంతదనాలు వేసుకున్న కుర్రవాళ్ళంతా తెల్లగా నెరిసిన అతని గడ్డాన్ని చూసి ఎగతాళిగా నవ్వుతూ, నానాహంగా మాచేస్తూ అతని వెంటబుడారు. ఎదుగుచున్న కుక్కలన్నీ అతని మాడగానే మామూలుగా తోకాడిస్తూ దగ్గరకు రాకపోగా, పెద్దపెట్టున మొరుగుతున్నాయి. వాటిలో ఒకటి అతనికి పరిచితమైనదిగా కనిపించలేదు. అసలు ఆ గ్రామమే చిత్రంగా అంతా మారిపోయినట్లుంది. జనమన్నదిగల పెద్ద గ్రామం గా మారిపోయింది. తానెన్నడూ మాడని ఇళ్ళూ, వీసలూ కనిపిస్తున్నాయి. తనకు సుపరిచితమైన స్థలాల్లోనూ మాయమైపోయినాయి. ఇళ్ళింట్లెళువలమీద కొత్త కొత్త పేరేషన్ వాని ఉన్నాయి. కిటికీలలోంచి కొత్త కొత్త ముఖాలు తొంగి మామూలున్నాయి. ఎటు చూసినా చిత్రంగా ఇంద్రజాలంలోలాగ మారుమోగిపోయింది. అతని మనస్సు ఆలోచించడం మారంభించింది. తానూ, తన చుట్టూ ఉన్న సర్వప్రపంచం ఏదో మాయా జాలంబల హతాత్మకా మారిపోయినట్లు కనిపిస్తోంది. అతి దాక్రిందటిరోజే అక్కడి నించి వెళ్ళాడు. ఇంతలోనే గ్రామమంతటా ఏమిటిమార్పు! మొత్తం మీద అది తన గ్రామమే; అందులో పారపాటేమీ లేదు. ఎదురుగుండా కాట్స్ లో పర్వతాలు కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి. దూరాన పాలపుంతలాగ చూపునవని ప్రవహిస్తూనే ఉంది. కొండలు, కొనలూ అన్నీ వెనకటిలాగ ఎక్కడివిక్కడే

ఉన్నాయి. రివ్ ఆందోళనకు అంతులేదు. “నిన్ను రాత్రి, — దారిగుంప తెగ! ఆ సారా చేసింది, — ఇంతవనీ! అసలే అంతమాత్రమయిన నాబుద్ధిని బుగ్గిపాలు చేసేసింది!” అనుకున్నాడు.

కష్టం మీద దారి గుర్తు తెచ్చుకుంటూ, ఏక్షణంలో ఎటునించి తన భార్య కళోర కంఠస్వరం వినిపిస్తుందో అని ప్రాణాలు బిగబట్టుకొని తన ఇంటి వద్దకు చేరుకున్నాడు. ఇల్లంతా పొడు పెట్టి న్నాంది. కష్టం కూలి పోయింది. కిటికీలు ఎక్కడివిక్కడే మాయమయినాయి. సుమృలకు తలుపులు లేవు. తిండిలేక మాడి చావడానికి సిద్ధంగా ఉన్న, సర్దార్ పోలికలుగల కుక్క ఒకటి అక్కడే తారటాడుతూంది. “సర్దార్! అని పిలిచాడు. ఆ కుక్క పట్టుబిగబట్టి మూలుకూ పక్కకు తొలిగిపోయింది. “ఇది మరే దారుణం! నా కుక్క కూడా నన్ను మరచిపోయిందా?” అని నిట్టూర్చాడు.

మెల్లగా ఇంట్లో ప్రవేశించాడు రివ్. నిజానికి, ఏమటాకోమాటే చెప్పకోవాలి. అతని భార్య ఆయింటికి ఎంతైనా చాకిరీ చేసి ఎప్పుడూ పరిశుభంగా ఉండేది. అలాంటిది ఇప్పుడసలు ఇల్లంతా ఖాళీగా, పాడో, అంటే “ఓ!” యంటూ, దయ్యాలతోంపలాగ ఉంది. ఇంట్లో ఎవరూ లేక బోవడం వల్ల అతనికి భార్యను గురించిన దుకుకు కొంత ఉపశమించింది. గొంతు సవరించుకొని, భార్యను, పిల్లల్ని పేరుపేరు వరసనా పిలిచాడు. పాడుగోడల మధ్య అతని కంఠ స్వరమే మారుమోగి మళ్ళీ వినిపించింది. తరువాత మళ్ళీ ఎప్పటి నిశ్శబ్దమే!

అక్కడించి, తాను మామూలుగా రోజూ వెళ్ళి కాలక్షేపంచేసే గ్రామీణ సత్రం దగ్గరికి వచ్చేసరికి, ఆ సత్రం అసలక్కణ్ణించి మాయమయింది. ఆ ప్రదేశంలో కలపచెక్కలతో కట్టిక ఒక పాత ఇల్లు ఉంది. పెద్ద పెద్ద కిటికీలలో ఏర్పడిన సందులలో చింతిగోపీలను, చింపిరికోటను కుక్కారు. ఆ ఇంటి తలుపు మీద, “యూనియన్ హోటల్ ప్రాఫయిటర్: జానాథన్ దూలిటిల్” అని వ్రాసివుంది. వెనుకటి డివ్ సత్రపు ముందర వల్లగా నీడనిస్తూవుండే పెద్ద చెట్టుకీ బదులు అక్కడ ఇప్పుడొక ఎత్తయిన స్తంభం ఉంది. ఆ స్తంభానికి చివర నక్షత్రాలు, చారలూగల జెండా ఒకటి గాలికి రెపరెప కొలుకుంటూంది. రివ్ కి ఇదంతా అత్యశ్చర్యకరంగా, అగమ్యగోచరంగా ఉంది. గోడమీద జూర్చుకొని పటం మాత్రం అతడు గుర్తుపట్టగలిగాడు. కాని, అది చిత్రంగా చాలా మారిపోయింది, వెనకటి సత్రపు అరుగుమీద పటంకింద కూడుని తాను ఎన్ని వందల చుట్టలు తిగలేకాడో భార్య! చక్రవర్తి పటంలో ఎర్రకొలుకీ

బదులు ఇప్పుడు నీలపుకొలుకే వలె నీలం. ఎడమచేతిలో రాజబాంధవమైన ఖడ్గానికి బదులు ఒక చిన్న శస్త్రం ఉంది. తలమైన కాక్ హాట్ మాత్రం ఉంది. దిగువన ‘జేస రల్ వాషింగ్టన్’ అంటూ ఏవో అక్షరాలు కూడా వ్రాసివున్నాయి.

హోటలు ముంగుల స్థలంలో జనం గుంపుగా మూగారు. అందులో ఒక్క ముఖమూ రివ్ గుర్తుపట్టలేదు. అసలు అచటి ప్రజల స్వభావమే భారీగా మారిపోయినట్లు కనిపిస్తోంది. భార్య ఎద్దిపోతూన్నట్టు ప్రకాంతంగా ఉండేన అదటి వాతావరణం ఇప్పుడంతా మాడావిడిగా, ఆ ర్షాటంగా, ఆవేగమయంగా కనిపిస్తోంది. విశాలమైన నుగురూ, మధ్య సాట్లగల చిన్న గడ్డంతో, నోస్ పెద్ద పొగగొట్టంతో భార్య సదా అక్కడ కూడుని, పెదవిచేలయిన మాటలకు బదులు పొగవెబ్బలుతోనే బహు విషయాలు ఉపన్యసించిన నికొలస్ నెడర్ గాని, పాత వారాపత్రికలలోనించి అద్భుత విషయాలను త్రవ్వబోస్తూ వుండిన బడిపంతులు వాన్ ఎమ్మెల్ గాని కనిపిస్తారేమో అని అందరి ముఖాలూ తేరిపార మాతాడు. వాళ్ళకి బదులు ఒక్కగా, ప్రైవేట్ ప్రకాశంగల గోగిలాగ కనిపించే ఒక వ్యక్తి కొలుకీబలనిండా ఏవో కరపత్రాలను క్లుప్తంగా పోపుకుని, మానవుల హక్కులను గురించి, ఎన్ని కలను గురించి, ప్రజాపతిని సుల యోగ్యతలను, బాగ్యతలను గురించి, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను గురించి, వానివింకిలో మరీ ఆందోళన కలిగించిన బాబిలన్ భాషలో గడిగడి మాట్లాడేస్తూ వ్నాడు.

అతిగా పెరిగిపోయిన దాడితో, తుప్ప పట్టిపోయిన తుపాకీగొట్టంతో, చిలికలే జీవాడుతూన్న మకలగుస్తులతో, వెంటబడి వస్తూన్న పిల్లలతో, ఆడవాళ్ళతో కూడిన గుంపుతో రివ్ అక్కడికి వచ్చేసరికి, అచటి గ్రామీణ రాజకీయ పేర్లందరి దృష్టులు ఒక్కసారిగా అతనివంకకు మరలినాయి. వెంటనే వాళ్ళంతా ఆయన చుట్టూ మూగారు అత్యశ్చర్యంతో సఖిభవర్యంతిం ఎగా

కలవరపడు స్త్రీలకు

“కుమారి” మాత్రమే మదనకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును నింతభవనవరం వెల (సాదా) రు. 3/- (స్వేషల్) రు. 5/- (ఎక్స్ ప్రెస్) రు. 8/- పోస్టాఫీసుకు రెవెన్యూ

Mrs. P. Davee, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
 స్థానము: Indo Medical supplies
 No 3 Panhappan st. Seven wells
 Madras - 1.

ముఖ్యంగా చూచుట...

“హేజ్‌లైన్ స్నో”ను కొనుగోవు చేసిన
 నీలపు యోనికార్న్ చిత్రముగల పెరిగిదంకు
 అల్కామినమ్ మూత గట్టిగా బిగించబడి
 యుండుటను, అప్పుడు అది అచ్చమైన
 “హేజ్‌లైన్ స్నో” అని నే నెరుగుదును.

“HAZELINE SNOW”
 (TRADE MARK)
 “హేజ్‌లైన్ స్నో” (క్రెడమాక్స్)
 బ్రౌన్ వెర్త్ & అండ్ కో. (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
 బొంబాయి. 290, బొంబాయి.

కిగా చూశారు. ఉపన్యాసకుడు అతణ్ణి జబ్బపట్టుకుని కొంచెం ప్రక్కకు తీసుకు వెళ్ళి, “మీరు ఏపక్షాని? వోటు చేయదలచు నున్నారు?” అని అడిగాడు. రిప్ నిర్విణ్ణుడై అయోమయపు శూన్య దృక్పథంతో వారి లంక అలాగే చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. బాగా చలాకీగా కనిపిస్తూన్న పొత్తి వాడొకడు ఇంకో జబ్బపట్టుకుని అతణ్ణి రెండోవైపుకి లాగి, “కాళ్ళెత్తి బొటన వేళ్ళమీద నిలబడి రిప్ చెవిలో మెల్లగా, “ఇంతకీ తమరది ఫెడరల్ పక్షమా? డేమొ కాటిక్ పక్షమా?” అని అడిగాడు. రిప్ కి ఆసలా ప్రశ్న అర్థంకొక విసుపాయి చూస్తు న్నాడు. ఇంతలో, మాటకొనిన సే ధీమాగల ఒకటోపి పెద్దమనిషి జవాన్ని మోచేతులతో ఇల్లూ అటూ నెట్టివేసి దారిచేసుకుంటూ రిప్ వాన్ వింకిల్ ఎడటికివచ్చి, ఎడమచేయి మ్యూరంగా నడుముమీద ఆన్చి, కుడి చేత్తో చేతిర్రపట్టుకొని నిలబడి చురుకైన తిలమాపులు కులాల్లాగ రిప్ ఆత్మలో కంటాగు చుకు నేటట్లు చూస్తూ ఇలా అన్నాడు. “ఎవరయ్యా నువ్వు? తుపాకి బుజాన పెట్టుకుని పెద్ద అల్లరిమూకను వెంట పేసుకుని ఎన్నికల ప్రచారసభికి రావడంలో నీ ఉద్దేశమేమిటి? ఈ గ్రామంలో తిరుగు బాటు లేవదీద్దామనా?”

రిప్ ఆశ్చర్యంతో, “అయోఖర్మం! అయ్యా! సేనో నిర్భాగ్యుణ్ణి. నాది ఈ ఊరే. చక్రవర్తి ప్రభుత్వానికి సేను పూర్తిగా విధేయుణ్ణి?” అన్నాడు. ఈలోగా ప్రక్కన నుంచుని ఉన్న వారిలోంచి “బోరి! చక్రవర్తి గూఢచారి! కాండి శికుగుళి పట్టుకొండి, తన్నండి, తిర మండి.” అంటూ కేకలు బయలుదేరాయి. ఆపైన ఆటోపి పెద్దమనిషి అతికడమీద గాని ఆజవాన్ని సమర్థింపించి కొంతింప తేయలేకపోయాడు. జనంలో కలకలం సదమణిగిన తరువాతి, ఆటోపి పెద్దమనిషి, “ఏంపనిమీదవచ్చావిక్కడికి? ఎవరికోసం?” అని మెల్లగా రిప్ ని ప్రశ్నించాడు. పాపం రిప్ దిసంగా, “నేను ఎవ్వరికీ ఏమిగపైన పోనికలిగించే వాణ్ణి కాను. పూర్వం ఇక్కడ ఉండిన సత్రపు అరుగుమీద రోజుకలసు కుంటూ ఉండిన మా స్నేహితులలో ఎవరైనా కనిపిస్తారేమో అని వచ్చాను.” అన్నాడు.

“ఎవరా స్నేహితులు? వాళ్ళ పేర్లు చెప్తావా?”

రిప్ ఒక్కనిముసం ఆలోచించి, “నికొల్స్ వెడ్డో గారు ఎక్కడ ఉన్నారు?” అని అడిగాడు.

కొంతసేపు నిశ్శబ్దం ఎవరూమాటాడలేదు.

ఇంతలో నోటినిండా చిలుముగొట్టుపు పొగపీల్చిన ఒక వృద్ధుడ ఇలా అన్నాడు. “నికొల్స్ వెడ్డోరా? అబ్బో! ఆయన మరణించి అప్పుడే పదనీమిదేశ్యుయిందిగా! ఆర్పివనక శ్మశానంలో ఆయన గోరిమీద, ఆయన్ని గురించి వ్రాసిన ఒక కర్రపలక ఉండేది. ఈమధ్య అదీక్రమంగా కిధిలయ్యి పోయింది.”

“బ్రూమ్ దచ్చర్ గారు ఉన్నారా?”

“అరే! యుద్ధం ప్రారంభమవుతూనే ఆయన సైన్యంలో చేరిపోయాడు. స్టానీ పాయింట్ దగ్గర యుద్ధంలో చచ్చిపోయాడంటారు కొందరు. అంటూనీనోస్ దిగువ ఏదో సుడిగుండంలో చిక్కుకుని మునిగి పోయాడంటారు మరికొందరు. ఏది నిజమో, ఏది అబద్ధమోగాని, మళ్ళీ ఆయన ఇంటిముఖం మాడిని మాటమాత్రం నిజం.”

“పోనీ, బడివంతులు బానబమ్మేల్ గారయినా ఉన్నారా?”

“ఆయనా యుద్ధంలోకివెళ్లి పెద్దదళ నాయకుడై, ప్రస్తుతం కాంగ్రెసు సభ్యుడుగా ఉన్నాడు.”

తన ఇల్లు, స్నేహితులూ, గ్రామం ఇంతలోనే ఇంతివారుణంగా మారిపోయి ప్రపంచంలో తాను ఒంటరివాడయిపోవడం-రిప్ కి అనిత విచారం కలిగించింది.

తాను ఏప్రక్క వేసినా, అత్యాశ్చర్య కరమైన జవాబులే వస్తున్నాయి. తనకు తెలియకుండా ఆకస్మాత్తుగా ఎంతోకాలం గడిచిపోయినట్లు మాట్లాడుతున్నాగు, అంతా. యుద్ధం! కాంగ్రెస్! స్టానీ పాయింట్! ఏమిటో ఈ మాటలకు ఆరాలే తనకు బోధపడటంలేదు. ఇక తన స్నేహితులను ఎవరినిగురించి అడగడానికీ ధైర్యం చాలకపోయింది. నిస్పృహతో, గదదన్యరంతో “పోనీ ఇక్కడ ఎవరైనా రిప్ వాన్ వింకిల్ ని ఎరుగుదురా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“రిప్ వాన్ వింకిలా? ఎరక్కెం!”

అన్నానరు వెంటనే ఇద్దరుముగ్గురు ఒకేసారి. “అడుగో! ఆ ఎరుగుకుండా ఉన్న చెట్టు నానుకుని కూచున్నావే, ఆ అవతారమే రిప్ వాన్ వింకిల్!”

రిప్ ఆటు చూశాడు. సరిగా ముమ్మూర్తూ, తనలాగే, తాను పర్యవేక్షించాడికి వశ్యురొజున ఉన్నట్టే కనిపిస్తూన్న ఒక వ్యక్తి ఆచెట్టు నానుకుని కూచునిఉన్నాడు. తనలాగే వాడూ పరమబద్ధక సుదులాగా, పోమరిలాగ, చింపిరిగడ్డలు కట్టుకుని, అత్త రాలా తననోట్లోంచి ఊడిపడ్డట్లు ఉన్నాడు.

అతడికి ఇక ఏమీ తోచలేదు. అంతోశన పడిపోయాడు. అసలు తానెవరు? తాను రిప్ వాన్ వింకిల్ కాదా? ఈ కంగారంతా చూసి, టోపి పెద్దమనిషి మళ్ళీ అందుకుని, అతని ఊరూపేరూ అడిగాడు.

“ఏమో భగవంతుడికే తెలియాలి!” అన్నాడు రిప్ పిచ్చివాడిలా. “నేను మారి పోయాను. ఇప్పుడు నే నెవరినో నాకే తెలియదు. అడుగో అక్కడి కూచున్న నాకే నేను. కాదు, కాదు, వాడెవడో నావేషం వేసుకున్నావేమో! నిన్నరాత్రి దాకా మామూలుగానే ఉన్నాను. రాత్రి ఆపాపిషిపర్యవేక్షించాడ పడుకుని నిద్ర పోయాను. వాళ్ళు నా తుపాకి మార్చేశారు. నన్నూ మార్చేశారు. అంతా మారిపోయింది. ఇప్పుడు నాపేరేమిటో, నే నెవరో... చెప్పలేను, చెప్పలేను... నాకే తెలియదు,” అన్నాడు.

చుట్టూ నిలబడిన వారంతా ఒకళ్ళ ముఖాలకేసి ఒకళ్ళు చూసుకుంటున్నారు. పొల్లిప్రాయంగా తలలూపుతున్నారు. మునివేళ చివ్లితో నుదుటిమీద కొట్టుకుంటున్నారు. ఒకవంక గుసగుసలు బయట

అతిమూత్రవ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెరపోవడం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIABETES) అంటారు. ఇది ఎంత ఉష్ణదవళరమైన వ్యాధి అంటే, దీని పాలివిడినవాడు ఆరోజుకొకటి ముఖ్యత్వపును ఆసన్నమౌతుంటారు ఈజిప్టు రిషిణలో ముఖ్యమైనది ఎక్కువగా దాహం, ఆకలి, తర యుగ చక్కెరంతోగాని, లేక చక్కెరలేకుండా గాని మూత్రం బయట వెడలడము, దురద మొదలైనవి వీసన దారమే అనేక సవ త్వరములు వరికోరవలె ఫలితంగా తయారు కొందినది. దీన్ని వాడటంవల్ల వీసకు వేల మందిమృత్యుముఖమునుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే గెండవలేక మూడవ రోజు నుండేమూత్రంలోచక్కెర తగ్గింది. అత్యధిక మూత్రంకూడా వివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు బాగా తేలిక ఇస్తుంది దీనికి వశ్యంలేదు. ఇన్ శెక్సెస్టు అవసరం లేదు. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరపత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము.

50 విళ్లల మిడ్డి అరీదు రు. 9-12-0 య.

ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. O. Box No. 587, Calcutta.

మారిన లోకం

దేరినయి. “ఆ గుహాకి లాక్కుని దాచిపెట్టి ముసలాడు గలాటా చేయకుండా కట్టుదిట్టం చేయడం అవసరం” అన్నారు అందులో ఒకరు. ఈమాట వినగానే బోపి పెద్దమనిషి ఆ జనంలోంచి చల్లగా జారిపోయాడు. ఈ క్లిష్టపరిస్థితిలో పరిస్థితిగా, నాజాకుగా ఉన్న ఒక స్త్రీ చింకలో దిబ్బిన కొక్కులాంటి బిడ్డను చంక నెత్తుకుని ఆ జనంలోంచి దారిచేసుకుంటూ ఈ పాడు గుండెం ముసలాణ్ణి తేరిపార చూడడానికి దగ్గరికి వచ్చింది. ఈ తెల్లగడ్డం తాతను చూసి పసివాడు జడుసుకుని ఏడుపు ప్రారంభించాడు. “రిష్! కాస్త ఊరుకో నాయనా! నువ్వొకడివి నాకు వెధవగోల! ఆ తాత నిన్నేం పిక్కుతినడుతే!” అంటూ నయాన, భయాన వాణ్ణి సముదాయించింది. ఆ పాపపేరు, ఆ తిరుహంసం, ఆ మెకంథ స్వరం రిష్మనున్నలో ఏదో కలవరం చేలచేసింది: ఏ పేనో జ్ఞాపకానికి రావడం మొదలు పెట్టింది.

“తల్లీ! నీ పేరేమిటమ్మా?” అని అడిగాను.
“సూరిత్ గెర్నీర్”

“మీరాండ్రీ పేరు?”

“అయ్యో! మాతండా? రిష్వాన్ వింకిల్ అనీ... ఇరవయ్యే క్రిందట తుపాకీ పట్టు కొని పేటకంటూ ఆపర్యతల్లాకి వెళ్ళి పోయాడు. ఇంతవరకు తిరిగి రాలేదు సరికదా, ఏయిదుపోయాడో బాడకూడా చెప్పినవారు లేరు. మానాన్నతో వెళ్ళిన పంపు గుక్క మనా త్రిమింబరిగా తిరిగి వచ్చేసింది. ఆగుహాకిలో కాల్పుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడో, రెడ్డిడియనే ఎకుకుపోయాడో — తెలియదు. అప్పటికి నాకు గాగా చిన్నతనం,” అంది.

రిష్ అడగడలచుకున్న ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఒక్కటి మాత్రం మిగిలింది. పసుగుతూ తొల్రుపకుతూ అడిగాడు:

“అయితే మీరమ్మ ఇప్పుడు ఎక్కడుంది?”

“ఏం చెప్పను? ముగ్ధహచారం? తర్వాత కొన్నాళ్ళకి మాఅమ్మకూడా చచ్చిపోయింది. న్యూ ఇంగ్లండునించిన ఒక వర్తకుడి వైసి కోపంవచ్చి అరుస్తూ, ఆ ఉద్రేకంలో ఒక రక్తనాళం పగిలి చచ్చిపోయింది.

ఈవిషయం విన్న మీదట అతని ఆంగ్ల శన కొంత ఉపశమించింది. ఇక నిగ్రహించు కోలేకపోయాడు. కూతురుని, ఆమె బిడ్డనూ దగ్గరకు తీసుకుని, తల్లీ! నేనేనమ్మా! మీ నాన్నను. వనకబలంగా పడుచువాడిలాగే ఉండేవాణ్ణి. ఇప్పుడు ముసలివాణ్ణి పోయినట్లున్నాను. రిష్ వాన్ వింకిల్ ని, నిర్భాగ్యుడైన ఈరిష్ వాన్ వింకిల్ ని ఇక్కడ ఎవ్వరూ ఎరుగరా?” అని అరిచాడు.

దాంతో అంతా దిగ్భ్రాంతులై నిలబడి పోయారు. ఇంతలో వెనకనుంచి ఎవరో ఒక మూకుక్కా ముసలిది కళ్ళకి చెయ్యి అడు పెట్టుకుని చూస్తూ, రిష్ ని తేపారచూపి “అయ్యో! అయ్యో! ఇంకా సందేహమేమిటరా? రిష్ అన్నయ్య! రా అన్నయ్య! రా! తల్లీతోళ్ళలాగ ఉండేవాళ్ళ మళ్ళా ఎన్నాళ్ళకి కనపడార! అని ఆయాసం వచ్చేటంత వేగంగా అనేసింది.

ఆ ఇరవై సంవత్సరాలూ తనకు ఒక్క రాత్రి నిద్రలో గడిచి పోయినయ్యంటూ రిష్ తన కథంతా చెప్పాడు. అక్కడివాళ్ళు కళ్ళింత చేసుకుని ఆచిత్రకథ విన్నారు. ఒకరి ముఖాలూరు చూసుకునేవాళ్ళు, నాలి కలు బుగన పెట్టి తెల్లగోయి చూస్తూ నిలబడినవాళ్ళు!

ఆపారవశ్యం కొంత ఉపశమించిన మీదట ఆ బోపి పెద్దమనిషి మళ్ళీ మధ్యకి వచ్చి, మూత చివళ్ళు ముఖులకి గేటలు విగించిపట్టి, నాలోచనగా తిలుపుతూ కొంచెం నిదానించి చూశాడు. ఇదంతా

చూస్తూ చుట్టూ ఉన్న జనమంతా అలాగే తలదాపారు.

చివరికి అదే సమయానికి ఆరోగుమీద నించి పోతూన్న వృద్ధుడు పీటర్ వాండెర్ డాంక్ అభిప్రాయం కనుక్కుని అలా చెయ్యడానికి అంతా తీర్మానించారు. ఇతడు ఆరావృపు ప్రాచీనచరిత్ర రచించిన వాండెర్ డాంక్ వంశస్థుడు. ప్రస్తుతం ఇతడే ఆగ్రాను మంతటికి వృద్ధ సితామహుడు. ఆగ్రామానికి ఆప్రాంతానికి సంబంధించిన ప్రాచీనగాథ లేవి కావలసి వచ్చి నా ఆయన్ని అడగవలసిందే. ఆయన రిష్ ని తేలికగా గుర్తుపట్టాడు. అతడు చెప్పిన విషయాల్ని తన సంతృప్తికరంగా గ్రహవ పరిచాడు. కాట్స్ కిలో పర్యటాలలో సర్వదా చిత్రవిచిత్రవస్తువులు కనిపించే వార్తలమాట తను చాలాసార్లు విన్నట్టు ఆయన చెప్పాడు. అదటి హాస్యకావనినీ, ఆప్రాంతాన్ని మొదలకుసుగన్న హెండిల్ హాస్యన అనే మహాపురుషుడు ఇరవయ్యేళ్ళ కొకసారి ఆప్రాంతానికి వచ్చి పరిశీలిస్తూ ఉంటాడనీ, ఈవిధంగావచ్చి ఆనదనీ ఆనది పేరుతోనే దానిపేరున వలసనగరాన్ని చూచిపోవడానికి హెండిల్ కి అతని పరివారానికి అనుమతి ఉన్నదనికూడా తాను విన్నాడు. అంతేకాదు; వారు తిమ్మప్రాచీన డన్ పేషలలో ఆపర్యతలు లోయలో నైన్ పిన్స్ (తొమ్మిది మేకుల) బంతిఆట ఆడుతూ ఉండగా తన తండ్రికూడా ఒకసారి చూసి నట్టు తనతో చెప్పాడని కూడా అన్నాడు. ఇదంతా ఎంకుకు? ఒక పేసవి సాయంకాలం పెద్ద ఉరుముల్లాగ వినిపించే వాళ్ళ బంతులు దొరిన చప్పుళ్ళు తానే స్వయంగా విన్నానని కూడా చెప్పాడు.

ఇక కథ క్లుప్తంగా చెప్పితే సరిపోతుంది. క్రమంగా ఆగుంపులో జనమంతా చెదిరి పోయి, అంతికి ముఖ్యమైన తమ ఎన్నికల పని చూసుకుంటూనే వెళ్ళిపోయారు. రిష్ కూసురు తండ్రిని వెంటబెట్టుకుని పోయి తన ఇంట్లోనే ఉండుకుంది. ఆమెకు సంపన్నదూ, యోగ్యదూ ఆయన పెనిమిటి, సర్వ సౌకర్యాలుగల మంచి ఇల్లా ఉన్నాయి. అల్లుడు చిన్నతనంలో తన బుజాల మీద ఎక్కి ఆడుకున్న పొగుగు పిల్లలలో ఒకడని రిష్ కి తెలిసి, సంతోషించాడు. ఇక రిష్ కొనుకూ వారసుడూ అయిన చిన్నరిష్ ముమ్మారుల తండ్రికి సకలుగా తియారయాడు. ఒకచోట పొలంపనికి మదిరాడు. కాని పూర్తిగా తండ్రిపాటిక రావడంవల్ల అతడూ తనపని మినహా తక్కిన పనులు మాత్రమే శ్రద్ధగా చేయగలడు.

రిష్ మళ్ళీ యథాప్రకారం పూర్వపు పీకాద్దూ, అలవాట్లూ ఆదరణలో పెడు (56-వ పేజీ చూడండి)

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే
విచారపడవద్దు ప్రభూతిగాంచిన
దేవి పిల్లు వాడండి
దేవి పిల్లు ముఖ్యంగా ఆలస్యమైన క్రమంగాక పోయిన బాధతోగుడన లేక ఆగిపోయినబహిష్కృత దేవి పిల్లు బాగుగ గుణించును
“అభి సందర్భములలోను కష్టముగాను అసమర్థముగాను పనిచేయును... వినిపించిన ఆలోచనలను ఎల్లప్పుడూ కవిగించును...”
DEVI PILLS
INDICATED IN DELAYED BEGETTY, PAINFUL, ARTERIAL, HEMORRHOID, etc.
SEENU & CO.

SEENU & CO., 28, THANDAVARAYA GRAMANI STREET, MADRAS-21.
(GOVT. PERMITTED UNDER G.O. MS NO 1121 HEALTH)

మారి న తో కం

దిగా చూశారు. ఉపన్యాసకుడు అతణ్ణి జబ్బుపట్టుకుని కొంచెం ప్రక్కకు తీసుకు వెళ్ళి, “మీరు ఏవేమికి వోటు చేయదలచు కున్నార?” అని అడిగాడు. రివ్ నిర్విణ్ణుడై అయోమయపు కూన్య దృక్పథంతో వారి వంక అలాగే చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. బాగా చలాకీగా కనిపిస్తూన్న పొట్టి వాడొకడు ఇంకో జబ్బుపట్టుకుని అతణ్ణి రెండోవైపుకి లాగి, “కొళ్ళెత్తి జోటన చేళ్ళమీద నిలబడి రివ్ నెలలో మెలగా, “ఇంతకీ తమరిది పుడవలో పడుమా? డైమెక్రాటిక్ పడుమా?” అని అడిగాడు. రివ్ కి అసలా ప్రశ్న అరంభకాక విసుపోయి చూస్తున్నాడు. ఇంతలో, మాటకొరసనే ధీమాగల ఒకటోపి పెద్దమనిషి జవాన్ని మోచేతులతో ఇటు అటు నెట్టిచేసి దారిచేసుకుంటూ రివ్ వాన్ వింకిల్ ఎడటికివచ్చి, ఎడమచేయి వన్యూరంగా నడుముమీద ఆన్చి, కుడి చేత్తో చేతికర్రపట్టుకొని నిలబడి చురుకైన తినిమాపులు కూలాల్లాగ రివ్ అత్యల్పంకంటాగు చురుకు నేటట్టు చూస్తూ ఇలా అన్నాడు. “ఎవరయ్యా నువ్వు? తుపాకి బుజాన పెట్టుకుని పెద్ద అల్లరిమాకిను వెంట పేసుకుని ఎన్నికల ప్రచారసభికి రావడంలో నీ ఉద్దేశమేమిటి? ఈ గ్రామంలో తిరుగు బాటు లేవదీద్దామా?”

రివ్ ఆశ్చర్యంతో, “అయ్యోఖర్మం! ఆయ్యా! నేనో నిర్వాసిగణ్ణి. నాది ఈ ఊరే. చక్రవర్తి ప్రభుత్వం కి నేను పూర్తిగా విధేయుణ్ణి?” అన్నాడు. ఈలోగా ప్రక్కన నుంచుని ఉన్న వారిలోంచి “బోరి! చక్రవర్తి గూఢచారి! కాండి శీకుకు? పట్టుకొండి, తన్నండి, తిరమండి.” అంటూ కేకలు బయలుదేరాయి. ఆపైన ఆ టోపీ పెద్దమనిషి అతికష్టమీదగాని ఆజవాన్ని సమర్థుంయించి కొంతింప చేయలేకపోయాడు. జనంలో కలకలం నడుమణిగిన తిరువాతి, ఆ టోపీ పెద్దమనిషి, “ఏంపనిమీదవచ్చావిక్కడికి? ఎవరికోసం?” అని మెలగా రివ్ ని ప్రశ్నించాడు. పాపం రివ్ దినంగా, “నేను ఎవ్వరికీ ఏవిధమైన హానికలిగించే వాణ్ణి కాను. పూర్వం ఇక్కడ ఉండిన సత్ప్రతి అరుగుమీద రోజూకలును కుంటూ ఉండిన మా స్నేహితులలో ఎవరైనా కనిపిస్తారేమో అని వచ్చాను.” అన్నాడు. “ఎవరూ స్నేహితులు? వాళ్ళ పేర్లు చెప్తావా?”

రివ్ ఒక్కనిముషం ఆలోచించి, “నికొలన్ వద్దర గారు ఎక్కడ ఉన్నారు?” అని అడిగాడు.

అంధ్ర - వారపత్రిక

ఇంతలో నోటినిండా చిలుముగొట్టుపు పొగపీల్చిన ఒక వృద్ధుడ ఇలా అన్నాడు. “నికొలన్ వద్దరా? అబ్బో! ఆయన మరణించి అప్పుడే పక్షనిమిదేశ్వరియిందిగా! ఆర్చివెనక శిల్పశాలలో ఆయన గోరిమీద, ఆయన్ని గురించి వ్రాసిన ఒక కర్రపలక ఉండేది. ఈమధ్య అదీక్రమంగా శిథిలమయి పోయింది.”

“బ్రూమ్ డచ్చర్ గారు ఉన్నారా?”
“అరే! యుద్ధం ప్రారంభమవుతూనే ఆయన సైన్యంలో చేరిపోయాడు. స్టోనీ పాయింట్ దగ్గర యుద్ధంలో చచ్చిపోయాడంటారు కొందరు. ఆంటానీనోస్ దిగువ ఏదో సుడిగుండంలో చిక్కుకుని మునిగి పోయాడంటారు మరి కొందరు. ఏది నిజమో, ఏది అబద్ధమోగాని, మళ్ళీ ఆయన ఇంటిముఖం చూడని మాటమాత్రం నిజం.”

“పోనీ, బడిపంతులు వాన్ పమ్మెత్ గారయినా ఉన్నారా?”
“ఆయనా యుద్ధంలోకెవరి పెద్దదకీ నాయకుడై, ప్రస్తుతం కాంగ్రెసు సభ్యుడుగా ఉన్నాడు.”

తన ఇల్లు, స్నేహితులూ, గ్రామం ఇంతలోనే ఇంతిదారుణంగా మారిపోయి ప్రపంచంలో తాను ఒంటరివాడయిపోవడం-రివ్ కి అమిత విచారం కలిగించింది.

తాను ఏప్రశ్నచేసినా, అత్యాశ్చర్య కరమైన జవాబులే వస్తున్నాయి. తనకు తెలియకుండా అకస్మాత్తుగా ఎంతోకాలం గడిచి పోయినట్లు మాటలాడుతున్నాడు, అంతే. యుద్ధం! కాంగ్రెస్! స్టోనీ పాయింట్! ఏమిటో ఈ మాటలకు ఆరాతే తనకు వోధపడటంలేదు. ఇక తన స్నేహితులను ఎవరినిగురించి అడగడానికి ధైర్యం చాలకపోయింది. నిస్పృహతో, గదిదస్వరంతో “పోనీ ఇక్కడ ఎవరైనా రివ్ వాన్ వింకిల్ ని ఎరుగుదురా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“రివ్ వాన్ వింకిల్? ఎరక్కెం!”
అన్నారు వెంటనే ఇద్దరుముగ్గురు ఒకేసారి. “అడుగో! ఆ ఎరుగుకుండా ఉన్న డైట్లు నానుకుని కూచున్నాడే, ఆ ఆవళారమే రివ్ వాన్ వింకిల్!”

రివ్ అటు చూశాడు. సరిగా ముమ్మా ధ్రువా, తనలాగే, తాను పర్యటించాడికి పోయిపోజున ఉన్నట్టే కనిపిస్తూన్న ఒక వ్యక్తి ఆ డైట్లు నానుకుని కూచునిఉన్నాడు. తనలాగే వాడూ పరమబద్ధకస్తుడులాగా, సోమరిలాగా, చింపిరిగుడ్డలు కట్టుకుని, అక్షరాలా తననోట్లోంచి ఊడిపడ్డట్టు ఉన్నాడు.

అతడికి ఇక ఏమీ పోలేదు. అందోళన పడిపోయాడు. అసలు తానెవరు? తాను రివ్ వాన్ వింకిల్ కాదా? ఈ కంగారంతా చూసి, టోపీ పెద్దమనిషి మళ్ళీ అందుకుని, అతని ఊరూపేరూ అడిగాడు.

“ఏమో భగవంతుడికే తెలియాలి!” అన్నాడు రివ్ పిచ్చివాడిలా. “నేను మారి పోయాను. ఇప్పుడు నే నెవరినో నాకే తెలియదు. అడుగో అక్కడ కూచున్న వాడే నేను. కాదు, కాదు, వాడెవడో నావేదం వెసుకున్నాడేమో! నిన్నురాలి దాకా మామూలుగానే ఉన్నాను. రాలి ఆ పాపిష్టిపర్యటించాడ పడుకుని నిద్ర పోయాను. వాళ్ళు నా తుపాకి మార్చేశారు. నన్నూ మార్చేశారు. అంతే మారిపోయింది. ఇప్పుడు నాపేరేమిటో, నేనెవణ్ణి... చెప్పలేను, చెప్పలేను... నాకే తెలియదు,” అన్నాడు.

చుట్టూ నిలబడిన వారంతా ఒక్క ముఖాలకేసి ఒకళ్ళు చూసుకుంటున్నారు. సాధి ప్రాయంగా తలలూపుతున్నారు. మునిచేళ్ళ చివల్లితో నుదుటిమీద కొట్టుకుంటున్నారు. ఒకవంక గుసగుసలు బయట

అతిమూత్రవ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెరపోవటం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIABETES) అంటారు. ఇది ఎంత ఉష్ణదవకరమైన వ్యాధి అంటే, దీని పాలిడవవారు ఆరోజుకాలోజమృత్యువుకు ఆసన్నమౌతుంటారు ఈజిప్టు లక్షిణంలో ముఖ్యమైనది ఎత్తువగా దాహం, అకలి, తరచుగా చక్కెరంతోగాని, లేక చక్కెరలేకుండా గాని మూత్రం బయట వెదిలటము, దురద మొదలైనవి వీనస్ దారమ అనేక వంశ త్వరములు సరికోరనల పరితంగా తయారు కావడనది. దీన్ని వాడబంపల్ల వేనకు వేల మందిమృత్యుముఖమునుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవలేక మూడవ రోజు నుండేమూత్రంలోచక్కెర తగ్గింది. అత్యధిక మూత్రంకూడా వివరిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు దాగా తేలిక ఇస్తుంది దీనికి వత్సంలేదు. ఇన్ శెక్సన్లు అవసరం లేదు. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరవత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము.

60 ఏళ్లల బుద్ధి ఖరీదు రు. 6-12-0 య. ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.

Venus Research Laboratory (A.P.W)
P. O. Box No. 587, Calcutta.

మారిన లోకం

దేరినయి. "ఆ గుహాకి లాక్కుని దాచి పెట్టి ముసలాడు గలాటా చేయకుండా కట్టుదిట్టం చేయడం అవసరం" అన్నారు అందులో ఒకరు. ఈమాట వినిగానే టోపి పెద్దమనిషి ఆ జనంలోంచి చల్లగా జారిపోయాడు. ఈ క్లిష్టపరిస్థితిలో పరిస్థితిగా, నాజాకుగా ఉన్న ఒక స్త్రీ చింకలో దిబ్బిన కొక్కుంటే బిడ్డను చంక పెత్తుకుని ఆ జనంలోంచి దారిచేసుకుంటూ ఈ పాడు గుగడ్డం ముసలాట్టి లేరిపార చూడడానికి దగ్గరికి వచ్చింది. ఈ తెల్లగడ్డం తాతను చూసి పసివాడు జడుసుకుని ఏడుపు ప్రారంభించాడు. "రిష్! కాస్త ఊరుకో నాయనా! నువ్వొకడివి నాకు వెధవగో! ఆ తాతని న్నెం పీక్కు తినడులే!" అంటూ నయన, భయన వాణ్ణి సముదాయించింది. ఆ పాప పేరు, ఆ తిరిగిరావం, ఆమె కంఠ స్వరం రిష్మనున్నులో ఏదో కలవరం చేలరేగింది: ఏవో జ్ఞాపకానికి రావడం మొదలు పెట్టింది.

"తల్లీ! నీ పేరేమిటమ్మా?" అని అడిగాను.
"నూకిత్ గెర్నెన్"
 "మాతండ్రి పేరు?"

"అయ్యో! మాతండ్రి? రిష్వాన్ వింకిల్ అనీ... ఇరవయ్యేక్రిందట తుపాకి పట్టు కొని పేటకంటూ ఆపరత్తాల్లో వెళ్ళి పోయాడు. ఇంతవరకు తిరిగి రాలేదు సరికదా, ఏమయిపోయాడో జాడకూడా చెప్పనవారు లేరు. మానాన్నతో వెళ్ళిన పెంపు గుకుక్క మాత్రం ఒంటరిగా తిరిగి వచ్చేసింది. ఆగుహాకితో కొప్పుకుని ఆత్మనాత్మ చేసుకున్నాడో, రెడ్డిండియనే ఎతుకుపోయాడో - తెలియదు. అప్పటికి నాకు బాగా చిన్నతనం," అంది.

రిష్ అడగడలచుకున్న ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఒక్కటి మాత్రం మిగిలింది. ననుకుతూ తొలుతవకుతూ అడిగాడు:

"అయితే మీ అమ్మ ఇప్పుడు ఎక్కడుంది?"

"ఏం చెప్పను? మా గ్రహచారం? తర్వాత కొన్నాళ్ళకి మా అమ్మకూడా చచ్చిపోయింది. న్యూ ఇంగ్లండునించిన ఒక వర్తకుడి మేని కోపంవచ్చి అరుస్తూ, ఆ ఉద్రేకంలో ఒక రక్తనాళం పగిలి చచ్చిపోయింది.

ఈ విషయం విన్న మీదట అతని ఆంగ్ల శన కొంత ఉపశమించింది. ఇక నిగ్రహించు కోలేకపోయాడు. కూతురుని, ఆమె బిడ్డనూ దగ్గరకు తీసుకుని, తల్లీ! నేనేనమ్మా! మీ నాన్నను. వనకబలంగా పడుచువాడిలా గే ఉండేవాణ్ణి. ఇప్పుడు ముసలివాణ్ణి పోయినట్లున్నాను. రిష్ వాన్ వింకిల్ ని, నిర్భాగ్యుడైన ఈ రిష్ వాన్ వింకిల్ ని ఇక్కడ ఎవ్వరూ ఎరుగరా?" అని అరిచాడు.

దాంతో అంతా దిగ్భ్రాంతులై నిలబడి పోయారు. ఇంతలో వెనకనుంచి ఎవరో ఒక మూకుక్కా ముసలిది కళ్ళకి చెయ్యి అడు పెట్టుకుని మానూ, రిష్ ని లేపారచూపి "అయ్యో! అయ్యో! ఇంకా సందేహమేమిటరా? రిష్ అన్నయ్య! రా అన్నయ్య! రా! తల్లీతోళ్ళలాగ ఉండేవాళ్ళ మళ్ళా ఎన్నాళ్ళకి కనపడార! అని ఆయాసం వచ్చేటంత వేగంగా అనేసింది.

ఆ ఇరవై సంవత్సరాలూ తనకు ఒక్క రాత్రి నిద్రలో గడిచి పోయినయ్యంటూ రిష్ తన కథంతా చెప్పాడు. అక్కడివాళ్ళు కళ్ళింత చేసుకుని ఆచిత్రకథ విన్నారు. ఒకరి ముఖాలూరు చూసుకునేవాళ్ళు, నాలి కలు బుగ్గన పెట్టి తెల్లబోయి చూస్తూ నిలబడినవాళ్ళు!

ఆపారవశ్యం కొంత ఉపశమించిన మీదట ఆ టోపి పెద్దమనిషి మళ్ళీ ముఖ్యకి వచ్చి, మా తి చి వళ్ళు సుఖుతిరిగేటటు దిగించిపట్టి, నాలోననగా తలూపుతూ కొంచెం నిదానించి చూశాడు. ఇదంతా

చూస్తూ చుట్టూ ఉన్న జనమంతా అలాగే తలదాచుకున్నారు.

చివరికి అదే సమయానికి ఆరోగ్యమిద నించి పోతున్న వృద్ధుడు పీటర్ వాండేర్ దాంక్ అభిప్రాయం కనుక్కుని అలా చెయ్యడానికి అంతా తీర్మానించారు. ఇతడు ఆరావృపు ప్రాచీనచరిత్ర రచించిన వాండేర్ దాంక్ వంశీయుడు. ప్రస్తుతం ఇతడే ఆ గ్రామ మంతటికీ వృద్ధ సితామహాను. ఆ గ్రామానికి ఆ ప్రాంతానికి సంబంధించిన ప్రాచీనగాథ లేవి కావలసి వచ్చి నా ఆయున్ని అడగవలసివచ్చింది. ఆయన రిష్ ని తేలికగా గుర్తుపట్టాడు. అతడు చెప్పిన విషయాల్ని తిని సంతృప్తికరంగా ధ్రువ పరిచాడు. కాళ్ళకి పర్వతాలలో సర్వదా చితచితవ్యమైన కనిపించే వారన్నమాట తను చూసాడని విన్నట్లు ఆయన చెప్పాడు. అవటి హాస్యం నదిసి, ఆ ప్రాంతాన్ని మొదటికనుగన్న హెండ్రీక్ హాస్సన్ అనే మహాపురుషుడు ఇరవయ్యేళ్ళ కొకసారి ఆ ప్రాంతానికి వచ్చి పరిశీలిస్తూ ఉంటాడనీ, ఈవిధంగా వచ్చి ఆనదనీ ఆనది పేరుతోనే దానిపైను వలసగరాన్ని చూచిపోవడానికి హెండ్రీక్ అతని పరివారానికి అనుమతి ఉన్నదనికూడా తన విన్నాడు. అంతేకాదు; వారు తిమ ప్రాచీన డచ్ వేమలలో ఆపరత్తపు లోయలో నైన్ పిన్స్ (తొమ్మిది మేకుల) బంతిఆట ఆడుతూ ఉండగా తన తండ్రికూడా ఒకసారి చూసి నట్టు తనతో చెప్పాడని కూడా అన్నాడు. ఇదంతా ఎందుకు? ఒక పేసవి నాయంకాలం పెద్ద ఉరుసులాగ వినిపించే వాళ్ళ బంతులు దొరిన చప్పుట్లు తానే స్వయంగా విన్నానని కూడా చెప్పాడు.

ఇక కథ క్లుప్తంగా చెప్పితే సరిపోతుంది. క్రమంగా ఆగుంపులో జనమంతా చెదిరి పోయి, అంతికి ముఖ్యమైన తమ ఎన్నికల పని చూసుకుంటూనికి వెళ్ళిపోయారు. రిష్ కూతురు తండ్రిని వెంటబెట్టుకుని పోయి తన ఇంట్లోనే ఉండుమంది. ఆమెకు సంపన్నదూ, యోగ్యదూ అయిన పెనిమిటి, సర్వ సౌకర్యాలగల మంచి ఇల్లా ఉన్నాయి. అల్లుడు చిన్నతనంలో తన బుజాల మీద ఎక్కి ఆడుకున్న పొగుగు పిల్లలలో ఒకడని రిష్ తేలిసి, సంతోషించాడు. ఇక రిష్ కొడుకు వారసుడూ అయిన చిన్నరిష్ ముమ్మారుల తండ్రికి నకలుగా తియారయ్యాడు. ఒకచోట పొలంపనికి వదిరాడు. కాని పూర్తిగా తండ్రివారిక రావడంవల్ల అతడూ తనపని విసవో తక్కిన పనులు మాత్రమే క్రిధగా చేయగలడు.

రిష్ మళ్ళీ యథాప్రకారం పూర్వపు పీకొద్దూ, అలవాట్లూ ఆచరణలో పెడు (56-వ పేజీ చూడండి)

రుతుక్రమం ఆలస్యమైతే

విచారపడవద్దు ప్రభూతిగాంచిన

దేవి పిల్లు వాడండి

దేవి పిల్లు ముఖ్యంగా ఆలస్యమైన క్రమంగా వాయిదాబాధతో గూడిన లోకానికి బాధించుటకు దేవి పిల్లు బాగుగుండు ఇప్పుడు

ఇది సందర్భమలలోను కీర్తి ముగాను అమోఘముగాను భుజించెయ్యును... వల్ల తిలిన ఆరోగ్యమునకు ఎట్లా పాపితిగింపదు.

DEVI PILLS

INDICATED IN DELAYED BEAUTY PAINFUL MENSTRUATION

SEENU & CO.

GRAMS 'ORCAS' (ESTD 1946) PHONE 55557

SEENU & CO., 28, THANDAVARAYA GRAMANI STREET, MADRAS-21.

ADVT. PERMITTED UNDER G.O. MS NO 1121 HEALTHY

ఆహారము - ఆరోగ్యము

ఏ ఆహారం తింటే మనం ఎక్కువ ఆరోగ్యంగా ఉంటామో దేహానికి ముఖ్యంగా వీ పదార్థాలు కావాలి అని మనం తినే వాటిలో ఎందులో ఉంటాయో ఎటువంటి పదార్థాలు తింటే దాతర బిలుల బాధలు తగ్గుతాయో మనకందరహా తెలుసుకోటం మంచిది.

అనేక దేశాల్లో ముఖ్యమైన భోజనపదార్థాలు బియ్యం, గోధుమ, రాగులు, జొన్నలు. వీటిని పరిశీలించే గోధుమలు పుష్టికరమగు ఆహారమని తెలుస్తోంది. వాని తర్వాత రాగులు, జొన్నలు, తర్వాత దంపుడు బియ్యము. కానీ మనం వాడే మర బియ్యంలో విటమిను "ఎ" సంపూర్ణంగా వాస్తే. విటమిను "బి" అత్యంత స్వల్పము. అందుకని మనకంటికి ఎంత యింపుగా బియ్యం అన్నం ఉంటుందో అది అంత నిస్సారమగు ఆహారమని తెలుస్తోంది. అందుకని మరబియ్యం తినేవారు కనీసం ఫలహారా

లల్లానన్నా గోధుమలలో పూరీలు, చపాతీలు తినటం అలవాటు చేసుకోవాలి. లేక పోతే విటమిను "బి" దేహంలో లోపిస్తుంది. ఆ లోపంవల్ల "గుండెదడ" లాంటివి వస్తే రావచ్చు. రాగులతో ఏదైనా చక్కని పోషకం లాంటిదిగానీ, పిండివంటలుగానీ, 'వంటకాస్త్రజ్ఞులు' కనిపెడితే మంచిది.

బైరవబొట్ట తీలాసీతారాం

గోధుమలకన్నా రాగుల లో కాలియము ఎక్కువగా ఉన్నది. కాలియము లోపం వల్ల ఎందరు మనలో ఎముకల్లో, దంతాల బల హీనతలతో బాధపడుతున్నారో! రాగులవంటి ఆహారం కాలియము లోపించినవారికి చాల మంచిది. వంటచేయటంలో, ఎక్కువ వేడికి విటమిను నశించిపోతాయి సుమండీ! గోధుమ ప్రతిరోజూ వాడటం మొదలు

ఉల్లిమేలు తెలిచెయ్యదు

(జలుబు మొదలైన వాటివల్ల) నొప్పిపుడితే, దానికి కారణమైన నూత్నజీవుల్ని ఎందుకు సంహరించలేదు.

అందువల్ల ఒక పచ్చిఉల్లిపాయ తీసుకుని పరపర నమిస్తే జలుబుగిలుబు అమడదూరానికి పోతాయి. అలాంటపుడు ఫ్రెండ్స్ కూడా, మనమీద కాస్త చిరాకుపడి దూరంగావళ్ళవచ్చుగాని, జలుబు పూర్తిగా పోయాక మళ్ళీ వస్తారు. లేపోతే మనమే వెళ్ళి చూచు. జలుబు లేకుండా, మళ్ళీ రాకుండా ఉంటే చాలు. సోనియట్ రమ్మలో డాక్టర్ ఫిలిట్ వా డాక్టర్ టోరా ప్రివ్ అనే కాస్త్రజ్ఞులిద్దరు, ఘాటు ఘాటుగాఉన్న ఈ ఉల్లిపాయకే క్లిని మరింతగా మనవ సేవకు వినియోగించడంకోసం పరిశోధనలు జరిపారు. తాచకురుపుంటి క్రతాల చికిత్సలో ఇది అమృతంగా వని చేసింది. రెండు పెద్దఉల్లిపాయన్నీ మెత్తగా చితిగ్గొట్టి ఓచిన్న ప్లేటులోవేసి దాన్ని ఆ కురుపు దగరగా పదినిముసాలసేపుఉంచారట! ఆ ముద్దఘాటు! కురుపులమీది నూత్నజీవులు నిర్మూలం అయిపోయాయి.

దాంతో క్రమంగా నొప్పితగ్గడం, కురుపు రంగుమారి మెత్తిగా తగ్గుముఖం పట్టడం జరిగింది. ఇలా చాలామందికి గుణం కనిపించిందట. ఈపరిశోధనలు జరగడానికి చాలా ముందే జలుబుకి ఇది చాలా మంచి మందని తేలింది.

ఇన్నాళ్ళకి ఉల్లిపాయలమహాత్యక్త ఇంత తెలిసిందిగాని దీనికి కారణమైన గుణం ఎమిటో? ఈ ఉల్లిపాయస్వభావం ఇలాటిది కావడానికి ఇందులో ఉన్న ఏ ఏ మూల పదార్థాలు కారణాలో ఇంకా పూర్తిగా తెలియలేదు. కాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధనలు సాగిస్తూనే ఉన్నారు. దాని గుట్టూ మట్టూ ఏమిటో పూర్తిగాతేలిస్తే, దానిమహాత్యక్తం మరింత తెలుస్తుంది. అపుడు వ్యాధుల నివారణకు ఇది మరింత ఉపయోగపడుతుంది.

అవన్నీ ఎలాఉన్నా ఈలోగా ఎవరైనా ఉల్లిపాయ మండేమిటిలేస్తూ అని కొటి పోలేసినా నమ్మకండి; ఉల్లిపాయ చాలా గొప్పది. ఒంటికి బలం, ముఖానికి సౌందర్యం, కొద్దలో జయం కలిగిస్తుంది అని దానిభక్తులు సుతించినా నమ్మకండి.

జలుబు చేస్తేమటుకు, స్నేహితులు ఏమునున్నా, అన్నా, మంచి ఉల్లిపాయ ఒకటి తీసుకొని పరపర నమిలెయ్యండి. ★

పెడే మనకు వేడిచేయవచ్చు. ఆ వేడి తగ్గించుకోవాలంటే శారీరజ, నిమ్మ, సీతాఫలం, ఖర్జూర, జామ, టామేటోపండ్లలాంటివి వాడితే లాభం ఉంటుంది. విటమిను "సి", ఉసిరికాయలో అత్యధికంగా ఉంది. ఉసిరికాయలో ఉండే ఇంకా ఇతరగుణాల ద్వారా ఈ విటమిను నశించిపోదు కూడా! అందుకనే కాబోలు ఉసిరికాయపచ్చడిని ద్వంద్వనాడన్నా కనీసం వాడమంటారు మన పెద్దలు.

ఆకు కూరలు

ఇక ఆకుకూరల సంగతి ఆలోచించాము. తోటకూరలో నూటికి 21 పాళ్ళు కాలియము ఉన్నది. తర్వాత క్యాబేజీ, బచ్చలికూర మంచివి. క్యాబేజీలో కాలియం, ఇనుము తక్కువగాని విటమిను ఎ, బి, సి, లున్నాయి. పొన్నగంటి కూరలో ఇనుము అధికంగా ఉందికాని విటమిను లేవు. బచ్చలి కూరలో కాలియం, ఇనుము, మిగతా మూడు విటమిను ఉన్నాయి. అందుచే ఇది కూడా మొత్తంమీద శ్రేష్టమయిన ఆకు కూర అనుకోవచ్చు. అంటే మనతత్వాలు బట్టి కొన్ని మారితే మార్చు. గోంగూరలో విటమిను ఉన్నా లేకపోయినా కాలియం ఇనుము మాత్రం ఉన్నాయి. దీనిని పచ్చడి చేసేటప్పుడు నూనెలో నేయిస్తాంకాబట్టి నూనెయొక్క మంచుగుణాలు కూడా కలిస్తే గోంగూర సాటిలేని మేటిపచ్చడి అవచ్చు.

కొలిమిరకన్నా కర్రపాకులో కాలియం ఆరురెట్లు అధికంగా ఉంది. అందుకే కాబోలు కడుపులో మందంచేసినపుడు, అజీర్ణము చేసినపుడు, కర్రపాకు పచ్చడిగాని కర్రపాకు ఉప్పుతో నూరిన మాత్రలుగాని తినమంటారు మన పెద్దలు. కర్రపాకుకన్నా కొలిమిరలో విటమిను 'బి' కాంపైక్స్ విటమిను 'సి'లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అందుకని రెంటినీ ప్రతిరోజూ వాడితే మంచిది. పులునూ, చూరలో వాడతాము. కాని ఎక్కువసేపు కాచితే విటమిను నశించి పోతాయిగా! కూరలో పులునూలే తనే కర్రపాకు కొలిమిర కొడిగాన్నా తినేస్తే లాభంగాని భిక్షంగా వీరి పోలేస్తే ఎక్కువ ప్రయోజనం ఉండదు.

వనితా వోకేం

క్రమశాసనమును
ఉత్తమముగా
తరవాటి అన్నం
సంఘాతముగా
పాఠమును

“ఓ, ఇప్పుడు
ఈ, బహుశా
దగ్గరికి రానియ్యదు” అని తోసిపాడే నవాదు
మాటన్నయ్య.

“అనియన్ ఈజ్ ది మెన్ టాఫ్
జెర్మనీ డెస్ట్రాయిర్ అన్నాడు చిన్న
మొన్న. అలాంటి, వ్యాధులకు కారణమైన
నూత్తుజీవులను నిర్మూలించే ఓషధులను
టిలో ఉల్లిపాయ చాలా గొప్పది అని
తాత్పర్యం. మాటన్నయ్య, ఇంకా సవా
లకుమంది అధునికులూ చాలాకాలంవరకు
ఉల్లిపాయ గొప్పతనాన్ని గుర్తించారు
కాదు. మనదేశంలోనే కాదు అన్ని దేశాల
లోను అంతే. కాగా, ఇక్కడ సనాతనులు
ఉల్లిపాయలను భోజ్యపదార్థాల జాబితా
లోంచి తొలగేశారు. అధునికులు,
సంఘంలో కలుసుకున్న సానిటేషన్ మూలా
దర్శనభావంతో దాన్ని వలెకాదు.

ఇరవై ఎనిమిది రకాల వ్యాధుల జాబితా
నేకాడట వెనకటికో ప్రముఖ రోమన్
కాస్ట్రజ్జుడు. నేనీ, “బటన్నిటికీ ఉల్లిపాయ
మంచిమందు” అని చెప్పాడు. చెప్పినది
కాస్ట్రజ్జుజే అయినా, గురికుదరక చాలా
మంది నవ్వారు. చాలాకాలం నవ్వుతూ
వచ్చారు.

అయితే కాలక్రమేణ పరిశోధనలు జరు
గగా, ఇటీవల ఈ ఉల్లి పాయనూహాత్మకాన్ని
అధునిక కాస్ట్రజ్జులుగూడా ధ్రువపరిచారు.
రష్యాలో జరిగిన పరిశోధనల ఫలితంగా
నూత్తుజీవుల సంహారానికి పనికొచ్చే నూరు
నూటయ్యై గొప్ప ఓషధులలో ఉల్లిపాయ
మొట్టమొదటిస్థానం ఆక్రమిస్తుందని తేలింది.
వెల్లల్లి, ముల్లంగి, ఆక, మిరియం ఇవన్నీ
ఇంగ్లీషురాని మనభూమికులంతా చిటికీ

ఉల్లిపాయ చిటకాలో కిటుకు :

ఉల్లి పేలు తల్లి చేయదు

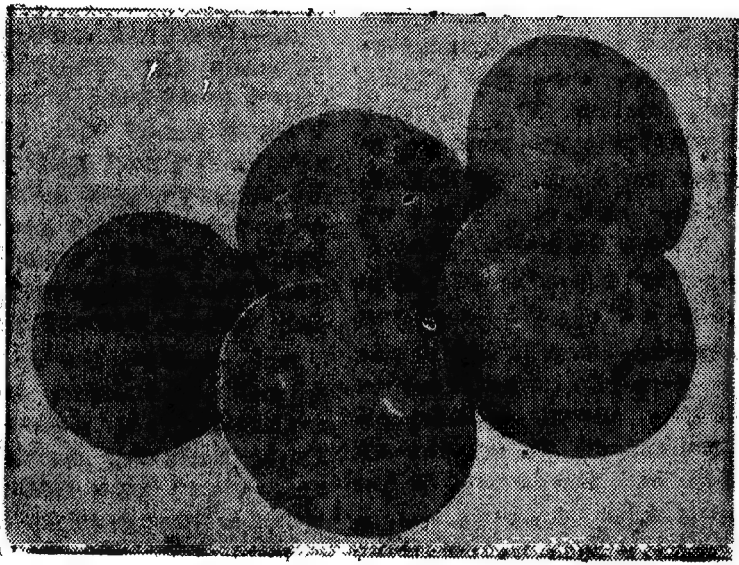
సి. వి. విజయలక్ష్మి

మాటికి నీ చిటకాలో నాడక.
ఈ మామూలు ఉల్లిపాయకు వీటినిమించిన
కీ కీ ఉన్నట్లు ఇప్పుడు సానియట్
కాస్ట్రజ్జుడు డా॥ బి. టోన్ నిర్ధారణ
చేశాడు. బ్రెఫన్, బాక్టీరియా, ఇంకా అనేక
ఇతరరకాల క్రిములుగూడా ఈ ఉల్లిపాయ
ప్రభావానికి వాళిసం అయిపోయాయి.

అయితే దీనికిటుకు ఏమిటి?
నిమ్మరసంగా కలకంకి కంటకన్నీరారి

కంచెకూకే. ఉల్లి
పాయని తరిగినా ఒకటి
చినా అందులోంచి
ఒక నిధమైన వాయు
పు పుట్టుకొనుంది.
కూకే ఆవాసముగా
నూత్తుజీవులు దాని
చోతాయట. పంట

పూర్తి కాకుండా కేగా ఉన్న
మొక్కనిలీసి ఆచిన్న పాయని పరిశో
ధిస్తే దానికి మరొక ఎక్కువని
అమెరికన్ కాస్ట్రజ్జులు తేల్చారు. ఉల్లి
తోట వీడపట్లకుండా ఎక్కువ జాగ్రత్త
పడేది ఎవరట? రైతుకాదు; భూమందుకాదు;
ఉల్లి మొక్క... ఆ మొక్కలోంచి సహ
జంగా వెలువడేవాయువే, నూత్తుక్రిముల్ని
సంహరించి వీడ బెడతేకుండా చేస్తుందిట.
ఎడ్వర్డ్ కామన్ అనే అమెరికన్ కాస్ట్ర
జ్జుడు ఈ సంగతి కనిపెట్టాడు.
ఇంత కత్తిగల ఓషధి మనుషుల గొంతులో

కందుకములుకొవు—ముకుందకములు :

ఫాటో: వి. కేశవశర్మ.

కాయగూరలు

కాయగూరల్లో కల్లా బీట్ రూటు, క్యారటు, ఉలిపాయ, బంగాళాదుంప, చిలగడదుంప, కౌకరకాయ, వంకాయ, కాలీప్లవరు, చిక్కుడుకాయ, ములక్కాడ, బెండకాయ, అరటికాయ, టూమేటో, గుమ్మడికాయలు ఎక్కువ విటమినులతో కూడినవి. కాలీయం ఎక్కువగా వంకాయ, బీటురూటులలో ఉంది. కౌకర, గోరుచిక్కుడు, టూమేటో, ములక్కాడలలో 'ఇనుము' ఎక్కువగా ఉంది. విటమిను 'బి' టూమేటోల్లోను, కౌకర, వంకాయ, అరటి, సోయాచిక్కుడు, కాలీఫ్లవరుల్లోనూ ఉంది. గాన విటమిన్ బి1 నించ్చి, విటమిను 'బి' కౌరటు, బీటు, దుంపల్లో బాగా ఉంది. గుండెబలపీనత ఉన్నవాళ్ళకు డాక్టరు విటమిను 'బి' బిళ్ళలను వాడమని సలహా లిస్తారు. అటువంటివాళ్ళు పై కూరలను దృష్టిలో పెట్టుకుని వాడిమాస్తే మంచిది. మరబియ్యం తినేవారిలో విటమిను 'బి' లోపం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఆలోపం లేకుండా చేసుకునేందుకు పై కూరలు ఎక్కువగా తినటమే మంచిదనుకుంటా.

పోపుసామగ్రి

తిరగమూతలో వాడే ఇంగువ, ధనియాలు జీలకఱ్ఱ, ఆవాలు, మిరియాలు, వాము, పసుపులలో ఇనుము ఎక్కువగా ఉంది. కాలీయం పుష్టిగా వాము, జీలకఱ్ఱ, లవంగాలు, ఇంగువల్లో ఉంది. ఆజీర్ణంగా ఉన్నపుడు వామువాటరు (తాగటం), వాము ఉన్న తినటం కొడుపునొప్పిలాంటివి పొగ్గాటటానికే. కాలీయం బాగాఉన్న మనుష్యులకు, ఎముకపుష్టి ఉంటుంది. ఎముక పుష్టి ఉంటే జీర్ణశక్తి అధికం. ముఖ్యంగా పిల్లలు చక్కగా ఎదగాలంటే కాలీయం ఎక్కువ అవసరం. పై పదార్థాలు చారు పొడిలో బాగా ఉంటాయి. అందుకని పిల్లలకుచారూ అన్నం పెట్టటమంచిది! అప్పుడే మలబద్ధకం లేకుండా లివగు వ్యాధులు రాకుండా పిల్లలు పుష్టిగా ఎదిగే అవకాశం ఉంటుంది.

చారు కమ్మగా ఘుమాఘుమాయంపుగా పెట్టటం అరవల ప్రశ్నైకత. చారుపొడికి సాంబారుపొడికి తేడా కొంచెమే. ఈ క్రింది పాళ్ళలో వస్తువులు కలిపి పొడి కొట్టించుకుంటే (మరపట్టించుకున్నారే!) చారుకి, సాంబారుకి కూడా వాడకొవచ్చు.

చారు పొడి

■ అరటికే ధనియాలు, 2½ ఫలం, మిరియాలు, 1 తులం మెంతులు, ఒకపలం జీలకఱ్ఱ, అరసోలెడు కందిపప్పు. పావుసోలెడు పచ్చి సెనగపప్పు, ఒకచారెడు మినప్పప్పు, 15 తులూలు ఎండుమిర్చి, (కొరం ఎక్కువ తినేవారు లేనివో మిరపకాయలు కొంచెం

అన్నిమందులనూ మించినది మంచినీరు

గుంటూరునుండి మాచర్ల పోతూఉన్నాడు రైలులో. బంధాదుపల్లె స్టేషనులో రైలు కదిలింది. ఇంతలో పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి ఒకాయన రైలెక్కాడు... ఆయన్ని చూస్తే నాకు నవ్వువచ్చింది. చాలా లావుగా ఉన్నాడు... నిజంగా ఎలాపరుగెత్తాడా అనిపించింది. ఇక చెబుటచూచారూ! బనియను లాల్చి తడిసిపోయినవి. తలనుండి గంగా ప్రవాహము... చేతిగుడ్డ లాభములేదని ఉరియ్యంతో చెబుటను తుడవటం మొదలుపెట్టాడు. ఎంతకూ ఆరిపోని చెబుట... దానికితోడు, ఆయాసం. ఈవిధంగా ఎందరో స్థూలకాయంతో బాధపడుతుంటారు.

ఆ స్థూలశరీరాన్ని ఎట్లా క్రమపరచాలి, అన్నదే సమస్య. అయితే దానికి ఒక మార్గముంది. దానికి ఏమీ ఖర్చుకాదు. చేముడిచ్చినదే మనము ప్రతిదినమూ వాడేదే. ఉదయాన లేటంతోనే రెండుగ్లాసులు చల్లని మంచినీరు (తాగాలి. తరువాత 9 గంటలకు మరలా రెండుగ్లాసులు మంచినీరు (తాగాలి. 11 గంటలకు భోజనంచేయాలి. ఒంటిగంటకు రెండుగ్లాసులు, తరువాత సాయంత్రం 4 గంటలకు 2 గ్లాసులు, (తాగాలి... మరలా రాత్రి పడుకోబోయే ముందు కడుపునిండా నీరు (తాగాలి. అంతే... మీవంటలో ఉండేనీరు అంతా పోతుంది. మీలోగల కండమాత్రం నిలబడుతుంది. దీనివల్ల వేడిచేయటం పోతుంది. మీరు యీలా చేయండి. మంచినీరు ఎక్కువగా త్రాగటం ఆలవాటు చేసికోండి... అది మీ శరీరాన్ని, ఉష్ణాన్ని అదుపులో పెడుతుంది. మరినాలను పారడ్రోలు తుంది.

కన్నెకంటి ప్రభాకరశాస్త్రి, (నల్లూరు)

తిగించి)" పొడి, మరపట్టించుకుని పులుసుకి చారుకి రెంటికీ వాడుకోవచ్చు. ఈ పొడి వేసిన కొద్దినిమిషాల్లో పులుసుకి నువ్వాసన వస్తుంది. అయితే మన తెలుగువాళ్ళం వైపదార్థాలను తిరగమూతలో ఎక్కువ వాడతాం. వీటి ద్వారా మనకు కాలీయం ఇనుము లభిస్తుంటాయి. అరవల "రసము" పరిమళానికి, ఆంధ్రుల తిరగమూతల ఘుమఘుమలకు సాటి చేరే ఏముంది? తిరగమూతలోకి శనగ నూనె అనేకమంది వాడుతారు. కొని నువ్వులనూనె వాడటం మంచిది. ఒక ఔన్న శనగనూనెలో కాలీయం, ఇనుము ఎంతో ఉంటుందో అంతే నువ్వులనూనెలో అంతకు ముప్పై రెట్లు కాలీయం ఆరురెట్లు ఇనుము ఉన్నాయి. దీనిని బట్టి చూస్తే నువ్వుల నూనె ఖరీదు కొంచెం ఎక్కువయినా అది వాడినందువల్ల కలిగే లాభం అనేకరెట్లు ఉంటుందని తేలుతోంది.

ఇంకా మన తెలుగువారి భోజనంలో పప్పు, పచ్చళ్లు అతిముఖ్యమైనవి. కందిపప్పు వేసరపప్పులలో కన్నా మినప్పప్పులో కాలీయం, భాస్వరం, ఇనుము అధికం. అందుకనే మనవాళ్లు మినపకుడుములు, గారెలు తినమంటారు కండలు పెంచటానికై. "తింటే గారెలు తినాలి. వింటే భారతిం వినాలి" అనే సామెత ఊరికే చెప్పారామరి? పొట్టుతో కూడిన శనగల్లో కాలీయం, ఇనుము, విటమినులు సమృద్ధిగా ఉన్నాయి. కొని పొట్టు తీసేస్తే విటమినులు శూన్యం. అందు

కని శనగపప్పు వాడడం కన్నా శనగలు వాడితేనే బలం; పుష్టి. ఎండుశనగల్లో విటమిను "సి" ఉండదు. కొని నీళ్ళలో ఒక రోజు నానబెట్టితే విటమిను "సి" ఏర్పడుతుంది.

ఇంత శ్రద్ధగా అన్నిరకాలు వాడుతూ భోజనంచేస్తే తిన్నది అరగక ఆయాసం రాదామరి?

"భోజనానంతరం తాంబూల చర్మణం" అన్నాడు. మరి తాంబూలములోని తమల పావుల్లో, తక్కువపాడిలోను కాలీయము, ఇనుము, విటమినులు ఉన్నాయి. తమలపాకు లకి రాచే నున్నంలో ఎంతో కాలీయం ఉన్నది. ఇంత సులభంగా కాలీయం మనకిచ్చే "సున్నము" ఎంత చౌకవస్తువో చూడండి! అందుకని ఎక్కువగా పట్టించేరు ఆకులకు. నోరంతా పొక్కిండంటే-నే వ్రాసిన వన్నీ ఇక మర్చిపోలేరు సుమండీ!

శ్రీకాఫ్

దగ్గు, ఉబ్బసములకు
దివ్యైషధము

శ్రీవత్స కైమికల్పశ్రీ

అమెరికా మద్రాసు-30

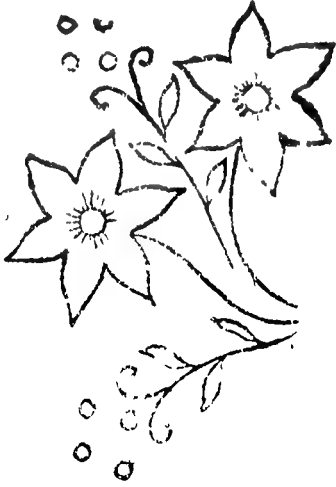
★ ప్రా కు ల కు ★

ప్రజ్వలించు పిల్లలకు ఎంతో ప్రాముఖ్యత కలిగిన ప్రాకులు చాలా వాగుంటాయి. శ్రేణు, కాటన్, పాస్టిన్లకు ఎంతో ప్రాముఖ్యత కలిగినవిగా ఉంటాయి. వీటిలో తెలుగు ప్రాకుని శతరంగులమీదకొని ఈ దీక్షలు చేసుకోవచ్చు.

“ప సంత్ర”

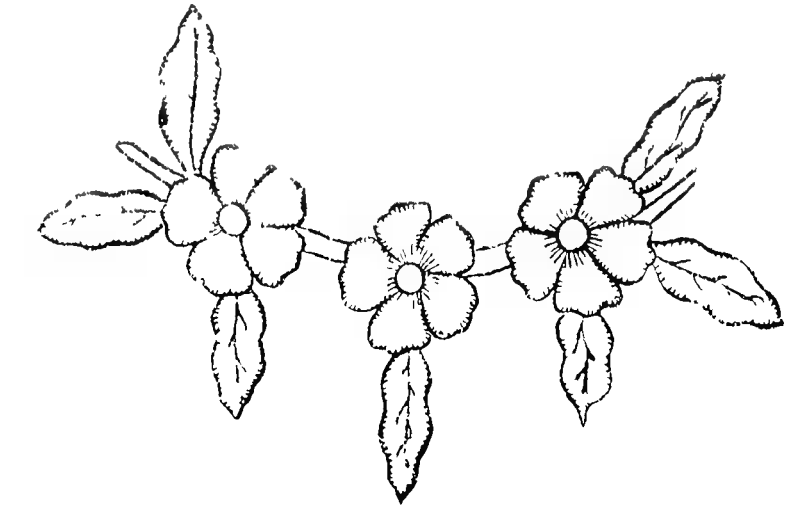
ఎరువు మధ్యనున్న పుష్పాదీ పసుపువచ్చు, అకులకు, కాదకు, ముదురు అకుల వచ్చు వారాలు వాడవచ్చు. దీక్షలో పువ్వు

శతరంగులు వాడవచ్చు, కాని ముదురు రంగులు వాడితేనే దీక్షైన వాగుంటుంది. రెండవదీక్షకు ప్రాకుమచ్చలలో నేను కోవారి. పెద్దపిల్లల ప్రాకులకు వాలుగుకోట్ల చేసుకోవచ్చు. అంకా కాదకు పట్టుకొని గొలుసు వట్టుకోగాని వట్టుకోవచ్చు. మువ్వ వట్టుకొనాలనుకున్న వారు ముందు పువ్వులు ముద్దవట్టుకో వట్టి రదువార పువ్వులొని ఈ గెలసు వానినైతే (కాదవట్టుకో) వట్టుకో

1

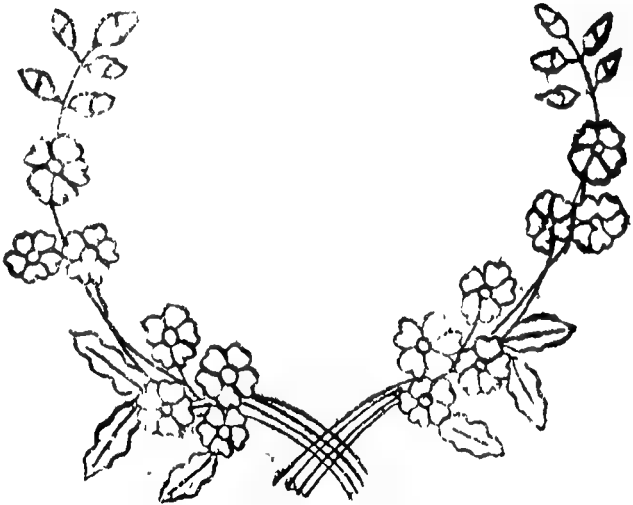
ఒకటవదీక్షకు ప్రాకుమచ్చ ముదురు రంగు లేదా అంటే సరిగా వాడవచ్చు వచ్చేటట్లు ప్రేన్ తీసుకోవారి. అవుట్ లైన్ మాత్రం తీస్తే చాలు. పువ్వులకు ముదురు

2

అకు అకులకు కావచ్చు, అకులకు వచ్చును ఈ గెండు, కాదకు కాదవట్టుకుడితే వాగుంటుంది. శతరంగులు కావాలనుకున్న వారు

వచ్చు. పువ్వులకు ముదురు గులాబీ, అకులకు అకులవచ్చు, ముక్కలకు నీలరంగు వారాలు వాడితే వాగుంటుంది.

3

మూడవ దీక్షకు ప్రాకుమచ్చ ముదురు రంగు లేదా అంటే తీసుకోవారి. దీక్షకు చిన్నది కావట్టి వట్టుడం కోవడం కచ్చం అయితే పట్టుకుడితే చాలా వాగుంటుంది. అంకా కాదవట్టు ఈ ఒంటిపోగువారంలో గొలుసువట్టుకొని వట్టుకో. పువ్వులకు ఎరువు, మొగ్గలకు కనకంబం రంగు, అకులకు కాదకు అకుల వచ్చు వారాలు వాడండి.

అ మ్మ ల క్క లు

ద్రోహు, మనుష్యులూకన్న ప్రతి ప్రదేశం లోనూ అ మ్మ ల క్క లు తప్పకుండా ఉంటారు. అమ్మలక్కలు కూడా మనలాంటి మానవులే. వాళ్ళకి రెండు చెవులూ, రెండు కళ్ళూ, ముక్కు ఉంటాయి. కానీ గుణం మాత్రం వక్రగుణం. వీరికి అక్కరలేని విషయం కానీ, తెలియని విషయం కానీ ఉండదు. ఎవరింటి పిల్ల ఎప్పుడు పిల్లల్ని పెట్టింది అన్న విషయం దగ్గరనుంచి, ఎవరు, ఎవరితో ఎప్పుడు, ఎక్కడికి వెళ్ళిపోతారు అన్న విషయం చాకా అమూలాగ్రంగా, తుణ్ణంగా తెలుసు.

స్త్రీలలో అందరూ అమ్మలక్కలు అవరు. వారు చిన్నప్పటినుంచి పెరిగిన పరిస్థితులను బట్టి అమ్మలక్కలు అవుతారు. చిన్నప్పటి నుంచి పెద్దవాళ్ళుంటుంటే జాగ్రత్తగా వివరణ, పెద్దవారి విషయాలలో జోక్యం కలుగజేసుకోవటంవల్లా పెద్దవారయ్యాక వాళ్ళు కూడా అమ్మలక్కలు అవుతారు. చిన్నతనం నుంచి పిల్లల్ని క్రమశిక్షణలో పెంచితే ఇలాగ అవరు. ప్రతిరోజూ మధ్యాహ్నం వేళ అందరూ ఒకరియింటూ చేరి, “ఆరాధ పరువు, మర్యాదా అన్నీ గంగలోకలి చేసి గోపాలం తోలేచిపోయింది. ఈ దారి నే ఒక పంతులమ్మ చెడుతూంటుంది, చూశారా. దానికి మహాగర్వం. వాయిల్ చీరలూ, సిల్క్ జాకెట్లు తప్ప వేసుకోదు.” అని అందరినీ విమర్శిస్తారు. ఈ విమర్శలలో పనికొచ్చే ముక్క ఒక్కటికూడా ఉండదు. ఈ అమ్మలక్కలు చదువుకునే స్త్రీలని, ఉద్యోగం చేసే స్త్రీలని, అతి హీనంగా చూస్తారు. అడవాళ్ళు ఉద్యోగం చేయడం తప్పకుండా.

చర్చలలో చేరనివాళ్ళని గురించి— “అబ్బో, ఆవిడ కంఠగర్వం! మనలాంటి వాళ్ళతో మాట్లాడితే ఆమె పరువుపోతుంది” అంటారు.

దై నం ది నీ యం

పెళ్ళికొత్తనిన ఆడపిల్లలన్న ఇళ్ళకు వెళ్ళి, “ఏమమ్మా, మీ పిల్లలకి పెళ్ళిళ్ళు చెయ్యలేమిటి? నయనాచ్చిన పిల్లలకు పెళ్ళి చేయకుండా యిడేమిటమ్మా! ఆడపిల్లలు చదువుకుని ఉద్యోగాలు చేయాలా, ఉళ్ళే లాలా! మరీ నోవర్గం!” అని అడుగుతారు. ఆ అడగడంకూడా సామ్యంగా అడగరు.

అధికారం చెలాయస్తూ మరీ అడుగుతారు. “పెళ్ళి యింకా కుదరకపోవచ్చు. లేదా ఆ అమ్మాయికి అప్పుడే పెళ్ళి చెయ్యదలచు కొనకపోవచ్చు. వారి అమ్మాయి పెళ్ళిని గురించి వారికి లేనిబాధ పీరికెందుకు? ఆ పెళ్ళికి వీరు ఆర్థికంగా గాని, మర్యాదంగా మాటసాయంలాంటివిగానీ చేసేది ఏమీలేదు.

ఈ అమ్మలక్కలు అడిగే ప్రశ్నలు చాల రకాలుగా ఉంటాయి. “మీ అబ్బాయికి మేనరికం ఎందుకు చెయ్యలేదు? మీ అల్లుడు

ఎ. వై దే హి

యీమధ్య యిక్కడికి రావటంలేదేం, కోప మొచ్చిందా! మీ అమ్మాయికి పెళ్ళి చెయ్య కుండా, యిటా ఎంతకాలం చదివిస్తారు? మీ ఆత్మగారు ఊరునించి ఎప్పుడు వస్తారు? మీ మేనకోడలుకి పెళ్ళి అయిందా? ఇట్లా ప్రశ్నలవర్షం కురిపిస్తారు. తమకుతోచిన సలహాలకూడా యిస్తారు ఎవ్వరూ అడగకుండానే. ఇందులో ఏ విషయమూ తమకి సంబంధించదు. ఇతర కుటుంబాల వ్యక్తిగత విషయాలు తమకెందుకని ఊరుకోరు.

ఈ అమ్మలక్కలు పొట్లాటలు పెట్టడం

లో కూడా సిద్ధమాస్తరు. ఒకరి ఇంటికి వెళ్ళడం, కొంచెంసేపు కబుర్లు చెప్పడం, ఆ తర్వాత, “ఆ సీతమ్మ చూశావా, నువ్వు గయ్యూరి దానివని అంటూంది. అసలు నీ గుణం దానికి తెలుస్తేగా. బొనుగానీ, కొంకెం పంచదార ఉంటే ఇయ్యమ్మా. తెప్పించటం మరచిపోయాను” అని అంటారు. అక్కడనుంచి తిరిగి ఆ సీతమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళి ఆమెను పొగిడి పొరుగింటామె చాల చెడ్డదని ఈ సీతమ్మని తిట్టించని చెబుతారు. మధ్య పొట్లాటలు పెట్టిన ఆమె లాభం పొందుతుంది. ఈ యిద్దరూ మాత్రం జుట్టూ, జుట్టూ పట్టుకుంటారు.

అమ్మలక్కలులో ఇంకోరకం వాడు ఉన్నాడు. వారికి తాము చేసిన పనులన్నీ చాల మంచివిగా కన్పిస్తాయి. అవే ఎదుటి వారుచేస్తే చాల చెడ్డవిగా కన్పిస్తాయి. మాకు తెలిసిన ఒక కుటుంబం ఉంది. ఆయన కూతురిని భర్త వదిలేస్తే, ఇంకోకవూరు తీసుకెళ్ళి మళ్ళీ పెళ్ళి చేశారు. ఆసంగతి ఎవరికీ తెలియ దనుకుంటారు. ఆమెకు రెండోపెళ్ళి చెయ్యడం తప్పని నేనుఅనను. కాని ఆమె ఎక్కడికయినా వెళ్ళే “ఆ రామనాథంగారి అమ్మాయికి రెండోపెళ్ళి చేస్తారుట. ఈ కాలం వాళ్ళకి అన్నీ విధూరపు బుద్ధులు పుడుతున్నాయి. మాకమల ఉంది చూడండి. మేము రెండోపెళ్ళి చేస్తామన్నా, ఒకటి పట్టు పట్టింది” అని గర్వంగా చెప్తుంది. ఆమె అలాగ ఎందుకు చెప్తుతుందో ఆమెకే తెలియాలి.

ఈ అమ్మలక్కలు అన్ని పూర్ణలోనూ

వసంతోదయంలో ప్రల్లాసం

మీకు నేడు, ప్రతిరోజూ కూడా!
 ఐదో ఉల్లాసాన్ని కలిగించే కాశ్మీర్ బోక్ బాల్మమ్ పౌడర్
 రామకుంటే వసంతోదయ త్యాగహిన్ మికు కలిగిస్తుంది
 అనందదాయకమైన దాని కమ్మనివాసన, చల్లదనం రోజంతా వుంటుంది.

కాష్మీర్ బోక్

బాల్మమ్ పౌడర్

పురుషులుగైమింప
 విరిమిలం!

ఎన్ని డిగ్రీలున్నా....

ఎన్ని డిగ్రీలున్నా ఆడదాని చదువు వంటి పిల్లల పెంపకాలకే. ఇలా అన్నానని కొందరు తేల్చిచెప్పచ్చు. కొందరు చారిత్రక వచ్చు. చదువుకున్న భార్యను పెండ్లాడే వరకే గాని ఆ తర్వాత వుద్యోగానికి అంగీకరించరు చాల మంది భర్తలు. ఒకవేళ అంగీకరించినప్పటికీ ఇద్దరు ఆఫీసుకు పోవాలంటే భార్య వంటచేసి పట్టాలిగాని భర్తకు వంటరాదు. లేదంటే వంటమనిషిని పెట్టుకోరాదా అంటే వాళ్ళు చేసే దుబరాలు కుచ్చికి ఆవిడ సంపాదన సరిపోతుంది. ఎక్కువజేతలున్న వుద్యోగాలు చాల తక్కువ. సాధారణంగా వనం చూచే వుద్యోగాలు రు. 50 మొదలు రు. 100 వరకు ఉంటాయి. ఈవిధంగా వుంటుంది స్త్రీకి సంసార రంగంలోకి దిగినతర్వాత.

అలా కాదని చిన్నతనంనుంచి సంసారంలో మంచి చెడ్డలు నేర్చుకుందామంటే కొంచెం జ్ఞానంవచ్చి కుదురు వచ్చిన తర్వాత చదువు. 10 గంటలకు స్కూలుకు వెళ్లి సాయంకాలం 4½ గంటలకు స్కూలు నుంచి వచ్చి మర్నాటికి హోంవర్కు వగైరాలు చేసుకోవడంతో సరిపోతుంది. ఇది వరకు పిల్లల తెలివితేటలనుపట్టి వాళ్ళను కి, కి, సంవత్సరాల వయసులో ఘస్టు పాఠంలో జేర్చించే అవకాశం వుండేది. అలాకాకుండా ఈ సంవత్సరం (1956 జూన్) నుంచి 10 సం|| వయసు వస్తేనే గాని ఘస్టుపాఠంలో జేర్చుకోమని నిర్మాలు వచ్చింది.

అమ్మలక్కలు

ఉంటారు. సబ్బం, పల్లెటూరు అనే భేదం ఉండదు. ఎటొచ్చి పల్లెటూరులో ఇంకా ఎక్కువ. అమ్మలక్కల బారినుంచి తప్పించుకునేవాళ్ళు సాధారణంగా ఉండరు. అలాంటి వారుంటే అక్కడికి వారు చాల అదృష్టవంతులనే చెప్పాలి. కొంతమంది వీరి మాటలకు చాల బాధపడతారు. వారి మాటలను లెక్కచేయకుండా ఉన్న రోజున వారి మాటలు మనల్ని బాధపెట్టవు. ఏమైనా అమ్మలక్కలు సంఘానికి చీడవురుగులు. ★

ఈవిధంగా లెక్కచూస్తే ఆడపిల్లకు కనీసం 17, 18 సంవత్సరాలు వస్తేనే గాని చదువు పూరితమను. ఇదివరలో 6 సం||లకు S. S. L. C. అని ఒక ఒడుకు చేరే చదువు (ప్రియూనివర్సిటీ కోర్సుతో 7 సం||లకు కింది ఈవిధంగా 18 సం|| వరకు చదివిన చదువు అభిమం రు. 75 కూడ సంపాదించి పెట్టదు. ఇటు గృహ కృత్యాలలో నీనమెత్తు నేర్చుగాని వోర్సు గాని లేక కాలు కాల్పుకుని వేలు కాల్పుకుని నానా తంటాలు పడతారు. ఇలా అన్నానని అందరూ ఒకే విధంగా వుంటారా అని విమర్శిస్తారేమో ఇటు గృహకృత్యాలలోను, అటు చదువులోను తెలివిగా వుండేవారు చాల తక్కువ, పుభయ భ్రష్టులయ్యే వారు ఎక్కువ.

పెద్ద డిగ్రీలు వచ్చిన వారికి పై డిగ్రీలు వున్న వరుడు దొరకడం చాల కష్టమౌతుంది.

పాకలనీత, (ఏలూరు)

* * *

కోడంటికం

కొన్ని సమస్తి కుటుంబాలలో అత్త, కోడళ్ళ మధ్య జరిగే ఘర్షణలు చిత్ర విచిత్రంగా వుంటావుంటాయి. రెండు చేతులు కలిపి నేనేగాని చప్పుడుకానేకాదు. కాని విచారించితగ్గ విషయమేమిటంటే కోడలురాగానే అత్త, తనకూడా యిది వరకుదాకా ఆయింటికోడలు ననేసంగతి నిస్మరిస్తుంది. దానితోనే యింట్లో గాలి గుమరం చేలరేగి మధ్యను కోడుకు నలిగి పోవలసిన పరిస్థితులు యేర్పడుతూ వుంటాయి.

“నా వదినగారు తల్లిగారిని ‘అత్తా’ అని ఆడపహుచులను ‘వదినా’ అని పిలవరు” అని ఒకసోదరి వ్రాసింది. ఎక్కడా ఎక్కడలు తరుచుగావరుసలుపెట్టి పిలవకుండా వుండనే వుండదు. నిజంగా ఆలోచిస్తే అలా వరుసలుపెట్టి పిలుచుకునే అర్హతలుకూడా లేకుండా సంఘించేవాళ్ళు ఇంకా నున ఈ నవభారతజీతంలో వున్నారంటే అశ్చర్యపడవలసిన విషయమే. కొన్ని కొన్ని సమస్తి కుటుంబాలలో అత్త, ఆడబిడ్డల ప్రవర్తన యెట్లావుంటుందంటే వైవాళికు

కాదుకదా ఆఖరుకు భర్తతో కూడా చెప్పకొనడానికి సిగుపజేతరహా చిలిపిపనులు చేస్తావుంటారు. కూతురు కోడలు భోజనానికి కూర్చుంటే. (యెప్పుడూ అట్లాటిపరిస్థితులు యేర్పడనివ్వరనుకోండి) కూతురుకి నాలుగరిటెల నెయ్యి వేసి, కోడలుకి పడి పడకుండా గరిటెతో నెయ్యి వేసే అల్లెను ఎమనాలి. దానితో కూతురు బరిపిటయి, కోడలు చిక్కిపోడు. అత్తస్వభావమాత్రం తెలుసుంది. ఇట్లాటివిషయాలు యేకోడలు మొగుడితో చెప్పగోగలుతుంది. చాలామంది తల్లితోటికోడళ్ళ నుకలిసి పనిచేయనియ్యరు. ఎందుకంటే వాళ్ళు తలదాడిపొందచెప్పుకుంటారని. ఒకవేళ అలాకలిసి పనిచేయవలసి వస్తే తామే లేకపోతే కూతురనో కాపు వేస్తారు. మాస్తే హితురాలి అత్తగాను ఒకరున్నారు. ఆమెకోడళ్ళు ఇద్దరూ కలిసి పనిచేస్తావుంటే “ఏమ్రా ఇద్దరూ అక్కడ యేమిచేస్తూను. 75 ఖర్చు ఇట్లారండి” అని లేక వేస్తుంది. ఇంకా భయంకరమైనవాళ్ళు వున్నారు. వాళ్ళుకోడుకు, కోడలు మాటాడుకుంటావుంటే తలుపుదగ్గర నిలబడో, గోడ ఆవతలి పొంచివుండో వింటావుంటారు. మాటలసందర్భములో కోడలుగాని మొగుడితో అత్తనరింహో, ఆడబిడ్డనరింహో చెప్పిందో (దురభిప్రాయంతో కాక పోవచ్చు) ఆమాటలన్నీ విని కోడుకులేని సమయంమాచి కోడలిని సాధిస్తావుంటారు. ఇటువంటివాళ్ళదృష్టిలోనే కోడలు కేవలం తిండికోసం వీరియింటికివచ్చిన మనిషిమాత్రం గానే కనబడుతుంది. మాటకు ముందు “నాకోడుకు, నాకోడుకుసంపాదన” అంటావుంటారు. పైపయాలు నాస్యంత్ర అనుభవం మీద వ్రాసినవేకాని కల్పించి వ్రాసినవి కావు. ఈకాలంలోకూడా ఇంకా యిటు వంట అల్లెలు వున్నారంటే కొందరు నమ్మరు. చాలామందిని నమ్మించలేము కూడా. ఇట్లాటి అల్లెను ఏకోడలు పెమింగి గౌరవించ గలుగుతుంది. కేవలం వాళ్ళనోటికి వెరచి బాధపడుతూ కాలం గడవడంతోపు ఇట్లాటివిషయాలకు పరిష్కార మార్గమేమిటి?...

ఎం. లక్ష్మి, (ఆరోగ్యము)

* * *

41

ఆది నిమిషం

వ్యాసం చదివాను. వారు వ్రాసిన అంశము లన్ని వొప్పు కోర్కొనిగా కనపడలేదు. ఇరుగు పొరుగువారు ఒకరికొకరు ఆగుకో వలసినమాట నిజమే. కాని పుచ్చుకొన్న పృథు తిరిగి యిచ్చుట ఆచారముగదా! కొంతమందికి తీసుకుపోయినవస్తువు తిరిగి ఇచ్చే అలవాటు వుండదు. అంటుంటి వారికి వస్తువు యిచ్చినచో తిరిగి వచ్చుటకు ఎంతో ప్రయత్నము చేయవలెను. మనము గట్టిగా అడిగినామంటే ఆగోజు తుఫాను లేచినట్లుచూపే. అటువంటివారికి ఇచ్చి నిమిషం పడడంకంటే ఇవ్వకుండా నిమిషం మకుట చాలా మంచిదని నాఅభిప్రాయము.

ఇక నగలవిషయంలో నా అభిప్రాయం గూడా (వారి) నిర్మలగారి వుద్దేశ్యముతో విశేషించుతుంది. చీరెలు, నగలు ఎటువంటి అవగరములోగూడా తీసుకోకుండా జరుపు కుంటు చాలా ఉత్తము.

కె. రాజేశ్వరీదేవి (బోధన్.)

పొరపాటిమో

10-4-57 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ఒక పోదరి వ్రాసిన వుత్తరం చదివిన తరువాత నాకు ఓనూచన చేద్దామనిపించింది.

వారు చెప్పినట్లుగా వనితాలోకాన్ని సునమహిళలంతా కలసి ఎంతో అభివృద్ధిచేసి కోవడం అనేది ఎంతో అవసరం. కాని తర్జనభర్తనలవ్వారా వనితాలోకం ప్రాముఖ్యం తగ్గిపోతుంది అనుకోవడం పొరపాటేమోనని నా అభిప్రాయం. సాధారణంగా చర్చ జరపడంవల్లనే మనకు సత్యం తెలుగుంది. ఒకవిషయం మంచిచెడ్డలు తెలుతాయి. చర్చ మూలకంగానే పలువురి అభిప్రాయాలను తెలుసుకోనే అవకాశం లభిస్తుందని నా అభిప్రాయం.

చిట్రగుంట సత్యవతి, (విజయవాడ)

స్నానం చేస్తే శరీరము పేలను. స్నానము చేసిన తదుపరి మంచి పొడరును వంటిమిద స్ప్రేచేసుకొంటే చెమటవాసన వేయకుండా వుంటుంది. శరీరము ఎక్కువగా పేలినట్లయితే మంచి గంధము ఒంటికి రాచుకొంటే తగ్గిపోతుంది. ఈకాలం వారమునకు కనీసం మూడుసార్లు స్నానం తలంబు పోసుకోవాలి. తర్వాత కొంచెం "పాలముడ్డి" పొగవేసుకొంటే మువాసనగా వుండి చెమటవాసన వేయకుండా వుంటుంది. ముతకబట్టు కట్టడం మంచిదికాదు. సాధ్యమైనంతవరకు సన్నని నూలువస్త్రములు వాడటం మంచిది. సినిమాలకి వెళ్లటం అంత మంచిది కాదు. చెమటపట్టి ఒళ్లు పేలటం జరుగుతుంది.

చెమటపట్టి పిల్లలు విడుస్తూ వుంటారు. అప్పుడు విమిచేయాలంటే వారిని చక్కగా స్నానం చేయించాలి. సన్నటి ద్వాస్త్రాన్నికొక్కలు, గొనులు వేసి చిన్నలాగులా నోడిగితే చింకుగా వుండదు. ఈకాలం దాహం జాస్తికదూ. అందుకని వారికి దాహమయితే ఖర్చూరకాయ చితుకగొట్టి నీళ్లలో నానవేసి ఆ నీటిని త్రాగించాలి.

కాకర్ల రామమ్మ, (పెద్దముత్తేవి)

"నా అనుభవము"

సర్వముంగళిగారు వ్రాసిన "మట్టాలు వస్తున్నారా జాగ్రత్త" అనే వ్యాసములో నేను విశేషించుచున్నాను. 24-4-57 వ తేదీ పత్రికలో పి. మహాలక్ష్మిగారు అది చాల విద్వారమని వ్రాశారు. వారు పొరపడి యుండివచ్చును అనిపించింది. మున్న కొన్ని రోజుల క్రిందట మాకు చాల దూరపు బంధువులు ఒకరు రి, రి మందివచ్చి మాయింట్లో వాండ్లకన్నా హెచ్చుగా అరమరికలేక వుండి వెళ్ళారు. వారు రెండుమూడు పర్యాయములు వచ్చినవాండ్లే. తర్వాత కొద్దిరోజులకు వాండ్లువున్నవూగో మాకు తెలిసిన వాండ్లింటికి మేము వెళ్లియుంటిమి. మమ్మలను వాండ్లు చూచి చూడనట్లు పల్కరించ నైనా లేదు. ఈ రోజుల్లో ఇటువంటివారు ఇంకా చాలమంది వున్నారు. మేము అనుభవముపైనే వ్రాసినాము. ఇది కూడా విద్వారమేనా?

సి. వెంకటలక్ష్మి, (బెంగుళూరు) ★

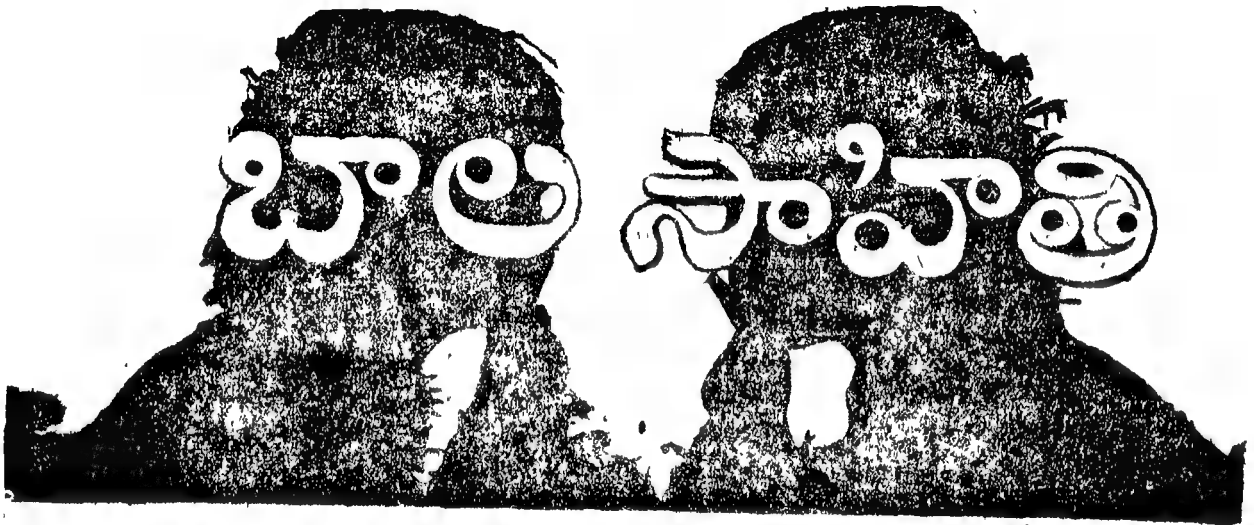
తీందంగా
పొడుగుగా
వొట్టుగా
జట్టుపెరగటానికి

పా మాలి వ్
పెర్ ఫ్యూట్స్ కోకోనట్ హెయిర్ ఆయిల్

ఆదాయకరమైన పెద్ద సీసా మీకు ఆటి వచ్చి డబ్బు ఆదా అవుతుంది! మీరులు గెలిపే మూడురకాల వాసనలు గల సీసా లున్నవి.

కుటుంబ మొత్తానికి ఆదర్శమైనది.

లపెండర్ మత్తె గులాబీ

దైవలీల

మొదటి భాగము

వెంకటాద్రి కైకాద

వరు చాటబోయి రాను
నిర్మలాను పట్టాభిషేక
జూరినాడు పాదువోళని.

తిండిరే కైకాద

మూరినట్టివాడుకాడు
మంచి సిద్ధుడే అతడు
మహిమార్జునుడే అతడు

వెంకటాద్రి ఆ సిద్ధుడే

మూరినట్టివాడు పరుచాట
మూలము కోరినాడు
మూలము కామయ్యను

ఇచ్చి కానితో నిట్లనె

"ఇది నిను నది కాటించును
ఇయములేదు పోవోయి
కాయత్తును ఏడోయి"

అనగానే వెంకటాద్రి

అనందము పొంది నీల
దిగి ముందుకు పోవోయె
తేలికగా నడిచిపోయె.

ఆ అమృతకృత్రిగాంచి

అమృతము పొందినాడు
నెరుకెంటనే కామయ్యను
ప్రేమించి చూచినాడు.

అంతా కానితముతోన

చాననమును రామనామ
మగుపించెను; వెంకటాద్రి
విశ్వానము ఏడిపోయె.

వైకరిం తెలియజేసె

వాని చానననామ
మహిమతోయి, ఆ సిద్ధుడు
ముగ్ధుడయ్య వెంకటాద్రి

ప్రేమించి చూచెను

కామయ్య వెంకటాద్రిగారి
ప్రేమించి చూచెను
తనకు దిగి ప్రేమించెను

నెత్తురు చిమ్మ కళ్లు

పూర్వకాలం ఒక రైతుదగ్గర ఒక కుక్కవుండేది. కుక్క వయసులో వున్నప్పుడు యజమాని యింటిని కాపాడుతూవుంది. ముసలి దయ్యాక దాన్ని యజమాని పెళ్లి గొట్టాడు. అందుచేత అది సోమరిగా మైదానంపెంబడి తిరుగుతూ, దారిలో దొరికిన ఎలుకలను యితర చిన్నచిన్న జంతువులను చంపి తింటూ వుండేది.

ఒకరోజు తనవైపుకే ఒక తోడేలు వస్తువుండటం గమనించింది కుక్క.

‘నమస్కారం. కుక్కా’ అంది తోడేలు.

కుక్క హుందాగా ప్రతి నమస్కారం చేసింది. తోడేలు అడిగింది ‘ఎక్కడకు వెళ్తున్నావు, కుక్కా’

‘నేను వయస్సులో వున్నప్పుడు నాయజమాని నేనంటే చాల ఆప్యాయంగా వుండేవాడు, యేమంటే నే నతనియింటిని కాపలా కాస్తున్నాను గనుక! యిప్పుడో నేను ముసలిదాన్నయిపోయాను కనుక యిట్లా తరిమికొట్టాడు.’

‘బహుశః నీకు చాల ఆకలిగా వుండి వుంటుంది!’ అంది తోడేలు.

‘కాస్త కూస్తానా! కడుపులో ఎలుకలట తొలిచేస్తున్నాయి’

‘సరే! అయితే నాతో రా. నీకు సుష్టుగా భోజనం పెడతాను’ కనుక, కుక్క తోడేలుపెంట వెళ్లింది. మైదానంగుండా నడుస్తు

న్నారు. తోడేలు బాతులు తిరిగి గొట్టెలమీదను చూచింది. కుక్కతో అన్నది: ‘ఆ జీవులు ఎవరోచూడు’

కుక్క పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లి చూచి వచ్చింది.

‘గొట్టెల మీద’ అని చెప్పింది.

‘వాటికి రోగం రాను! వాటిని తినడం మొదలెడితే—నోటినిండా ఉన్న యిరుక్కుంటుంది తప్ప కడు పేమీ నిండదు. పద, పోదాం—యింకెటన్నా’

శ్రీ విరించి

ఇట్లా అనుకుని అవి ప్రయాణం కొనసాగించి నాయి. తోడేలు దూరంగావున్న బాతుల గుంపును చూచింది.

‘అదేమిటో చూడు—కుక్కా’ అంది.

కుక్క పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్లి చూచివచ్చింది. ‘అవి బాతులు—’

‘వాటినిగ తరిగిరి! వాటిని తినడం మొదలెడితే నోటినిండా యీకలేగాని కడుపేమీ నిండదు. ముందుకు పోదాంపద!’ అంది తోడేలు.

మరి కొంతదూరం నడవగా దూరంగా ఒక గుట్టం కనిపించింది.

‘వెళ్లి అదేమిటో చూచిరా—కుక్కా’ అన్నది తోడేలు.

కుక్క వెళ్లివచ్చింది. ‘గుట్టం’ ‘సరే! మనం దాన్ని భక్షిద్దాం’

రెండూ కలిసి గుట్టం దగ్గరకు వరుగుతేశాయి. తోడేలు పల్లు బిగించింది; కోపం తెచ్చుకుంటోంది. కుక్కతో అంది: ‘చెప్ప, నాతోక కదులుతోందా?’

కుక్క చూచి ‘అవును, కదులు తోందని చెప్పింది.

‘సరే-అయితే, నా కళ్ళు ఎర్ర బారినాయి కదూ? చూచి చెప్ప-’

‘అహా! ఎర్రగానే వున్నాము-’

ఇక, తోడేలు ఒక్క ఎగురెగిరి గుట్టంమీదకు లంఘించింది, ఏకంగా జాలు లరికించుకుంది, దాన్ని నేల మీదకు దొర్లింది. ముక్కలు ముక్కలుగా చీల్చివేసింది. తీరు బడిగా కుక్క, తోడేలు-గుట్టం కళే బరంమీద కూర్చుని కడు పా రా భుజించసాగినాయి. తోడేలు వయసులో వుంది, కనుక తొందరగా పొట్ట నింపుకోగలిగింది. కాని కుక్క వయసుమీదేనది, కనుక కొరకడమే సరిపోతోందిగాని పొట్టలోకి పోయింది ఎక్కువగా కనిపించడం లేదు. ఈ దృశ్యం చూచి మిగిలిన కుక్కలు పోతే ఈ కుక్కను తరిమికొట్టాయి.

ఏమీ చేయలేక, కుక్క రోడ్డు పక్కకు వదిలి పడివుండి, దారి నే పోతున్న ముసలిపిల్లి చూచింది. ఈ పిల్లికూడా దాదాపు కుక్క అంతటి ముసలిదీని! ఎలుకలకోపం తారాదుతూ వెళుతోంది.

(48-వ పేజీ చూడండి)

మార్కెట్ అంటేనే మనవాళ్ళకి మన ఆపకకునం. పిల్లి ఎదురుగా వస్తే వెళ్లేదని భయంధూళి అయిందనే మన చేద ముత నమ్మక-అయితే ఆ పిల్లి నల్లదైతే కుభళకునం అంటారు. "మంగళం కృష్ణ మార్కెట్ అని కౌరిక కూడా వదులుతారు. పొర కికజేళంలో అన్ని పిల్లలూ కుభళప్రదమైన వనే నమ్ముతారు అక్కడి ప్రజలు. ఇంగ్లండులో కూడా పిల్లలూ కుభళదేవతలనే నమ్మకం ఉన్నది. అందుచేతనే 1911 లో జార్జి రాజుగారు భారత చక్రవర్తిగా పట్టాభిషేకం కట్టుకొనేటప్పుడు-పది పన్నెండు పిల్లల్ని తమతోకూడా తెచ్చుకున్నారు. కొన్ని మన చేదములు వెటకారం అడివస్తే-అదే ఆఖరుపట్టాభిషేకం అయింది. మరే ఇంగ్లీషురాజు భారతదేశం వచ్చి పట్టాభిషేకం కట్టుకొలేదు. భరతధూని స్వతంత్రం అయింది. తెలివిలేటలూ, సమయస్యాశ్రిగల యాక్రిఫరులు ఎవరైతే నేను - మనుష్యులు గానీ-చతుష్పద జంతువులుగానీ-వసుత్కారులైతే కార్యం సాధించి తీరుతారు.

ఇంగ్లండు దేశంలో పిండిమర యజమాని ఒక పెద్దవాడు ఉండేవాడు. వాడికి ముగ్గురు కొడుకులు. చచ్చిపోయేటప్పటికి వాడికి మిగిలినవి, మూడే ఆస్తులు-ఒకటి: పిండిమర; రెండు: గాడిద; మూడు: పిల్లి. అన్నదమ్ములు బుద్ధిమంతులుగనక తగువులాడుకోలేదు. పెద్దవాడు పిండిమర తీసుకున్నాడు. చిన్నవాడు గాడిద తీసుకున్నాడు. తండ్రి ఆస్తిలో మూడోవాడికి మిగిలినదల్లా-ఒక పిల్లికూన.

"పెద్దన్న పిండి విసురుకుని నాలుగు దబ్బులు ఆర్జించుకుంటాడు; చిన్నన్న కూల్లో, నాలో, చేసుకొని గాడిదా, తనూ బతుకుతాడు-నాకు మిగిలినదల్లా ఒక పిల్లి-దరిద్రుడు పెదవపిల్లి. అది నాకు ఎందుకు

పనికివస్తుంది? దాని మూలంగా దబ్బుఆర్జన ఎలాగ్లే?" అని ముఖం ముడుచుకుని చిన్న బోయి-చింతిస్తూ కూచున్నాడు.

తన యజమాని ■ జే మనోవ్యధంతా గ్రహించి చీలి ఇలాగ చెప్పినది: "దేవఘట నకి, చిన్నబోయి-చింతా కౌంతులై కూచోని

విచారించు ఉంటే-ఏమి లాభం? నాకు అవ సరమెవ్వడు మూలి దిగించుకోదానికి సదు పాయంగా ఉంటే-నాదా బోందుగల సంచి కటి, ముఖ గుచ్చుకోకుండా కాళ్ళకి బూట్లులు ఇవి అమర్చి ఇవ్వండి; తరవాత ఏమి జరుగుతుందో తమాషా చూడండి-నే చెప్పినట్లు మీరు విని, నేను చెప్పిన పనల్లా చేస్తూ ఉండాలి సుమండీ."

ఈ మాటలు విన్నాడు, యజమాని. "దీని కల ఏమవుతుంది? పిలిపిల యేమి చెయ్య గలదు?" అని నమ్మలేకపోయినా, ఎలకల్ని వచ్చేటప్పుడు అదివేసే వేమలూ, దొంగ

టక్కులూ తెలివిలేటలూ చూస్తున్నాడు గనుక, "ఉపాయమూ, యుక్తి ఉన్నది- ఏమో! ఏదైనా సాధించగలదేమో! ఎవరు చూశారు?" అనే ఆశతోనా కొంత పెట్టు కొని, బోందుగల సంచి, బోట్లా అమర్చి ఇచ్చాడు.

సంచి బుజాలమీద వేసుకొని, బోందు చివళ్ళు ముందటికాళ్ళ పంజాలలో ఇమిడ్చి పట్టుకొని, బూట్లతోళ్ళు చక్కగా తొడుగు కొని, చెవుల పిలులు స్వేచ్ఛగా చెర్లాడే చిట్టవలలో దారితీసింది, చీలి, ఇక్కడికి వచ్చేముందు సంచిలో కాస్త తవుడువేసి,

బోందు వదులుచేసి- నిలిచేసి, మండ్రు మనిలేచోట తెరిచి అట్టే పెట్టి, ఎవరికీ కనబడే కుండా తను పాంచోని చూస్తున్నది.

ఎంతోసేపు కాలేదు. తెలివితక్కువ చెవులపట్టి ఒకటి వచ్చి తవుడు ఎరలోబడి కమ్మగా తింటున్నది. చీలి చల్లగావచ్చి తాడు దిగించేసింది. ఎంత గింజుకున్నా, ఆ కళకళం మరి బయటపడలేకపోయింది. చీలి- సంచినడవైసుంచే - వాని పిక గట్టిగా పట్టుకొని పిసికేసి చంపింది.

అసంచి బుజాన వేసుకొని, తిన్నగా రాజసాధలోకి వెళ్ళి, రిక్షాదం రాజదర్శనం కోరింది. భటులు చీలిని వెంటనే రాజ సన్ని ధానానికి తీసుకొని వెళ్ళారు. భయభక్తులతో మహారాజావారికి, నమస్కారంచేసి, లేచి ఇలా విన్నవించింది: "మహాప్రభా! మా మరువాడ ప్రభువుగారు, వనవిహారం చిత్త గిన్నాండిగా, ఈ కళకళం వారికి దొరికింది. వారు దీనిని పరిగ్రహించ కలసి నడని వేడుకుంటూ, తమ సన్నిధికి తీసుకొని వెళ్ళి వలసిందిని నాకు ఆజ్ఞాపించారు. పట్టుకొని వచ్చి మీకు సమర్పించుకున్నాను" అని విన్నవించినది.

"మహాప్రభువుగారు భక్తితో మాకు పంపిన ఈ కళకళమును అందుకొని చాలా సంతోషం చూచుని వారికి ఎరిగించు" అని మహారాజా నెలవిచ్చి వీడ్కొలిపారు!

మరొకసారి ఇలాగే రెండు కొకలను ఇచ్చేవిధంగాపట్టి, మహారాజావారికి నజరుగా అందిచ్చింది చీలి. అందుకుమాడా వారు సంతోషించి, కృతజ్ఞత తెలిపారు. చీలిని బహూకరించారు కూడాను.

మూడు, నాలుగు నెలలలో విదారు సార్ల యినా, ఇలాగ ఏదోవకటితెచ్చి, నజరు ఇస్తూ మహారాజా దయ సంపాదించుకున్నది, చీలి.

ఒకసారి మహారాజావారు తమ ఏకైక పుత్రకతోసహా, నదీతీర ప్రాంతములలో గుర్రపుబండి ఎక్కి విహారవిహారం చేస్తారని చీలికి తెలియవచ్చింది. అప్పుడు తన యజమానితో చీలి ఇలాగన్నది: "బాబుగారు? మీరు నేనుచెప్పినట్లు చేస్తే, త్వరలో విమ్మర్ని ఈ దేశానికి మహారాజానుచేస్తాను; మరేమీకాదు. నేను చెప్పిన రేవులో మీరు నడిస్తూనం చెయ్యండి. అంతే! అంతకంటే మరేమీ చెయ్యనక్కరలేదు. తిక్కిన దంతా నేచేస్తాను అపని నాకుందిచి పెట్టబడి. నేను చెప్పిన రేవులో నడిస్తూనం చూడతే- చెన్నా ఉండండి!" అన్నది. సరే అన్నామూ-

చీలిచెప్పినవేళకు, చెప్పిన రేవులో యువకుడు స్నానం చేస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో మహారాజావారు, వారి భార్యతో- గుర్రపుబండి ఎక్కి విహారించు. ఇట్టే వచ్చారు: "మరిగిపోతున్నాము" అని

మాని ఏటోపడి మునిగిపోతున్నాడు. రండి! చప్పన రండి! బైటికి తియ్యండి! బతికించండి. మరువాడ మహాప్రభువు వార్ని పైకి తీసి బతికించండి!" అని గాఢాక్షులు పెడుతున్న చీలిని మహారాజువారు చూచి, చీలిని పోల్చి, అంగరక్షకులవైపు చూస్తూ, "వెళ్ళండి! చప్పన వెళ్ళి, ఆయన్ని బైటికి తీసిరండి" అని ఆజ్ఞాపించారు. అంగరక్షకులు వెళ్ళి ఏటిలోనుంచి అతడిని, బైటకు తీశారు.

అంతలో చీలి, మహారాజువారికి వినతి చేసి, "మహాప్రభో! మా యజమానులు నడిస్తూ నండేస్తుండగా—ఎక్కడనుంచో దొంగలు వచ్చి, వారు ఒడ్డున పెట్టుకొన్న వస్త్రాలన్నీ ఎత్తుకొని పారిపోయారు. చెప్పకుంటే నీగు—మా యజమాని వస్త్రహీనంగా ఉన్నాడు" అని మనవిచేసింది. మహారాజువారు తమ అనుచరులను పిల్చి, తక్షణం నుంచి ఉడుపులు, తాము ధరించుటకు అర్హమైనవాటిని తీసుకొని రమ్మని ఆజ్ఞాపించారు.

రాకులు వాయువేగమునో వేగాలతో కోటలోకి దొడుతీసి మహారాజుగారు ధరించవలసిన నూతన వస్త్రాలు, అభరణాలూ, అవి, తెచ్చి అందిచ్చారు. "మరువాడప్రభువు" వారు అవన్నీ చక్కగా ధరించారు. ముస్తాబై నవమనస్సుధులూగ తయారైన యజమాని మురూపసదౌరవాదులకు పీఠిచెంది రాజకుమారి అతడిని మోపించింది.

మహారాజువారు తమ బండి ఎక్కి తమతోకూడా విహారానికి వేంచేయమని మరువాడప్రభువు వారిని ఎంతోమర్యాదచేసి ఆహ్వానించారు. తాను చేసిన ఎత్తులన్నీ చేసి సరిగా కొనసాగుతున్నందుకు చీలి చాలా సంతోషించింది.

మహారాజువారు తమ కుమార్తె సంతోషం కోసం గుర్రపుబండిలో కూర్చొని మరికొంత శత్రు విహారం చేదామని సంకల్పించారు. అది గ్రహించింది చీలి; చెంసుచెంసుమని గంతులు వేసుకుంటూ ముందుకు వెళ్లింది.

అక్కడ బీటిలో పచ్చగడికొని, కూలీలు మోపులు కడుతున్నారు. పీఠి నిర్భయంగా వాళ్ళ దగ్గరకు వెళ్ళి "ఏమిటోయో! అబ్బాయిలూ! గుర్రంబగ్గి ఎక్కి మహారాజుగారూ, వారి అమ్మాయిగారూ ఇలా పీకారు వస్తున్నారు. వారు మిమ్మల్ని అడుగుతారు. ఈ పచ్చికబీడు ఎవరిదని మీరు మరువాడరాజువారిది అని జవాబు చెప్పాలి. తెలియదు అనకూడదు. మరువాడ మరువాడ రాజువారిది అని చెప్పకపోతే—మీడిక్క చీల్చేస్తాను. పసపకాయ పప్పు కూర వండించేస్తాను. జాగ్రత్త" అని హెచ్చరించింది.

"అలాగే అంటాం. మాకేంబోయింది" అన్నారు వాళ్లు.

బండి పచ్చికబీటిపక్కకు రాగానే మహారాజువారు బండి ఆపించి కూలీలనుపిల్చి ఈ బీడు ఎవరిది? అని అడిగారు.

"మరువాడ రాజువారిదండీ, మహాప్రభో!" అన్నారు కూలీలు మహారాజుకి దండాలు పెడుతూ.

"మీరాజ్యం చాలా బాగుండండి! చక్కగా, పచ్చగా, పసంధుగా ఉంది" అని మహారాజువారు తమతో వస్తున్న చిన్నవాడితో ప్రశంసాపూర్వకంగా నెలవిచ్చారు.

"చిత్రం! మహాప్రభో! అది మాపెద్దలు సంపాదించారు. అంటే వీరివారిపూర్వులు మాపూర్వులకు ఏనాడో అనుగ్రహించారు వారి కొర్యధైర్యాలకు మెచ్చి. అందుకల్ల మాకు పదిలక్షల రాబడి వస్తుంది."

"అలానా?" అని మహారాజువారు సంగోష మాచకంగా తలచిపారు.

అమ్మాయికి చెయ్యదలచిన సంబంధం క్రిమంతకుటుంబం; సత్సంప్రదాయకులు; అని మహారాజువారు మరిసిపోతున్నారు.

ఈలోపుగా చీలి ఊరుకోలేదు. విడవకుండా సన్నాహాలు సాగిస్తున్నది. రాజుగారి బగ్గీముందు వాయువేగంతో చెంసుచెంసున గంతులు వేసుకుంటూ వెళుతున్నది. ఒకచోట భూమి చక్కగాపండింది. కూలీలు పెరు కొస్తున్నారు, సాధికారంగా వాళ్ళదగ్గరకు వెళ్ళి చీలి, "ఏమిటోయో! అబ్బాయిలూ! మన మహారాజుగారూ, వారి అమ్మాయీ—వారంతా వస్తున్నారు. వారు మిమ్మల్ని అడుగుతారు ఈచాలాలు ఎవరివని. మహాప్రభో! మరువాడ రాజువారి చాలాలివి అని చెప్పండి. అలా చెప్పక పోయారంటే—మిమ్మల్ని ఎరకని వస్తును. ప్రాణాలు తీయించి పసపకాయపప్పుకూర వండించేస్తాను. జాగ్రత్త!" అని హెచ్చరించింది. "అలాగే చెబుతాం, మాకేం బోయింది" అన్నారు కొంతకూలీలు.

మరి కొస్తేపటికి మహారాజువారు అక్కడికి వచ్చారు. ఆరపండిన చేమచూసి, ముచ్చటపడి, "ఎవరిదీపంటచేసు?" అని అడిగారు.

"మహాప్రభో! మరువాడ మహారాజుగారిదండీ!" అన్నారు కూలీలు.

"మరువాడవారి గడ్డిబీళ్ళేకాకుండా పంట చేలుకూడా పసంధుగా ఉన్నవి" అని మహారాజువారు సంతోషించి తృప్తిపడ్డారు.

చీలి ముందుచెప్పి జాగ్రత్తగా ఉంచినందున, దారిపొడుగునా మహారాజువారు ఎవరినడిగినా, మరువాడ మహారాజుపేరు మారుమోసుతున్నది. అది వింటున్న కొద్దీ అసలు మహారాజుకి ఆశ్చర్యమూ, సంతోషమూ కలుగుతూవచ్చినవి.

"బహువిక్రీర్థంగల సామంతరాజ్యం

మీది!" అని ఆనందిస్తున్నారు మహారాజువారు.

"మాపెద్దల పుణ్యం; మీపెద్దల అనుగ్రహం" అంటున్నారు. మహారాజువారి కోబోయే జామాత!

అలా వెళ్ళి వెళ్ళి, చీలి—చివరకు ఒక పాత కోట సమీపించింది. ఆ కోట అదికాలంలో ఒక గొప్ప క్రి మంతుడిది. అయితే, కోటలో మాయలమారీచు దొకడు ప్రవేశించాడు! వాడు మంత్రసిద్ధుడు; కామరూపి; అవ్వసిద్ధులూ వాడి గుప్పిటిలో వున్నవి. పీఠికి ఆ సంగతి బాగా తెలుసు. ఆ విద్యలు చేతులో వుండడంకల్ల, ఆ మాయలవాడు, కోట అసలు యజమానులనూ, ఆ వంశంలో వుటిన పసివిడబాలాదినీ ఒక్క ప్రాణానా మిగలకుండా కడతేర్చేసి, సమస్తమైన సైపానులతో కోట ఆక్రమించుకొని తానే యజమానై, యధేచ్ఛగా వీలుతున్నాడు. ఆతేళ్ళ సాయంత్రం కొందరు మిత్రుల్ని విందుకుపిల్చి, అందుకు తగ్గ ఏర్పాట్లు చేయిస్తున్నాడు.

ఆ సమయంలో దర్గాగా కోటలో ప్రవేశించింది, పీఠి. మంత్రసిద్ధుణ్ణి చూటలలోకి దించింది.

"తమరు సప్తకోటి మహామంత్రాధికారినీ, అవ్వసిద్ధులూ—నవనిధులూ తమవంశంలో ఉన్నవనీ, లోకులు చెప్పకుంటారు. కామరూపి సిద్ధులు కూడానట! కామా? కొరెన తక్షణం తమరు సింహం, పెద్దపులి, అడవిపండి, వరకు, ఏజంతువు అంటే జంతువు కాగలరని కూడా అన్నారు."

"అ—అక్కలు మాకు ఉన్నై. కావలి సీ సింహంగా మారినస్తాను; చూస్తూఉండు," అని సింహంరూపం ధరించి వచ్చాడు.

సింహాన్ని చూడగానే పీఠికి భయం వేసింది. కాని ఆ భయం పైకి కనపర్చకుండా, ఏదీ ఇప్పుడు ఒక చిన్న ఎలకగా మారండి నిజకీ చూదాం" అన్నది.

మాయలవాడు ఎలకగా మారెడు. చటుక్కున ఎలకనునోట కరచుకొని ఇట్టేచంపేసింది. చీలి!

మంత్రసిద్ధుడి కోట యావత్తూ—అందులోగల సమస్తవస్తువులతో—మన గడుసు పిల్లివశం అయినది.

అప్పటికి మహారాజువారి బగ్గీ—మంత్రగాడి కోటచుట్టూవున్న అగడ్తమీది వంతెనదాటింది. ఈకోట యెవరిదో యేమిటో చూదాం అని సింహద్వారంవద్దకి వారు వచ్చారు. వారికి సవినయంగా నమస్కారం చేసి "స్వాగతం! దయచెయ్యండి! మహాప్రభో! మరువాడ రాజువారి కోటలోకి!" అంటూ కోటలోకి దారిదీసింది పీఠి.

"మరువాడ జనుందారుగారు" రాజకుమారికకు చెయ్యి ఊయిచ్చి, బగ్గీలోంచి

మూల జాలం

దింపించి, మేడపట్టు యెక్కించారు. అక్కడ పెద్ద హాలు ఉన్నది. అతడు అక్కడ ఆ హాలులో భరద్వాజ విందువంటి గొప్ప విందు జరిపించడానికి - మంత్రసిద్ధుడు అంతా సిద్ధంగా అమర్చివుంచి ఎలకయాపు పొంది. పిల్లికి ఆహారమై ప్రాణములు గోల్పోయాడు. ఎవరినీ ఒక్క చెబ్బయినా కొట్టనక్కరలేకుండా, అవలీలగా, సునాయాసంగా - కొలమన 'మరువాడ జనించారు' గారీ వశమైపోయింది.

కాబోయే అల్లుడిగారి బీటిభూములూ - పంటభూములూ - సమస్త సౌకర్యాలతో ముద్దులు మూటగట్టే కొలూ - ఇవన్నీ చూచుకొని - ప్రహ్వనందభరితులై మహారాజుగారు తమ కుమారులైన మరువాడ మహారాజుగారికిచ్చి, సమస్త వేడుకలతో చక్కగా పెళ్ళిచేశారు. భర్త సౌందర్యమూ, వారికొట దర్బా, మెరక పల్లంభూముల సౌరమూ చూచుకొని మురిసిపోయినది పెళ్ళి కూతురు!

పూటకు గతిలేని బక్కవానికి ధైర్యం చెప్పి, వానిని ఆస్తిపరునిచేసి, మహారాజు వారి బాహుతిగా చేయగలిగిన పిల్లి తెలివి తేటలూ, యక్షి, సమయస్ఫూర్తి చక్కగా వినియోగించగలిగింది. కార్యంకష్ట సాధ్యంగా కనబడినా - అంతటితో అధైర్య పడి - మాకేమి దారి? అని కాళ్ళు పారబాచుకొని ఏడుస్తూ కూచోక - బుద్ధి ఉపయోగించి పనులు సాధించుకుంటూవస్తే - సాధించలేనిదేమీ ఉండదు. "ఉద్ధరకే దాతృనాత్మానం - ఎవరిని వాకే ఉద్ధరించుకోవాలి" అని కదా గీత ఉపదేశం! ★

నెత్తురు చిమ్మే కళ్ళు

(44-వ పేజీ తరువాయి)

'అగు! పిల్లి-ఒక్క-మాట-ఎక్కడకు వెడుతున్నావు?' అనడిగింది కుక్క.

'ఈ రోడ్డు ఎక్కడకు తీసుకు పోతుందోనని వెడుతున్నాను. నేను వయసులో వున్నప్పుడు, నాయజ మాని యింటవుండి ఎలుకలను పట్టుకుంటావుండేదానిని. తీరా ఇప్పుడు వార్ధక్యం వచ్చాక, ఓపిక పూర్తిగా నశించింది. బలం తరిగిపోయింది. అందుకని యజమాని కూడు పడ

వేయడంకూడా ఆపేసి తన్ని తగిలే శాడు. దిక్కుమాలినదానై ఇట్లా ప్రపంచంలో పడ్డాను.'

కుక్క ఇలా అంది:

'అయితే, నాదగ్గరనా రా. పిల్లి అన్నా, నేను నీకు మస్తుగా భోజనం పెడతాను.' కుక్కకూడా తనను తోడేలు చేసినవిధంగానే, ఈ పిల్లిని చేదామని తీర్మానించుకుంది.

కుక్క పిల్లి కలిసి ప్రయాణం సాగించాయి. దారిలో గొట్టెలమంద కనిపించింది. 'పిల్లి వెళ్ళి అవేమిటో చూచిరా.' పిల్లి పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి తిరిగి వచ్చింది. 'గొట్టెల మంద!'

'వాటినిగ కోసిరి! వాటిని తింటే నోటినిండా ఉన్నే గాని కడుపులో కేమీ పోదు. పద ముందుకు పోదాం.'

ఇంకా స్తూరం నడిచారు; దూరాన బాతుల గుంపు అగుపించింది.

'పరుగెత్తుకు వెళ్ళి అవేమిటో చూచిరా పిల్లి.'

పిల్లి వెళ్ళివచ్చి 'బాతులు' అని చెప్పింది.

'ఫీ-వాటిపేరు చెబితేనేడోకు!' అంది కుక్క.

ఇద్దరూ ఇంకా ముందుకు నడిచారు. కొంతదూరం పోయాక గడ్డి మేస్తున్న గుఱ్ఱం కనిపించింది.

'అదేమిటో చూచిరా పిల్లి.'

పిల్లి పరుగున తిరిగివచ్చింది. 'అది గుఱ్ఱం.'

'నరే! పద-దాన్ని చంపి మనం కడుపారా తిందాం!'

కుక్క నేలను గీకిది; పళ్ళు బిగించింది; కాద్రస్వరూపం తెచ్చుకుందుకు ప్రయత్నించింది. పిల్లితో

అంది: 'నా తోక కదులుతోందా- చూచి చెప్ప.''

'లేదు. కదలడంలేదు' అంది పిల్లి.

కుక్క యింకా పట్టుదలగా నేల గీకింది; కోపంగా కనిపించడానికి ప్రయత్నిస్తో అంది: 'ఇప్పుడయినా నాతోక కదలటంలేదా! బాగా చూచి చెప్ప, అవునని చెప్ప.'

పిల్లి మళ్ళీ చూచింది.

'అ! యిప్పుడు కొద్దిగా కదుల్తోంది.'

'అ! బాగాచూడు. మనిద్దరం యీ గుఱ్ఱాన్ని మజాచేద్దాం' అంటూ కుక్క యింకా ఖాటుగా నేల గీకసాగింది.

'నాకళ్ళుచూడు. నెత్తురు చిమ్ముతున్నాయి కదూ?' అంది కాసేపాగి.

'లేదు.' అంది పిల్లి.

'అబద్ధం! సరిగ్గాచూచి అవునని చెప్ప-'

'నరే! నీయిష్టప్రకారమే అని నెత్తురు చిమ్ముతున్నా యంటాను. మధ్య నాసామ్మేం పోయింది' అంది పిల్లి.

తరువాత కుక్క మరింత భీకరంగా తయారయి, అమాంతం గుఱ్ఱంమీదకు లంఘించింది. కాని గుఱ్ఱం తన వెనక కాళ్ళతో కుక్కను ఒక్క తన్ను తన్నింది. చెబ్బతో కుక్కునేలమీదకు ఒరిగింది. దాని కనుగుడ్లు ముందుకు పొడుచుకు వచ్చాయి. పిల్లి పరుగెత్తుకు వెళ్ళి దగ్గరిగా చూచింది: 'అన్నా! యిప్పుడు నిజంగా నీకళ్ళు నెత్తురు చిమ్ముతున్నాయి' అంది. ★

సినిమా

సినిమా సిబ్బందికి సదుపాయాలు

భారతీయ చలనచిత్ర పరిశ్రమలో సాగుతున్న 25 కోట్ల రూపాయల వ్యాపారం నడుస్తోంది. యంత్ర అరబ్బి స్టుడియోలు వ్యాపారం అక్కడ వాదాపు మూడువందల చిత్రాలు తయారవుతున్నాయి. వాటిని ప్రదర్శించడానికి 3500 సినిమాలు ఉన్నాయి. ఇంతటి ఈపర్శిమలో లక్ష మందిజనం పనిచేస్తున్నారు. వీరు సటీనట్లుల వలెకాక, శీతభిక్షాపై, చిత్రనిర్మాణ ప్రదర్శనాధికారుల కార్యకలాపాలు నిర్వహించే ఉద్యోగులు. ఈనాటిది పెద్దపర్శిమలో ఒకటి కాబట్టి, స్థిరపడినది కాబట్టి, ఇందులోని పనివారి మంచిచెడ్డలు, కష్టసుఖాలు పరిశీలించి కట్టుదిట్టాలు చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

ఈ ఉద్యోగులందరికీ ప్రావిడెంట్ ఫండ్ సదుపాయం కలిగించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచించి అందులో సాధక బాధకాలు పరిశీలిస్తున్నది.

ఈ విషయాన్ని భారత ప్రభుత్వ కార్యకలాపాల ఫిలిం సెక్షన్ ఛీఫ్ కార్యదర్శి శ్రీ వారిపాద చటర్జీ తెలియచేశారు.

శ్రీ చటర్జీ యే మొదటివారంలో ఢిల్లీ వెళ్లి కార్యకలాప అధికారులతో ఈ విషయాలను మాట్లాడారు.

ఈపర్శిమలో చిత్రనిర్మాతలను, తదితర ప్యాపారస్టులను తుష్కలంగా ఉంచాలి కనున్నాయని కొగా సటీనట్లు తమ ప్రతిభ, ప్రతిష్టలను బట్టి దిట్ట సంపాదించుకొని జాగ్రత్తపడుతున్నారు. అటు ప్రభుత్వానికి శాలీనా చలనచిత్రాలపేరిట క్లెయిమ్లు దూపాలిలవరకూ పన్నులు కనుక అవుతున్నాయి.

ఎటోర్నీ, తుష్కలమైన రొబడిమాట అలాఉండగా, కనీస సదుపాయాలకుడా లేకుండా అవస్థపడుతున్నది ఈపనివారే అని చటర్జీ విశేషముతో మాట్లాడుతూ అన్నాడు. విశేషములలో కనీసం సాగుగోకుంతు వాటాని ఈ ఉద్యోగుల, కార్యకలాప శ్రమకుగోసం కట్టించి ప్రావిడెంట్ నిధి సదుపాయం ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన అన్నాడు.

స్టుడియోలలో సిబ్బంది అనేపర్శి 'లెట్' బాయ్' దగ్గరనుండి, పెట్స్ నిర్మించేకాళు పనివారు, లెట్ బాటర్ పనివారు, ఛాయా గ్రహణ, కెబుగ్రహణకాళుల పనివారు, వాటిలో పేర్కొనబడిన వారు, స్టూడియో, నిర్వహణ కార్యక్రమాలు చూడే సుమాస్తాలూ, తదితర ఉద్యోగులు మొదలైన

వారందరూ ఉన్నారు. ప్రావిడెంట్ నిధి ఏర్పాటు చేసినపుడు ఉద్యోగ నియామకం తరువాతి నుండి ఖాయం చేయడానికి యజమానులు తీసుకోతగు వ్యవధి మొదలైనవి నిర్ధారణ చేయడం జరుగుతుంది. వాటితో

(55-వ పేజీ చూడండి)

నాధనావారి "నంకల్వం" లో ఎఫ్. టి. రామాకావు, రాజనూలో వన.

★ "అభిమాన" ★

ప్రింస్సాన్ వారి చిత్ర చిత్రం "అభిమాన" మద్రాసు ప్రాంతంలో మే 31 న విడుదల అయింది. మహావీర చర్మక త్యాగ తయారైన ఈ చిత్రంలో ఆమె, శేఖర్ చాండ్ ఉస్మానీ, మహమూద్ అనే చిత్ర నటుడు, యాకూబ్ ప్రభువులు పాల్గొన్నారు. సంగీత దర్శకుడు అనిల్ బిశ్వాస్ కథ: ఇద్దరమ్మాయిలు బి.ఎ. పట్టా పుచ్చుకున్నారు. ఒకమ్మాయి పట్టాతోపాటు, బోలెడు టెక్కు, స్త్రీస్వారంత్రింగులించిన సమకాలిక దురభిప్రాయాలకూడా సంపాదించుకుంది. రెండో అమ్మాయికి విద్య యొనగను వినయంబు. ఇద్దరికీ వాళ్ళనాన్న పెళ్ళిళ్ళు చేశాడు. ఇద్దరిలోను బంగారుబిల్లికి దొరికిన భర్త "నైట్ క్లబ్ వాలా" జాతీయుడు. ఆలాగే పెంకెఘటం అయిన రెండోపిల్ల మొగుడు బంగారు తెండ్రి. అందుకని దాంపత్యాలు పొసగువు. దానికితోడు మిసర్ క్లబ్ వాలా, మరదలును పెనదారిన పిల్ల ప్రయత్నిస్తాడు. చివరికి అతగాడి భార్య, ఆత్మిగారి ప్రాత్యాహంతో యుక్తి పన్ని, భర్తకి తనమీద అపహాసాలనే పరిస్థితి కల్పిస్తుంది. ఏకాదశిలో నైసా నటులరి జీవితాలు ద్వంద్వం కౌగల విధంగా కథ చెబుతుంది. ఆక్షణం, వచ్చేలోగా దర్శకుడు అపొహలు సరసి, చెడ్డవాళ్ళచేత తీమాపణ చెప్పించి, చెంపలేయించి కథనుముగించాడు.

గీతి: భారతీయ సంగీత భర్తతోడి జీవితం...
 బి. పి. ప్యాపెనా సరే.

గీతి: సాంఘిక ప్రయోజనం, చెప్పకలసిన అవదరం, ఉన్న ఈ సంగతిని దర్శకుడు తెరమీద చెప్పినవిధం వదలూడువేల అడుగుల పొడుగ్గా ఉంది. చారిలో, బాగులేని పాటలు, (మూడే) దాటడం కష్టమని పించే నృత్యాలూ ఉన్నాయి. ఉన్న వాటిలో జానపదం ఢక్కలో ఉన్న పాట ఒకటి బాగుంది అందుకు పరిహారంగా ఆ పాటను చిత్రించిన విధం, వికారంగా ఉంది. ముఖ్యమైన రెండు జంటల కథలకూ మధ్యే మార్గంగా మరో పాతకాలపు భార్య భర్తల కథనుమాడా జోడించడంతో కొంత భాగం చక్కని మారంతల సాంఘిక నాటకంలా తయారైంది. ఉత్తిరార్థంలో కథ మటుకు రక్తికట్టి చక్కగా నడచింది. చిన్న చిన్న ఫన్స్ కేళాలు కొన్నిటిని దర్శకుడు మనోహరంగా చిత్రించాడు.

ఈ చిత్రానికి నటన ప్రధానాకర్షణ.

బంగారు బిల్లిగా చాండ్ ఉస్మానీ, ఆమె భర్తగా మహమూద్, పెంకిపిల్లగా ఆమె, ఆమె ప్రాణేశ్వరుడుగా శేఖర్, పెళ్ళిళ్ళు చేరయ్య (కమిషనరేడు) గా యాకూబ్

మంచి నటన ప్రదర్శించారు. యాకూబ్ ఇందులో, నిస్వార్థ సేవా పరాయణుడుగా నటించాడు. అతని నూత్రం ఒకటే. "కర్థలా; హోర్థలా." (నువ్వు మంచి పని చేయి; నీకు మేలు ఉరారు.)

ఈ చిత్రనిర్మాతలు కొంచెం మారం ఆలోచించి ఈ చిత్రాన్ని కొంచెం సర్ది, ఇంకొంచెం దిద్ది, కొద్దిగా పొటిచేస్తే ఈ చిత్రం మరింత ఉభయతారకంగా ఉండేది. కర్థలా; హోర్థలా.

శిర్వాణీవారి "అక్కచెల్లెమ్మ" చిత్రంలో అమర్ నాథ్, కృష్ణకుమారి.

శ్రీ విక్రమ్ వారి 'బండి' చిత్రంలో కిమర్, బేబీ నందా.

సినిమావార్తలు

ప్రజావారి కొత్త హాస్యచిత్రం "వరుకు కోవారి" నిర్మాణం పూర్తి అయింది. రెండు భాషలలో తయారైన ఈ చిత్రం తమిళ ప్రతిని "మన్మథన్ తేనె" పేరిట ఈనెం 17 న తమిళనాడులో విడుదల చేస్తున్నారు. తెలుగుచిత్రం జూన్ మొదటివారం వరకు విడుదలకొదని తెలుస్తున్నది.

పి. రామకృష్ణ దర్శకత్వం తయారైన ఈ చిత్రంలో భానుమతి, ప్రమీల, రాగిణి అమర్ నాథ్, జగ్గయ్య, రామప్ప పంతులు మొదలగువారు పాల్గొన్నారు. రివల్యూ (ఆమె రికా) విక్రమ్ వారి "ఫ్యాబ్యులస్ నెస్సి రీటా" ఆధారంగా రూపొందిన ఈ చిత్రానికి మాటలూ పాటలూ రావూరి సత్యనారాయణ వ్రాశారు. సంగీత దర్శకుడు బి. రామ నాథన్. నృత్యాలు చెంపటి సత్యం. ఛాయాగ్రహణ దర్శకుడు వెంకటే.

"వద్దంటే పెళ్లి"

విజ్ఞాన ప్రాజెక్ట్స్ వారి "వద్దంటే పెళ్లి" చిత్రం నిర్మాణం పూర్తి అవుతున్నది. పిరు మొన్న వాహినీలో విడుదలయి రికార్డు చేశారు. రాజన్, నాగేంద్రన్ సంగీతం

సమకూర్చారు. రచన బి. కె. మూర్తి, రామ చంద్.

ఈ చిత్రంలో కృష్ణమూర్తి, గిరిజ, రమా దేవి, చలం, అమర్ నాథ్, రమణారాజు పి. ఎస్. ఆర్., పేకటి, బాలకృష్ణ నటించున్నారు. దర్శకుడు విలాపార్య.

"జయభేరి"

కారవా ప్రాజెక్ట్స్ వారి తొలి కొనుక్ "జయభేరి", పి. పుల్లయ్య దర్శకత్వం కేవల స్టూడియోలో తయారవుతోంది. ఈ

చిత్రాన్ని తమిళంలో కూడా నిర్మిస్తున్నారు. అంజలి, నాగేశ్వరరావు, కలంగి, నాగయ్య, సుమన్, రమణారాజు, చదలవాడ కుటుంబరావు మొదలగువారు నటించున్నారు.

మాటలు ఆరేయి, పాటలు మలాడి రామ కృష్ణకృష్ణ, కొసరాజు వ్రాస్తున్నారు. సంగీతం పెంచాల్ నాగేశ్వరరావు సమకూర్చుతున్నారు. ఛాయాగ్రహణ దర్శకుడు పి. ఎల్. రాయ్. కళాదర్శకులు కృష్ణారావు, సుబ్బారావు.

"చిదంబర రహస్యం"

పి. పుల్లయ్య దర్శకత్వం నిర్మించబడుతున్న మరో చిత్రం సాహితీ "అమర సంక్షేపం", "వెంకీ పెల్లం" ప్రాజెక్ట్స్ వారి "చిదంబర రహస్యం". అంజలి, రామా రావు, రంగారావు, కలంగి ప్రభువులు పాల్గొంటున్నారు.

"అప్పచేసి పప్పుకూడు"

విజయవారి కొత్త చిత్రం "అప్పచేసి పప్పుకూడు" అప్పజే రెండు రోజు తయారైంది. ఇందులో ఎస్. వి. రంగారావు మల్లీ, "పెరి చేసి కూడు" "విష్ణు మ్యూ" చిత్రాలను మించాడనిపించేటంతటి సుందర భూమికను నిర్వహిస్తున్నాడు. నాయకీ నాయకులు నానిత్రీ, రామారావు. దర్శకుడు ఎల్. వి. ప్రసాద్. సంగీతదర్శకుడు సామిరీ రాజేశ్వరరావు. కథా, రచనా సహకృతులు, చిత్రసాహితీ.

దర్శకుడు ప్రసాద్ మొన్న పదివ రేదీప బొంబాయినుండి వచ్చారు. ఈ నెలలో వరకూ ఇక్కడి పని కొనసాగించి, తిరిగి బొంబాయి వెళ్లారు.

శతదినోత్సవాలు జరుపుకున్న "ఇల పేలుపు" చిత్రాన్ని ప్రసాద్ హిందీలో "కారడ" పేరిట పునర్నిర్మిస్తున్న విషయం పాఠకులకు విదితమే. అందులో రాజ్ కపూర్, మీనాకుమారి తొలిసారిగా కలసి నటించున్నారు. సంగీత దర్శకుడు సి. రామచంద్ర.

14, రైల్వే బార్డర్ రోడ్,

మదరాసు-17.

కినీమా
KINEEMA

ఎడిటర్ :

మధుసూర్తి

జూన్ సంచిక సర్వీస్ సుందరంగా రెండు త్రివర్ణ చిత్రాలతో తయారౌతున్నది. వెంకీ నయా ప్రేమలు. మే 28 న విడుదలవుతుంది. విజెంట్లు వెంటనే 25% కమిషన్ తగ్గించుకుని అర్హుల పంపండి.

ప్రేమా గాయకుల పరిశీలన

స్వయంప్రభ, దాంపత్యం చిత్రాల సంగీతదర్శకుడు శ్రీ శివమణి నాయకు ఆధ్వర్యం, ప్రేమా గాయకులు కొంగుడు యువతీయువకుల సంగీతకృతి పరిశీలన మే 15 న తేదీన మదరాసులోనూ, జూన్ నెలారంభంలో విజయవాడలోనూ జరుగుతుంది. "కినీమా"కు యువతీయువకులు దరఖాస్తుపంపాలి. దుసుము తెను. సంగీతకృతి కలవారికే ప్రత్యేకం. అభ్యర్థులు ఏకేంద్రానికీరావాలో "కినీమా" ఎడిటరునుండుగా తెలియజేస్తారు.

[ఒకటి నకిలీ]

66

ప్రభుత్వమైనది అని చెప్పవలసిపోతూ చిత్రం ఇది అన్నాడొక చలనచిత్రకారుడు "మహాభారత" అనే హిందీ చిత్రం చూచి.

ఆ చిత్రం చూచినవారికి, ఈ మాట విచిత్రంగా, ఏమంత పెద్ద అతిశయోక్తిగా కనిపించదు. బొంబాయి నుండి కూడా అప్పుడప్పుడు మంచి చిత్రాలు వస్తాయన్న లోకోక్తి నిజమేననిపిస్తుంది. ఇంతకుముందు ఈ పద్ధతిలో ఈ కల్పితో మలచిన చిత్రాలు రాలేదు కాబట్టి "అపూర్వం" అని కూడా అనిపిస్తుంది.

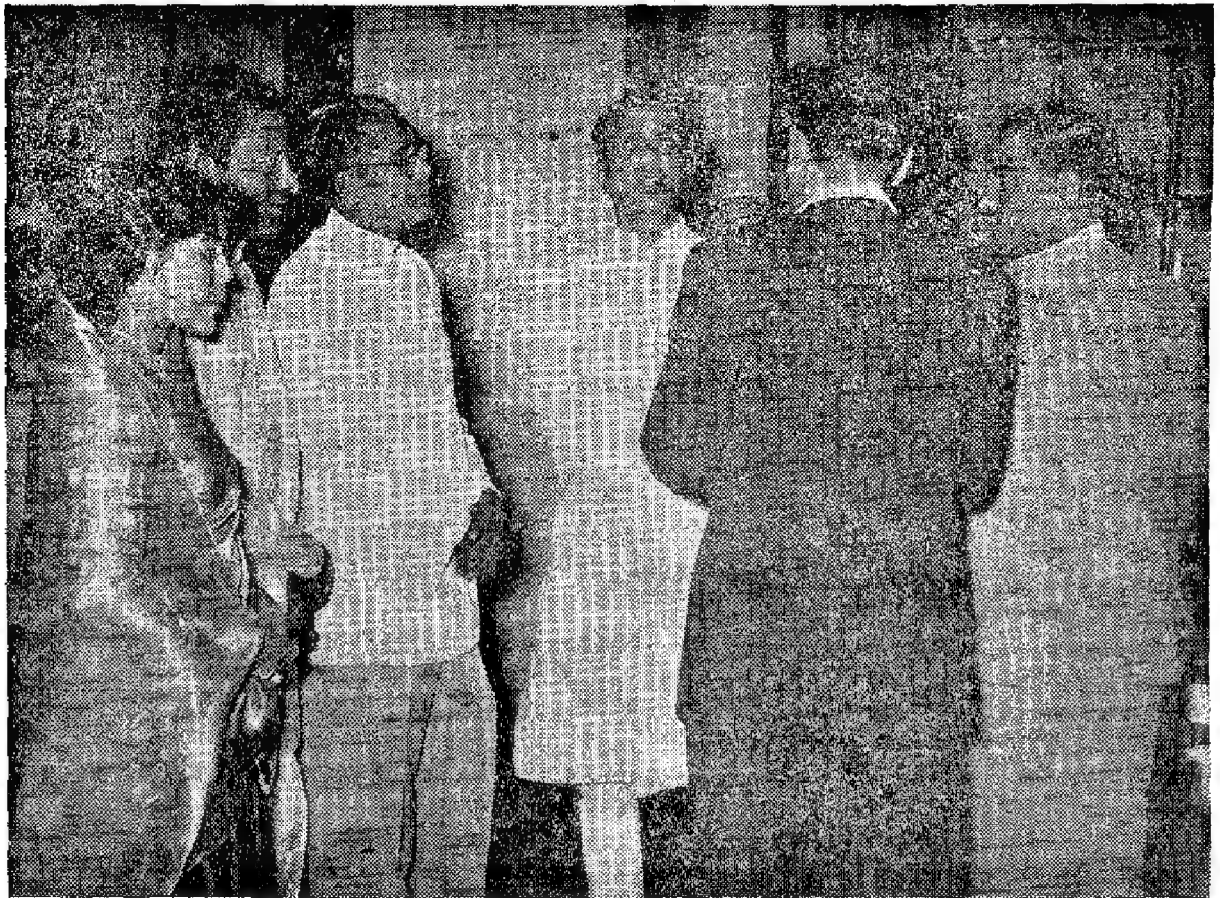
మతాల్లనంటి మూడుకథలను ఇందులో మెచ్చుతగ్గ చాకచక్యంలోకి రివాజు. ఎటొచ్చి మూడోది నకిలీ ముత్యం. అది చక్కన ఉండడంవల్లనే మిగతా రెండింటి విలువ మరింత కొట్టొచ్చినట్లు కనబడింది. ఆ కథలలోని సౌందర్యం అక్షరాలా మనోహరంగా భాసించింది. దర్శక నిర్మాత (ఫీలింగ్స్) హృదీకేత ముఖ్య అంశమైన ఆ కథలు రెండింటినీ (మొదటి రెండూ). అంత మనోహరంగా చలనచిత్రకళకి చెప్పకోతగ్గ అర్థనిర్వచనం. అనిపించేంత చక్కగా, రూపొందించారు అంత మంచిపని చేసినందుకు "పాపపరీవార్యం" అన్నట్లుగా మూడోకథని (అజీప్రధాన

మైనది) వాటికి జోడించారనిపిస్తుంది. ఈ "ఘనత" దర్శకుడు భూర్తిగా స్వీకరించాలా అందులో పొల్లాన్న ప్రముఖనటుడికి భాగం ఇవ్వాలా అన్నది వాళ్లు లేల్చుకోవలసిన సమస్య.

మూడింటికి కథాస్థలం ఒకటే—ఒక చిన్న ఆరెగోంప. కథల కడలినుండి సుఖశీరాలకు వెళ్లి దారిన పోయే వారికది మజిలీ.

మూడవ విశ్వాసం అంటే అనవచ్చు. కాని కారణం ఏమైనా పుట్టేడు కథలలో ఆ యింటికి వచ్చిన వుంటుంటాయి ఇట్టే గట్టికి అనందంగా మనో యింటికి వెళ్ళాయి... కవి త్వపు పరిభాషలో చెప్పకోవాలంటే విరాళ భరిత హృదయాలలో ఆకాశోత్తి ఉదయించి దుఃఖలిమిరాన్ని పటాపంచలుచేసి వేస్తుంది. తీవ్రతం బాగుండన్న సంతోషం, బాగుంటుండన్న ఉత్సాహం, ఉండాలన్న ప్రగాఢ ఆశాభావం కలుగుతాయి. ఉన్నాడున వచ్చిన వాళ్ళు రూపమని నవ్వుతూ పేలు తూ వెళ్ళారు.

మొదటికథలో బంతిపూల రథమై

1957లో ఉత్తమ చిత్రాలకు మే 28న ఢిల్లీలో బహుమతి ప్రధానం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో రాష్ట్రపతి కళాకారుల అందరికీ చిండు చెకారు. కేంద్రసమాచార మంత్రి డా॥ బి. వి. కేస్కర్ తో ఇష్టానుగుష్టి నెరవేరుతున్న తెలుగు కళాకారులు: శ్రీమతి జానకి, శ్రీ సమృద్ధి వెంకటేశ్వరరావు, చలనచిత్ర పరిశ్రమ ప్రముఖుడు ఎ. రామయ్య; డా॥ కేస్కర్, ఆయన ఎదురుగా శ్రీ ఎస్. బాలచందర్ ('ఏదినిజం?' దర్శకుడు), నిర్మాత శ్రీ ఘంటసాల కృష్ణమూర్తి.

నిండుగా, కొంతవరకంగా ఉన్న అమ్మదూ, ఆమెకు మనసిచ్చి పుచ్చుకున్న ప్రాజెక్టునుకూ ఆ యింట అద్దెరు దినుతాడు. అతగాడు పుచ్చుకొనినట్లా పెళ్ళికి వాళ్ళ వాన్నూగారి అనుమతి ఒక్కటే. ఆయన పద్దాన పెళ్ళి మంజూరు చెయ్యడన్న కమ్యుకొడ్డి, ఈ అమ్మాయినే పెళ్ళాడా లన్న పట్టుదలకొడ్డి అతగాడు, ఎవరికీ చెప్పకుండా ఆమెను తీసుకుని బస్తీ వచ్చాడు. కిడెంచి మేలెంచాలని, ఆ అమ్మాయి ఒప్పుకో హితుణి తీసుకువచ్చి, బాజా భజంతిలు లేకపోయినా, అగ్ని సాక్షిగా, కాస్తాక్ర ముగా ఆమె మెడలో పుస్తెముతేసి ఆ దైవం తండ్రికొస్తాడు—ఇంక నైనా వచ్చి అతర్వ దించమని.

తండ్రి మండిపడి జవాబు రాయకుండా చక్కా వస్తాడు కుర్రాణ్ణి లాంగతీయ లన్న పట్టుదలతో. ఆయన భార్యకూడా వస్తుంది. కొడర్ని ఇంటికి తీసుకెళ్ళాలన్న సంకల్పం, అవిడహడా వస్తుంది. భార్యా భర్తలూ, భిన్న సంకల్పాలూ కలసి ఆ యింటికి వచ్చి తలుపులదీసేవే, ఆవృద్ధుల్ని ముద్దల్ని చేసేటంత తీయనిపాట వివరించు కుంది. (సంగీత దర్శకుడు సరీకొడరి ఆ పాట కట్టాడు. లతామంగేష్కర్ పాడింది) కొద్దినిమిషాల తరవాత గృహలక్ష్మి వచ్చి తలుపుతీసి ఎదురుగుండా ఉన్న పార్వతీ సరమేశ్వరుల్ని చూచి, ఇంటాయనా, ఆయన భార్యా పలకరించి అద్దె పుచ్చుకు వెళ్ళడానికి వచ్చారనుకుంటుంది. భర్త బజారు కెళ్ళాడని చెప్పి, లోపల కూర్చోపెట్టి మర్యాద చేస్తుంది. ఆ రోజునే తన గృహలక్ష్మిగా తన యింట వంట మొదలుపెట్టినందుకల్ల వచ్చిన అతిథులదర్శిని భోజనాని కుండేముం టుంది. కూకగారు మండిపడతాడుగాని, కలకంకి కంట కన్నీరొలకడం చూచి దలారి పోతాడు. ఇంకొకేపు అయ్యేసరికి, ఆమె విషయం వందనం, దూపురేఖా, తీరుతెన్ను చూసి సంతోషపడతాడు. ఆమె పెట్టిన కమ్మని వంటకాలు తిని సుమ్రెప్పోతాడు.

ఇంత మంచి కొడలు ఎంతి పుణ్యంచేసే దొరుకుతుందన్న భావంతో అతని మనసు నిండిపోతుంది.

ఇంకో నిమిషం తరవాత, సుపుత్రుడు బజారునించి వచ్చి, వంటింట్లో పాక్షాతు తరి దండ్రు లుండటం చూచి గుండె గుళ్ళెముని కొయ్యిచారితోతాడు.

అతన్ని చూడగానే తండ్రి గట్టిగా చివాల్తేస్తాడు. అయితే, అది, అంతకు ముందు ఆయన సంకల్పించిన ప్రకారం, కొడుకు ఈ పిల్లని పెళ్ళాడినందుకు కాదు;

ఇంతవక్కిని కొడర్ని, ఇంటికి చూ లక్ష్మిని తీసుకువచ్చి, ఇలాటి పాడు కొం

వివాదగాథ,
వింటే బాధ

వలో చాప గుడ్డా మంచం ముక్కా, లేకుండా, చెంబూ తిప్పేలా లేకుండా, నాకర్నూ చాకర్నూ లేకుండా ఇలాఉంచి కన్నపెడతావా గాడిదా అని కూక లేస్తాడు.

అంతా అవదంగా స్వగృహానికి వస్తారు. పెద్ద సంఘటనలూ, సంఘర్షణలూ, కృత్రిమ మైన పతాక సన్నివేశాలూ, నాటితోక సన్నివేశాలూలేని ఈకథని, మరపురాని మధుర ఘట్టమనిపించేతీస దర్శకుడు చిత్రించాడు. కొడలుగా సుచిత్రాసేన, కుమారుడుగా శేఖర్, అతనితలితండ్రులుగా గుర్నాఖోలే, నజీర్ హుసేన్, కథనూ, దాన్ని చిత్రించిన శిల్పానికీతగ్గ స్థాయిలో నటించారు.

రెండో కథలో పది కౌలాల పాటు జానకం ఉండే తరహా నిశిత విమర్శఉంది. అందరికీ తెలిసిన నిరుద్యోగ సమస్య స్వయా దాన్ని, అది చెప్పగల (ఇందులో చెప్ప లేదు.) వివాదగాథల దూపాన్ని రీలగా చూపించారు.

ఇందులో తండ్రిగా నజీర్ హుసేన్, కొడలుగా నిరూపారాయ్, చిన్న కుమారుడుగా కికోర్ కుమార్ నటించారు. కికోర్ కుమార్ నటన చాలామందికి 'అలి'గా కనిపిస్తుంది కాని, ఒక్కక్షణం ఆలోచిస్తే అలా అనిపించదు.

పై రెండు కథలలోనూ శిల్పంచూస్తే, కథకనక్రమ రీతి (ఆరిస్) హెచ్చిజ్ఞాపకం వస్తాడు.

చూడొ కథని చూశాకమటుకు, "లాన్ లీఫ్" ఆనే పేరిట నేను రాసిన కథకీ దీనికి పోలిక లేవు" అని చెబుతాడనిపిస్తుంది.

ఇందులో డిల్లీకుమార్, ఉమేశ్వర్, డెయిసీఇరానీ నటించారు.

అనిలు ఇది కథ కాదు; తెరల వెనకనించి, కిటికీ కటకటాల అవలంబించి దిగులుగా చూస్తూ డిల్లీకుమార్ ప్రదర్శించ ప్రయత్నించే 'చాళీ' వ్యథ.

మొదలమీద డిల్లీకుమార్, అతని నటన, చేపభావలూ, ఇది చిత్రించిన విధమూ, చూడగా మనకి బోధపడని ఉపాదేశమూ భారత కున్నాయి అనిపిస్తుంది. ఉంటే గింటే, కూడా ఉపాటలు మంచి వే కాని, మనవి కొదవికూడా అనిపిస్తుంది. కాగా ఈ చిత్రం పాడుగునా విలక్షణమైన వయొలిన్ సంగీతం వినిపిస్తుంది. సంగీతం, భాషా జాతిభేదాలకు అతీతమైతే కావచ్చుగాని, 'మన'కథ చెప్పకుంటున్న ప్రధమ ఇంగ్లీషులో భాగ పడడం, మరోభాషలో కొప్పడడం ఏమంత అఖండంగా రాణించదు. మన ఇంట్లో ఎలా ఉన్నా ధరచాలేదు కాని, కళ, పేరిట 'పర్లీమన' అలాటివనిచేస్తే అది ఘనత అనిపించుకొను.

ఇందులో భగ్గు ప్రేమికుడి హృదయాభిరాధని సంగీతంలో తట్టమా చేసిన సరీకొడరి, సంగీతం నాటేవన్నదగ్గరించి, (రాక అండ్ రోల్ మినహా) రకరకాల మట్టా ఎరువు పట్టుకోచ్చి, చాటిని పొందుస్తానీ రాగాల్లో మిళాయించేశాడు. ఎదటి మనిషి హృదయాన్ని కదలించవలసిన ఘట్టాలలో, ఆ హృదయానికి సన్నిహితమైన సంప్రదాయం సంగతి, తరతరాలుగా వంటబట్టిన దేశీయస్వరూప్యం సంగతి గుర్తించుకొని వ్యవహరిస్తే లక్ష్యం సిద్ధిస్తుంది. లేకపోతే, ఆశించిన ఫలితం లభించడానికి బదులు, ప్రయత్నించునాట్రు క్షణంలో పగలలో హాస్యాస్పదం అయిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

దీనికి పోడు డిల్లీకుమార్, విలక్షణమైన తరహాలో ప్రవేశించడం, ఎవరో తనకి అన్యాయం చేశారన్నట్టు (కథ ప్రకారం అతనే నాయకి అన్యాయం చేశాడు) లోకాన్ని ఒక తరహాలో చూడడం, కటకటాల వెనకనించి తప్ప కనబడకపోవడం,

ప్రదేశమునకు

చక్కని

శివమయితే..

పైదెంటు

విజయలక్ష్మి

హర్ ఆయల్

RATHOD TRADING CO. MADRAS

కాలేట్ క్లోరోఫిల్ చిగుళ్లను గట్టిపరుస్తుందని వైద్యపరీక్షలో రుజువైంది!

చిగుళ్లను
బలపరుస్తుంది!

దుర్గంధాన్ని
వెంటనే గట్టిగా
నిర్మూలిస్తుంది!

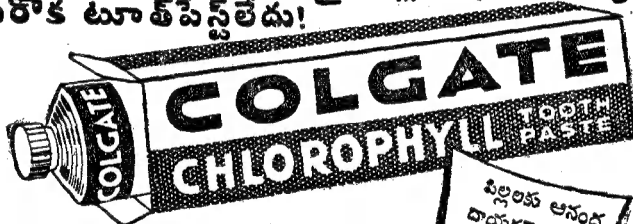
దంతక్షయాన్ని
నివారిస్తుంది!

కాలేట్ క్లోరోఫిల్ టూత్ పేస్ట్ తో రోజూ పళ్లను క్రమంతప్పకుండా తోమకుంటే చిగుళ్లు గట్టిపడడానికి అవసరమైన జీవకణాలు పెరుగగలవు.

ఇతర మామూలు టూత్ పేస్ట్ ల కంటే కాలేట్ క్లోరోఫిల్ టూత్ పేస్ట్ దుర్గంధాన్ని గట్టిగా నిర్మూలించగలదని ఇటీవల అరిగిన పరీక్షలో రుజువైంది.

బుజించగానే కాలేట్ క్లోరోఫిల్ టూత్ పేస్ట్ తో పళ్లు తోమకుంటే పళ్లమెరుగును పొందించే అవ్వాలన్న తగిన, తద్వారా దంతక్షయాన్ని నివారించగలదు!

ఇంతకు మించిన చేతనమైన క్లోరోఫిల్ కలిగివున్న మరొక టూత్ పేస్ట్ లేదు!

ఇప్పుడు! అదాయకరమైన పెద్దనైజులో దొరుకుతుంది

పిల్లలకు ఆనంద దాయకమైన దాని పెప్పర్ మింట్ రుచి, వాసన వారికి బాగా నచ్చుతుంది.

మూడు ముత్యాలు

మాటలు అస్పష్టంగా తప్ప అనకపోవడం మొదలైనవన్నీ మానే "జేకేవార్" అర్బన్ టెల్స్" వీరుడు గడించాలన్న ఊహ ఉన్నట్లునిపిస్తుంది. (అది ఘనత అయినట్లు) ఈ ఏడుపు శిల్పానికి, బరువు మాటలు జోడించడంతో ఈ పద్ధతిలో అర్థం సామాన్యులకు బోధపడదనిపిస్తుంది.

"వా సైవికతను" పోషించాలన్న ప్రయత్నం దిలీప్ కుమార్ నటనలో ఆద్యంతం కనబడుతుంది.

చానికి పాసగని విధంగా, ధ్వనిగర్భితమైన సంభాషణలు—పుస్తకాల్లో రాసుకు వరువుకు నేవి—అతడు వర్ణిస్తాడే, ఆ నటనకూ ఈ భాషకూ పాసగక, ఫలితం కృత్రిమంగా తయారైంది.

"ముసాఫీర్" చిత్రంలోని ఈ మాడవ కథలో పక్షపాతంవల్ల కాళ్ళు పడిపోయిన ఒక చిన్న పిల్లవాడికి, ఆ కత్తి రావడం ముఖ్యంకేం.

ఈ చిత్రం ద్వారా ఇవ్వదలచిన సందేశాన్ని ఈ కథ ద్వారా నే దర్శకుడు బల్వాడా చేయ ప్రయత్నించారు:

కీటికి పక్కనున్న చెట్టుకి పువ్వులు పూయగానే, నడక వచ్చేస్తుంది అని దిలీప్ కుమార్ అపిల్లవాడిని నమ్మిస్తాడు. ఆ ప్రకారం ఓరోజు పొద్దున్నే అతడు తేచేసరికి చెట్టుకి పువ్వులుంటాయి. వెంటనే ఆ కుర్రవాడు తేచి నడిచేస్తాడు. (ఇది సినిమా సైకాలజిస్టుల చికిత్స).

దీనికి ఆధారం భూతం అయిన ఓ. హెన్రీ కథ "లాన్డర్లీఫ్"లో సంగతి ఇందుకు భిన్నమైనది. అందులో అమ్మాయి, పెరట్లో చెట్టునించి రోజూ రాలిపోయే ఆకులు చూస్తూ, అవన్నీ రాలిపోయేసరికి తన ప్రాణాలూ పోతాయన్న దురభిప్రాయంతో, పిచ్చి నమ్మకంతో దిగులు పడుతుంది. ఆ సంగతి తెలిసిన చిత్రకారుడు రాత్రిపూట చెట్టుపక్క గోడమీద ఆకు బొమ్మ చిత్రిస్తాడు. మర్నాడు ఉదయానికి చెట్టుమీది ఆకు రి ఆకు నిజంగా రాలి పోయినా, గదిలోంచి చూచిన అమ్మాయికి మటుకు గోడమీది బొమ్మ, ఆకురాలేదన్న అభిప్రాయం, తద్వారా ధైర్యం, ఆశాభావం కలిగిస్తుంది. ఆమె కోలుకుంటుంది.

నిజంగా అటువంటి ఏర్పాటు లేకపోతే ఆ అమ్మాయి ప్రాణాలు పోవడం ఖరారని ఆ కథను అర్థంచేసుకున్న వారెవరూ అనరు; కానిదాన్ని తిరగేసి, ఈ కథలో ప్రే విధంగా వాడుకున్న వారన్నారు. లేదా ఒకటే: ఆ ఊహ మంచిదైనా మనదికాదు; ఈ ఊహ "మనది" అయినా మంచిదికాదు.

"ముసాఫీర్" చిత్రాన్ని మే 2 న ముద్రాప అశోక్ టాకీస్ లో ప్రతీకలవారికి చూపించారు.

సినిమా సిబ్బంది

(49-వ పేజీ తరువాయి)

పొటగానే పనిచేసేట, సెలవులు మొదలైన వాటికి సంబంధించిన విషయాలు కూడా ఆలోచించి నిర్ణయాలు చేయడం వాంఛనీయం. ఈ పరిశ్రమ స్వభావాన్ని బట్టి, దీనికి సంబంధించిన పద్ధతులు కూడా, మామూలు పరిశ్రమల తరహాకు భిన్నంగా ఉండవచ్చును. బొంబాయి సంగతి ఎలా ఉన్నా, మద్రాసులో మటుకు రాత్రి చేళ్ల కూడా చిత్ర నిర్మాణం సాగడం, అనేక కారణాలవల తప్పని సరిగానే ఉంటుంది. ఉన్న డిటీవల్ల, కొన్ని కాలిలపని వారు, కొన్ని విధాల ఇబ్బందులకు గురిఅవుతున్నారు.

ఆవసరమైన సదుపాయాలు కల్పించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్న ఈ సమయంలోనే, ఈ ఇబ్బందులను తొలగించడానికి కూడా ఫీలింగ్ ఫెడరేషన్ వారు మార్గాలు ఆలోచించడం వాంఛనీయం.

మే 31 వ తేదీన మద్రాసు కానిస్టేబుల్ టర్ లో ఫీలింగ్ డివిజన్ వారి డాక్యుమెంటరీ చిత్రాల ప్రదర్శనం ఒకటి జరిగింది. మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కె. కామరాజ్ ఆధ్వర్యంలో జరిగింది.

రెండు గంటలసేపు జరిగిన ఈ ప్రదర్శనలో మొత్తం ఎనిమిది చిత్రాలు చూపించారు. దిగువ భవానీదాసు నిర్మాణ కృషి చిత్రం చే "భూమి—నీరు", వారిజనోద్ధరణ కార్యక్రమం పై తీసిన చిత్రం ఒకటి, మైసూరు అడవులలో ఏనుగుల వేటను చూపే "అపరేషన్ థాడా", తమిళ దేశంలో శిల్ప కళవాన్ని చిత్రించిన "తంజావూరు",

"నాయక రాజాలనాటి మధుర", మొదలైన ఈ చిత్రాలు అన్ని ఇతరపూర్వం విడుదల అయినవే. అన్నిటిని ఒకేసారి చూస్తే డాక్యుమెంటరీ చిత్రనిర్మాణ కళలో మన దేశం మంచి అభివృద్ధి సాధించిందన్న సంతృప్తి, సంతోషం కలుగుతాయి. ★

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో పరుసగా ప్రకటింపబడిన

శ్రీ క్రొవ్విడి లక్ష్మన్నగారి "హెనోయ్ విశేషాలు కాంబోడియాకబుర్లు"

పుస్తక రూపములో వెలువడినది. వెల రూ. 1-13 వీశాలాంధ్రప్రచురణాలయం, విజయవాడ-3.

మీ ఉద్యోగమేమి?

వ్యాపారియా, మ్రానుసామానులు తయారు చేయు

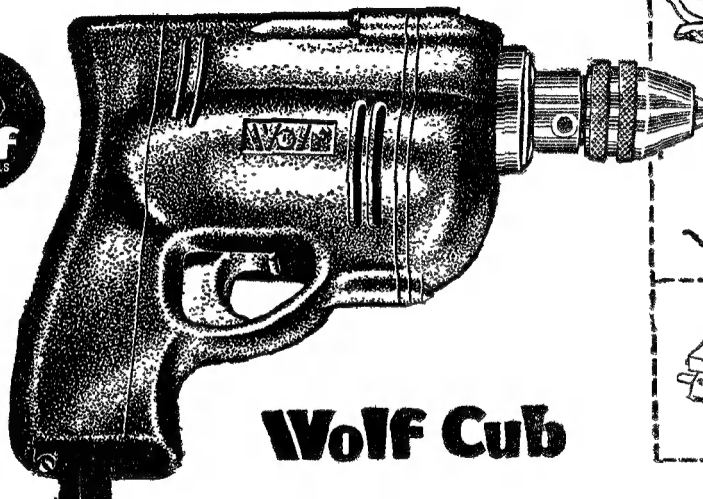
వారా...ఎలెక్ట్రిషియన్, మెకానిక్...హోబీయిస్టా?

అయితే మీ కళ్ళవరకున్నది 'ఉద్యోగం'—ద్యుతమైన, శక్తి వంతమైన, ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ ఉందించని మీ కక్రికీ రగిన అసీదులో దొరకుతూ ఉంది. ఎలెక్ట్రిక్ డ్రిల్లు.

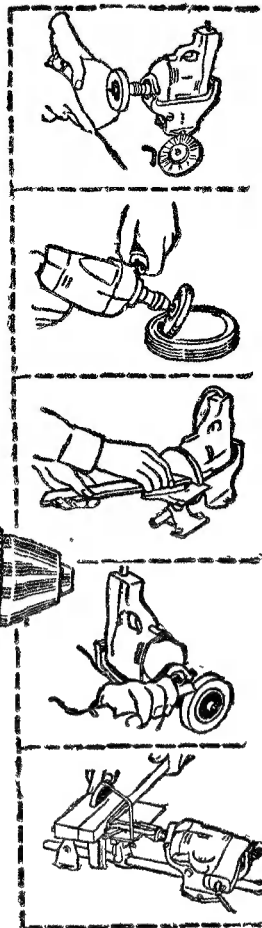
'ఉద్యోగం' డ్రిల్లతో ప్రారంభించి మీ కర్మాగారమును ఇతర విద్యుచ్ఛక్తి చే వనిచేయు వనిముల్లితో విస్తరించండి.

'ఉద్యోగం' డ్రిల్లింగ్, పొలిషింగ్, పాపాయింగ్, మతేయు లేదా వనిముల్లితో చేయుట వలన కలుగు అంపక, ఇటువంటి లేక చేయబడుతుంది. అది చివరి వ్యాపక మైనది, తేలికైనది మతేయు

ఉపయోగించుటకు ముందస్తువది. మీరు తక్కువ శ్రమతో ఎక్కువ వంతు పొంద గలరు.

Wolf Cub

రాల్ఫీస్ ఇండియా లిమిటెడ్.

320, లింగిచెట్టి స్ట్రీట్, మదరాసు. బొంబాయి • కలకత్తా • ఢిల్లీ.

(11-వ పేజీ తరువాయి)

బయలుదేరి వెళ్ళిపోయేవేళ సమావేశించిందనీ ఇక ఆ మహాపురుషుడు తమ నగరంలో ఒక్కక్షణమైనా నిలవడనీ ఆయన కి కేరము మీద దయపట్టిందనీ అందరు భయపడ్డారు! అంతలో సుప్రియ తన చిన్నిజోలె ఆ కరుణామూరి ముందుంచి జాలివోణికిన లాజే గడదస్వరంతో విన్నవించింది: |

“మహాప్రభూ! మూలంటి అన్నార్దు అందరినీ ఇలాగ వదిలి వెళ్ళిపోవడం తమకు ధర్మంకాదు! ఒక్కక్షణం ఆగండి!”

“ఇక్కడ కూర్చున్నవారందరు ఇంతో అంతో ఉన్నవారే! నాకొక్కతెనుమూత్రం ఏమీలేదు! కాని ఈ చిన్నిజోలె, ఈపసి చాళు దలగా ఉంటే నేనీ అన్నం లేనినారి నందరినీ ఎన్నాళ్ళయినా పోషించగలను!”

కొంద రా మె మాటలు విని నిర్ఘాంత పోయారు! మరికొంద రా మెకు మతిభ్రమ జమే కలిగిందని అనుకొన్నారు. అంతలో సుప్రియ మళ్ళీ విన్నవించింది.

“మీ దయఉంటే నీ శ్లం దరి ధాన్యా గారాలలోని ధాన్యము నాదన్నమాటే! నేను జోలె చేతబుచ్చుకుని బయలుదేరితే నాకం దరు తలోదోసెడు బియ్యం పెట్టకపోవని గట్టి ధైర్యమేఉంది. మీ చల్ల నీ చూపు కొంచెం నా మీద పడితే నే నెంతమంది నయినా ఎన్నాళ్ళయినా పోషించగలను! నామీద తమకింత దయకలిగితే ఈ కరువు కాటకా లొకరెక్కా!”

కరుణార్ద్రమయిన సుప్రియ అమృత వాణి విన్న సదస్యులందరి శిరస్సులు ఒక్క చూరుగా కిందికి వంగిపోయాయి.

అనందాశ్చర్య విస్ఫూరితమైన గౌతమ ముని దృష్టి లీలగా సుప్రియమీదికి ప్రస రించింది.

“తల్లీ! నీవింతటి భాగ్యశాలినవని అను

కోలేదు నుమా! నీ వంటివారొక్కరుంటే చాలు! ఈ శ్రావస్తీ కేమిలోటు?

“రా! నేనుకూడా నీవెంట వస్తున్నాను! రా!”

గౌతమబుద్ధుడు లేచి నిలుచుని ఎంతో ఆప్యాయంగా ఆమె శిరస్సు నిమిరాడు. నగరవాసు లాక్షాంశించి తమ ఇళ్ళలో దాచుకొన్న ధాన్యరాసులన్నీ సుప్రియ కెదురుగా కుప్పలుగా పోతారు.

అనాటి శ్రావస్తీ నగరంలోను, నగర పరిసరాలలోను ముందుగా కాక్యసింహుని అపార కరుణామృత వృష్టి కురిసింది.

ఆమెన లొలకరి నీలమేఘ లాక్కుచు డిగాకుంభవృష్టి కురిపించాయి!

మారిసలోకం

[34 వ పేజీ తరువాయి]

తున్నాడు. వెనకటి స్నేహితులలో కొంత మందిని మళ్ళీసంప్రదించాడు. కాని, వాళ్ళలో కాలం చాలా మార్పులు తెచ్చింది. అందు వల్ల అంతకన్న కొత్తతరంవాళ్ళే మేలని కొందరు కొత్తస్నేహితుల్ని సంపాదించాడు. ఈమరాకంతటికీ రిక్ గురువు, మార్గ దర్శకుడు.

ఇంటిదగ్గర చేసేందుకు పని ఏమీ లేక పోవడం వల్లను, సోమరితనం దోషంకాని సుఖమయిన వయస్సు పై బడినందువల్లను, ఈతడవ నిష్పితగా, మళ్ళీ కొత్త సత్రపు అనుగుమీద చేరాడు. ఆ గ్రామస్థులంతా రిక్ ని ఆగ్రామ పితౄమహల్లో ఒకడుగా గౌరవిస్తున్నారు. యుద్ధానికి పూర్వపు రోజుల్లో సంగతులు వినడానికి పసిపాట్లూ లేనివాళ్ళంతా ఆయనచుట్టూ చేరేవాళ్ళు. రిష్ట తన నిద్రాయుగంలో జరిగిన విచిత్ర సంఘటనలన్నీ క్రమంగా విని గ్రహించి, అనాటి మానవులలో ఒకడుగా చెలామణీ అవడానికి అవసరమైన పరిజ్ఞానం రిక్ కి అటుతరువాత కొంతకాలానికిగాని అలభ్యమే. కొద్దిపాటి విప్లవంగా ప్రారంభమైన ఆయుధ్యంక్రమంగా ఎలా పెద్దదయినదీ, దాని ఫలితంగా దేశానికి పాత ఇంగ్లండు దేశీయుల పరిపాలన ఎలా తప్పిపోయిందీ, తాను వెనకటిలాగ జారి చక్రవర్తి ప్రజలలో ఒకడుకాదనీ, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర స్వతంత్ర పౌరుడుగా మారినసంగతీ క్రమంగా అన్నీ గ్రహించాడు. పాపం రిక్ రాజకీయవేత్తకాదు. అందువల్ల రాజ్యాలు, సామ్రాజ్యాలు తారుమారైనా అతనిలో వచ్చిన మార్పుమీలేదు. అయితే, అధికార దౌర్జన్యాన్ని మాత్రం అతడు సహించలేదు. స్వగృహములో అధికార దౌర్జన్యం అంటే ఆయనకు మరీ గిట్టదు. అదృష్టవశాత్తు ఆకాలం గతించిపోయింది.

పులిమేకల సంసారపు అగచాట్లు తప్పిపోయి ఇప్పుడు గృహిణీ ప్రళయతాండవభయం లేకుండా స్వేచ్ఛగా, స్వతంత్ర పౌరుడుగా బ్రతుకుతున్నాడు. ఆమె పేరు విన్నప్పుడు మాత్రం ఇప్పటికీ కొంచెం తిరిక్కిపడి బుబాలు కుంచించుకుని, తలదోసి కొంత నేపు అలాగే ప్రతిమాన్తూ ఉండిపోతాడు; మరి అది తన విధిని తలచుకొని విచారపడడమో, జీవితంలో తనకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు అలభ్యమందుకు ఆనందించడమో తెలియదు.

దూరీటీర్ హోటలు దగ్గరికివచ్చిన కొత్త వాళిందరికి తన కథ మొదటినుంచీ పూస గుచ్చినట్లు చెప్పేవాడు. మొదట్లో కొత్తగా కథ చెప్పినప్పుడల్లా కొద్దికొద్ది మార్పులు ఉండేవి. చిరకాలం నిద్రపోయిలేచిన కొత్తలు అవడమే బహుశః ఆమెమరపుకొరకణం అయివుండాలి. ఆవిధంగా ఆకథ క్రమంగా రూపొంది, చివరకు ఇప్పుడు మనం చెప్పుకుంటూన్న రూపంలో స్థిరపడి పోయింది. ఆ చుట్టుప్రక్కల ఆ బాల గోపాలానికి ఈకథ కంఠస్థంఅయిపోయింది. ఇదంతా వాస్తవంగా జరిగిందా అనీ, రిక్ కి బహుశః, మతిభ్రమణం గలిగి ఉండవచ్చుననీ, అదే బహుశః రిక్ వెర్రి బాగులవాడులాగ తిరుగుతూ ఉండడానికి కారణం కావచ్చుననీ భావించే సంతయా తులుకూడాకొందరు లేకపోలేదు. ప్రాచీనపు డష్ట వలసదారులుమాత్రం ఈ కథంతా పూర్తిగా విశ్వసించేవారు. ఇప్పటికీ వారు ఎప్పుడు ఉరుము వినిపించినా, కాల్స్ ఫోన్ పర్వతాల్లో హెండిల్ మాడ్చినా, అతని పరివారం ‘టైన్స్ టైన్స్’ బంతి అడుతున్నారని చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. ఆ ప్రాంతంలోని గయాస్థి భార్యలతో బాధపడే భర్తలంతా మనస్సుకి మరీ కష్టం తోచినప్పుడు రిక్ వాన్ వింకల్ తాగిన డష్ట సారా గ్లాసెడుదొరికితే బాగుండును అనుకుంటూండటం పరిపాటి అయింది.

(హాషింగ్స్ ఇర్వింగ్ రచనకు అనుసరణ)★

మరియు పైదరాబాదు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము

1893 నుంచి లక్షలాది ప్రజలు అమృతాంజనం వాడి, ఎంత అమోఘమైన శక్తికలదో తెలుసుకుంటున్నారు. అమృతాంజనంలో వాడే ఔషధాలన్నీ అతి శీఘ్రంగా బాధను పశమింప చేయుటయేగాక చాలా హాయిని కూడా కలిగిస్తాయి. హాని కలిగించే పదార్థాలేమీ లేవు కూడా. దగ్గు, జలుబు మొదలైనవి కూడా శీఘ్రంగా ఉపశమిస్తవి. అమృతాంజనం దగ్గర ఉంటే మీ రెటువంటి బాధనైనా జయించవచ్చు!

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు - 4
బొంబాయి - 1.
కలకత్తా - 7

